

Bruxelles, 1. lipnja 2018.
(OR. en)

9645/18

**Međuinstitucijski predmet:
2018/0216 (COD)**

**AGRI 263
AGRIFIN 52
AGRISTR 34
AGRILEG 84
AGRIORG 34
CODEC 941**

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	1. lipnja 2018.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2018) 392 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2018) 392 final.

Priloženo: COM(2018) 392 final

Bruxelles, 1.6.2018.
COM(2018) 392 final

2018/0216 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća

{SEC(2018) 305 final} - {SWD(2018) 301 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

U okviru prijedloga Komisije za višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje 2021. – 2027. (prijedlog VFO-a)¹ određuju se proračunski okvir i glavne smjernice za zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP). Na temelju toga Komisija predstavlja skup propisa kojima se utvrđuje zakonodavni okvir za ZPP u razdoblju 2021. – 2027., zajedno s procjenom učinka alternativnih scenarija za razvoj politike. Datum primjene tih prijedloga predviđen je za 1. siječnja 2021. i oni se predstavljaju za Uniju od 27 država članica, u skladu s obavijesti Ujedinjene Kraljevine o namjeri povlačenja iz Europske unije i Euratoma na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji, koju je Europsko vijeće zaprimilo 29. ožujka 2017.

Posljednja je reforma ZPP-a odlučena 2013., a provedena 2015. Otada se kontekst u kojem je provedena ta reforma znatno promijenio. Konkretno:

Cijene poljoprivrednih proizvoda znatno su pale zbog makroekonomskih čimbenika, geopolitičkih napetosti i drugih utjecaja.

U trgovinskim je pregovorima očit prijelaz s multilateralnih na bilateralne sporazume i EU je postao otvoreniji na svjetskim tržištima.

EU je preuzeo nove međunarodne obveze, npr. u vezi s ublažavanjem klimatskih promjena (COP 21) i širim aspektima međunarodnog razvoja (u okviru UN-ovih ciljeva održivog razvoja), te poduzima napore za bolje reagiranje na druge geopolitičke događaje, uključujući migracije.

Ta su kretanja potaknula žestoku javnu raspravu o tome je li reforma iz 2013. dovoljna kako bi ZPP na odgovarajući način odgovorio na trenutačne izazove povezane s gospodarskim stanjem poljoprivrednog sektora, brigom za okoliš, aktivnostima u pogledu klimatskih promjena te snažim gospodarskim i društvenim strukturama u ruralnim područjima EU-a, posebno s obzirom na nove prilike za djelovanje u područjima trgovine, biogospodarstva, kružnog gospodarstva i digitalnog gospodarstva.

ZPP se mora osuvremeniti kako bi se odgovorilo na te izazove, što jednostavnije i sa što manje administrativnog opterećenja, i kako bi ga se još više uskladilo s drugim politikama EU-a i povećao njegov doprinos ostvarenju deset prioriteta Komisije i ciljeva održivog razvoja. Uistinu, kako je Komisija napomenula u nedavnoj Komunikaciji o VFO-u, modernizirana zajednička poljoprivredna politika morat će poduprijeti prelazak na potpuno održiv poljoprivredni sektor i razvoj dinamičnih ruralnih područja te omogućiti visokokvalitetnu i sigurnu hranu za preko 500 milijuna potrošača. Europi treba pametan, otporan, održiv i konkurentan poljoprivredni sektor kako bi mogla proizvesti sigurnu, visokokvalitetnu, hranjivu i raznoliku hranu za svoje građane po pristupačnim cijenama i ojačati socioekonomsku strukturu ruralnih područja. Modernizirana zajednička poljoprivredna politika povećat će svoju europsku dodanu vrijednost tako što će postaviti visoke ciljeve u području klime i okoliša i odgovoriti na očekivanja građana povezana sa zdravljem, okolišem i klimom.

¹ [COM(2018) 322 final- Uredba o VFO-u].

Kao što je predviđeno u njezinu programu rada za 2017. Komisija je provela opsežna savjetovanja o pojednostavnjenju i modernizaciji ZPP-a kako bi se njime u najvećoj mogućoj mjeri pridonijelo ostvarivanju deset prioriteta Komisije i ciljeva održivog razvoja. Savjetovanja su bila usmjerena na posebne prioritete te politike za budućnost ne dovodeći u pitanje dodjele financijskih sredstava za ZPP u okviru sljedećeg VFO-a. Postupak je obuhvaćao opsežna savjetovanja i analize dostupnih dokaza o uspješnosti ZPP-a, uključujući relevantna mišljenja platforme REFIT.

Ishod je bio predstavljen u Komunikaciji donesenoj 29. studenoga 2017. pod nazivom „Budućnost hrane i poljoprivrede”. U Komunikaciji se navodi strukturirani dijalog o budućem ZPP-u u institucijama EU-a i s dionicima. U tom su političkom dokumentu navedeni izazovi, ciljevi i mogući putovi za budući ZPP koji mora biti jednostavniji, pametniji i moderan te voditi prijelaz na održiviju poljoprivredu.

Konkretno, Komisija je kao najvažnije prioritete ZPP-a nakon 2020. odredila višu razinu očekivanja u pogledu politike u području okoliša i klime te bolje usmjeravanje potpore i jače oslanjanje na uspješnu vezu između istraživanja, inovacija i savjetovanja. Predložila je i način na koji se može poboljšati uspješnost ZPP-a, novi model ostvarivanja politike kako bi se cilj politike preusmjerio s usklađenosti na uspješnost te u razine nadležnosti EU-a i država članica uvelo više supsidijarnosti. Novi model usmjeren je na bolje postizanje ciljeva EU-a na temelju strateškog planiranja, široke političke intervencije i zajedničkih pokazatelja uspješnosti, čime se poboljšava usklađenost politika u okviru budućeg ZPP-a s drugim ciljevima EU-a.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

U članku 39. UFEU-a navedeni su sljedeći ciljevi zajedničke poljoprivredne politike:

- povećati poljoprivrednu produktivnost promicanjem tehničkog napretka i osiguranjem racionalnog razvoja poljoprivredne proizvodnje te optimalnog korištenja faktora proizvodnje, osobito radne snage;
- na taj način osigurati primjeren životni standard poljoprivrednog stanovništva, osobito povećanjem osobne zarade osoba koje se bave poljoprivredom;
- stabilizirati tržišta;
- osigurati dostupnost opskrbe;
- pobrinuti se da roba dođe do potrošača po razumnim cijenama.

Ovaj je prijedlog u potpunosti usklađen s utvrđenim ciljevima ZPP-a iz Ugovora. Njime se modernizira i pojednostavnjuje način provedbe odredbi Ugovora.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Poljoprivreda i šumarstvo obuhvaćaju 84 % teritorija EU-a. Ti sektori ovise o okolišu i utječu na njega. Stoga će se zahvaljujući brojnim predloženim posebnim ciljevima ZPP-a potaknuti politiku u području okoliša i klime u skladu s odgovarajućim politikama EU-a.

Dobro je poznato da modeli potrošnje utječu na javno zdravlje. Svojom povezanošću s hranom, a ponekad i načinom na koji se hrana proizvodi, poljoprivredne politike povezane su sa zdravstvenim politikama. Prijedlozima se jača povezanost sa zdravstvenim politikama, osobito u pogledu zdrave prehrane i smanjenja korištenja antimikrobnih sredstava.

EU je važan uvoznik robe i izvoznik vrijednih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda te stoga utječe na prehrambene sustave izvan EU-a. U prijedlogu se, u skladu s člankom 208. UFEU-a, uzimaju u obzir ciljevi razvojne suradnje EU-a, koji obuhvaćaju iskorjenjivanje siromaštva i održivi razvoj u zemljama u razvoju, posebno tako što se osigurava da potpora EU-a za poljoprivrednike nema nikakav učinak na trgovinu ili da je taj učinak minimalan.

Naposljetku, kao i u drugim sektorima, na poljoprivrednim i ruralnim područjima mogu se bolje koristiti nove tehnologije i znanja, posebno digitalne tehnologije. Prijedlozima se jača povezanost s istraživačkom politikom jasnim uključivanjem organizacije razmjene znanja u model ostvarivanja politike. Slično tome, naglasak se stavlja na digitalizaciju kojom se omogućuje povezivanje s digitalnim programom EU-a.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Članak 42. i članak 43. stavak 2. UFEU-a u pogledu Uredbe o planu u okviru ZPP-a.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Ugovorom o funkcioniranju Europske unije predviđa se da je nadležnost za poljoprivredu podijeljena između Unije i država članica, a istovremeno se uspostavlja zajednička poljoprivredna politika sa zajedničkim ciljevima i zajedničkom provedbom. Trenutačnom sustavu ostvarenja ciljeva ZPP-a temelj čine detaljni zahtjevi na razini EU-a, a obilježavaju ga mehanizmi strogih kontrola, sankcija i revizija. Ta su pravila često vrlo preskriptivna, a primjenjuju se sve do razine poljoprivrednih gospodarstava. Međutim, s obzirom na izrazito diversificirano poljoprivredno i klimatsko okruženje u Uniji, ni pristup odozgo prema dolje ni jedinstveni pristup za sve nisu prikladni za postizanje željenih rezultata i dodane vrijednosti za EU.

U modelu ostvarivanja politike u ovom prijedlogu Unija utvrđuje osnovne parametre politike (ciljeve ZPP-a, općenite vrste intervencija, osnovne zahtjeve), a države članice imaju veću odgovornost i više izvješćuju o tome kako ostvaruju dogovorene ciljeve i ciljne vrijednosti.

Veća supsidijarnost omogućit će da se više uzmu u obzir lokalni uvjeti i potrebe nego takvi ciljevi i ciljne vrijednosti. Države članice bit će zadužene za prilagodbu intervencija ZPP-a kako bi se njima što više doprinijelo ciljevima EU-a. Zadržat će se postojeće strukture upravljanja, kojima se mora i dalje osiguravati učinkovito praćenje i izvršavanje ostvarenja svih ciljeva politike, a države članice imat će i veću ulogu u izradi okvira za sukladnost i kontrolu koji se primjenjuje na korisnike (uključujući kontrole i sankcije).

- **Proporcionalnost**

S gospodarskim, ekološkim i društvenim izazovima s kojima se suočava poljoprivredni sektor EU-a i ruralna područja zahtijevaju detaljan odgovor koji u obzir uzima europsku dimenziju

tih izazova. Veća mogućnost izbora koja se nudi državama članicama u odabiru i prilagođavanju dostupnih alata politike u okviru ZPP-a kako bi se ispunili ciljevi, u modelu usmjerenijem na rezultate, trebalo bi biti još manje vjerojatno da ZPP nadilazi proporcionalnu razinu djelovanja.

- **Odabir instrumenta**

S obzirom na to da su svi izvorni akti uredbe Europskog parlamenta i Vijeća, izmjene se moraju uvesti uredbom Europskog parlamenta i Vijeća.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Ex post evaluacija/provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

ZPP je duboko ukorijenjen u izgradnju i razvoj Europske unije (EU). Uspostavljen je početkom šezdesetih godina oko ciljeva sadržanih u Ugovoru, u međuvremenu je prošao nekoliko valova reformi u cilju poboljšanja konkurentnosti poljoprivrednog sektora, poticanja ruralnog razvoja, rješavanja novih izazova i boljeg odgovora na društvene potrebe. Posljednja velika reforma donesena je 2013. U sklopu **reforme iz 2013., opći ciljevi ZPP-a** temeljili su se na tri sastavnice:

- i. održiva proizvodnja hrane
- ii. održivo upravljanje prirodnim resursima i politika u području klime
- iii. uravnotežen teritorijalni razvoj

Kako bi se ocijenio napredak u postizanju navedenih ciljeva i utvrdili budući izazovi, procesom opsežnog savjetovanja poticala se strukturirana rasprava sa svim dionicima, uključujući nepoljoprivredne aktere. Nadalje, dokazi o uspješnosti ZPP-a prikupljeni su iz obilja podataka o ZPP-u (kratko sažeti u okviru 1. u nastavku), koji su služili kao kontekst za procjenu postignuća i nedostataka ZPP-a tijekom godina, a posebno s obzirom na njegovu posljednju reformu. To se posebno odnosi na:

- dokaze prikupljene putem zajedničkog okvira za nadzor i evaluaciju, koji služi za mjerenje uspješnosti ZPP-a²;
- niz studija o evaluaciji zakazanih tijekom trenutačnog višegodišnjeg financijskog okvira (2014. – 2020.) kako bi se ocijenili trenutačni ciljevi ZPP-a, a prvi nalazi dostupni su 2017./2018.³

² Osnovan člankom 110. Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredbi Vijeća ([EEZ](#) br. 352/78, ([EZ](#)) br. 165/94, ([EZ](#)) br. 2799/98, ([EZ](#)) br. 814/2000, ([EZ](#)) br. 1290/2005 i ([EZ](#)) 485/2008, kao i Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 834/2014 od 22. srpnja 2014. o utvrđivanju pravila za primjenu zajedničkog okvira za nadzor i evaluaciju zajedničke poljoprivredne politike.

³ Europska komisija (2017.) Plan evaluacija i studija za razdoblje 2017. – 2021. Opće uprave za poljoprivredu i ruralni razvoj.

Rezultati napretka u ostvarivanju ciljnih vrijednosti i rezultata odgovarajućih financijskih omotnica nalaze se u godišnjim izvješćima o provedbi za ruralni razvoj.

- dodatne popratne dokumente, podatke, činjenice i brojke relevantne za procjenu učinka objavljene na internetskoj stranici Glavne uprave za poljoprivredu i ruralni razvoj⁴.

- **Savjetovanja s dionicima**

Otvoreno javno savjetovanje provedeno je s više od 322 000 podnesaka, strukturiranim dijalogom s dionicima, pet radionica za stručnjake, mišljenjima platforme REFIT, doprinosima Europskog gospodarskog i socijalnog odbora, Odbora regija i nacionalnih parlamenata. Tijekom postupka u obzir su uzete i preporuke Radne skupine za poljoprivredna tržišta (AMTF)⁵ i Konferencija o ruralnom razvoju Cork (2016.)⁶.

- **Prikupljanje i primjena stručnih znanja**

Kako bi se prikupili dokazi/znanja stručnjaka o nizu pitanja povezanih sa ZPP-om od ožujka 2017. do veljače 2018. organiziran je niz specijaliziranih radionica. Tim je radionicama omogućena razmjena stajališta između stručnjaka i službenika Komisije te je postignut napredak u određivanju ključnih zaključaka / ključnih pitanja koje je potrebno uzeti u obzir u procesu modernizacije i pojednostavnjenja.

Pet pitanja koja je trebalo riješiti na radionicama odabrana su kako bi se obuhvatila najrelevantnija područja u kojima je otkriveno da postoje razlike u znanju i neslaganje u pogledu pristupa politici. Radionice su osmišljene u skladu sa sličnom metodologijom na temelju sljedećeg:

- (1) prikupljanja najnovijih dostupnih dokaza na razini stručnjaka, znanstvenika i međunarodnih institucija;
- (2) usmjerenja na praktična iskustva na terenu;
- (3) procjene potencijala novih tehnologija/pristupa za poboljšanje izrade buduće politike u određenom području.

Sažeci radionica i prezentacije dostupni su na:

https://ec.europa.eu/agriculture/events/cap-have-your-say/workshops_en

⁴ Vidjeti:

https://ec.europa.eu/agriculture/statistics/facts-and-figures_en
https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/consultations/cap-modernising/eco_background_final_en.pdf
https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/consultations/cap-modernising/env_background_final_en.pdf
https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/consultations/cap-modernising/soc_background_final_en.pdf

⁵ Izvješće Radne skupine za tržišta poljoprivrednih proizvoda (izvješće Radne skupine za poljoprivredna tržišta) (2016.), „Poboljšanje tržišnih rezultata: jačanje položaja poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom”.

⁶ Europska komisija (2016.), Cork 2.0.: Europska konferencija o ruralnom razvoju, <https://ec.europa.eu/agriculture/events/rural-development-2016en>.

Radionica 1: Najbolje prakse u rješavanju pitanja zaštite okoliša i klime (23. i 24. ožujka 2017.)

Na toj dvodnevnoj radionici sudjelovali su brojni stručnjaci za ekološke i klimatske izazove. Ispitano je i sljedeće:

- raspoloživi alati za procjenu potreba u području okoliša;
- metode za poboljšanje primjene mjera (s naglaskom na ulogu bihevioralnih pristupa).

Radionica 2: Upravljanje rizikom (18. i 19. svibnja 2017.)

Na toj dvodnevnoj radionici pokušalo se unaprijediti prikupljanje dokaza u raspravi o alatima za podupiranje poljoprivredne zajednice kako bi se spremnije suočilo s rizicima povezanim s proizvodnjom, cijenama i prihodima. Ispitano je i sljedeće:

- izazovi zaštitnog mehanizma za tržište EU-a i nedavni razvoj situacije u pogledu sustava upravljanja rizicima koji je na snazi u SAD-u;
- slučaj tržišta budućnosnica u EU-u, europski sektor osiguranja i reosiguranja u poljoprivredi, slučaj javno-privatnog partnerstva i sustav osiguranja usjeva;
- bihevioralni aspekti upravljanja rizikom.

Radionica 3: Hrana i s time povezana pitanja (31. svibnja 2017.)

Na radionici o hrani i s time povezanim pitanjima ispitala se usklađenost ZPP-a i zdravstvene politike te može li se njime olakšati prilagodba poljoprivrednika na promjene u obrascima potrošnje. Posebna je pozornost posvećena otpornosti na antimikrobna sredstva.

Radionica 4: Društveno-gospodarska pitanja (9. lipnja 2017.)

Radionica o društveno-gospodarskim pitanjima usmjerenima na analizu dinamike rasta i otvaranja radnih mjesta u poljoprivredno-prehrambenom sektoru EU-a. Ispitana je veza između svjetskih poljoprivrednih i prehrambenih lanaca vrijednosti s onima u EU-u, iz konceptualne i praktične perspektive, na temelju studije slučaja.

Radionica 5: Mjerenje uspješnosti ZPP-a u pogledu okoliša i klime (26. veljače 2018.)

Na toj je radionici ispitano koji se osnovni ciljevi politike mogu odrediti na razini EU-a, kako ih se može provesti na razini država članica i kako se oni mogu pratiti, nadzirati i evaluirati.

• Procjena učinka

Procjena učinka zakonodavnih prijedloga i mišljenja Odbora za nadzor regulative dostupni su na sljedećoj poveznici:

Popis procjena učinka i popratnih mišljenja Odbora za nadzor regulative

Odbor je prvo izdao negativno mišljenje. Iako je uvažio napore u modernizaciji i pojednostavnjenju ZPP-a i detaljnu analizu različitih scenarija koji su korisni za naglašavanje razlika u ciljevima politike, Odbor je smatrao da bi u izvješću trebalo objasniti razloge, izvedivost i funkcioniranje predloženog novog modela ostvarivanja politike. Nadopune koje je zahtijevao dodane su u izvješće o procjeni učinka, među ostalim u posebnom prilogu o prijedlozima novih modela ostvarivanja politike. Na temelju toga Odbor je izdao pozitivno

mišljenje sa zadržkama. Iako u izvješću priznaje napredak, Odbor je zatražio dodatne specifikacije o točno određenim zaštitnim mjerama za ublažavanje utvrđenih rizika. U Prilogu 1. izvješću o procjeni učinka (Radni dokument službi Komisije) navode se usklađenja provedena u cilju ispunjenja zahtjeva Odbora.

Različite mogućnosti politika navedene su u izvješću o procjeni učinka te se o njima ondje raspravljalo. Ne postoji mogućnost kojoj se daje prednost u okviru procjene učinka. Umjesto toga, u cilju pronalaženja najbolje kombinacije, ispitane su različite kombinacije elemenata prijedloga u okviru različitih mogućnosti.

U okviru mogućnosti u suštini se ispituju drugačiji pristupi za postizanje utvrđenih ciljeva:

1. različite razine ciljeva povezanih s okolišem i klimom, s naglaskom na potencijalne učinke obveznih i dobrovoljnih sustava isporuke;
2. različiti načini podupiranja prihoda poljoprivrednog gospodarstva, a posebno njegove raspodjele među poljoprivrednicima, s naglaskom na potencijalne učinke na mala i srednja poljoprivredna gospodarstva.
3. šire društveno-gospodarske intervencije, posebno u okviru politike ruralnog razvoja te međusektorski pristupi za modernizaciju.

U okviru prve mogućnosti ispituje se potencijal dobrovoljnih programa za ekologiju kako bi se povećala razina ambicioznosti ciljeva u području klime i okoliša. Također se razmatra potencijalna uloga alata za upravljanje rizicima s manjim izravnim plaćanjima u potpori dohotku poljoprivrednika. Dvije podmogućnosti odražavaju različite ekološke ciljeve i pristupe u pogledu izravnih plaćanja u okviru novog modela ostvarivanja politike.

Druga su mogućnost bolje usmjerena izravna plaćanja i ambicioznija provedba uvjetovanosti u cilju poboljšanja zajedničke gospodarske uspješnosti ZPP-a i njegove uspješnosti u pogledu okoliša te suočavanje s klimatskim izazovima. Podmogućnosti su razvijene i kako bi se prikazale moguće razlike u ciljevima država članica u pogledu okoliša i klime.

U posljednjoj mogućnosti stavlja se snažan naglasak na brigu za okoliš i zapošljavanje te se usredotočuje na mala i srednja poljoprivredna gospodarstva kako bi se sačuvala radna mjesta u ruralnim područjima. Države članice imaju obvezu dodjeljivanja 30 % plaćanja iz prvog stupa kako bi se omogućila dodatna sredstva za četiri programa koji bi bili dobrovoljni za poljoprivrednike: ekološki uzgoj, trajni travnjaci, područja s prirodnim ograničenjima i linearni elementi krajobraza, kako bi se dodatno potaknula politika u području klime i održivo upravljanje prirodnim resursima.

U procjeni učinka naglašavaju se velike razlike u ciljevima, što je i svojstveno za politike koje se bave različitim ciljevima kada se osnovni parametri znatno promijene.

Ključni osnovni parametar jest razina potpore u okviru ZPP-a. Rez od 5 % koji je Komisija predložila u Komunikaciji iz svibnja 2018. za VFO za razdoblje 2021. – 2027. u rasponu je uzetom u obzir u procjeni učinka.

U pogledu prihoda poljoprivrednih gospodarstava, važne su i razina i raspodjela potpore. Osiguranje odgovarajuće razine potpore, a time i dohotka poljoprivrednih gospodarstava i dalje su ključni element za budućnost, kako bi se osigurala sigurnost opskrbe hranom, ambicioznost ciljeva u području klime i okoliša te vitalnost ruralnih područja. **Boljom usmjerenosti potpore** malim i srednjim poljoprivrednim gospodarstvima i područjima s prirodnim ograničenjima može se pomoći očuvanju više radnih mjesta na poljoprivrednim gospodarstvima i u poljoprivrednim aktivnostima na cijelom državnom području i tako jačati

socioekonomsku strukturu ruralnih područja. Određivanjem gornje granice i konvergencijom može se poboljšati raspodjela izravnih plaćanja. Jasno je da će svaka mogućnost kojom se izravna plaćanja znatno preraspodjeljuju poljoprivrednim gospodarstvima i regijama s manjom produktivnosti, u skoroj budućnosti dovesti do smanjenja konkurentnosti EU-a, ali i do bolje zaštite okoliša. Manje je jasno, međutim, da je za poljoprivredu bitna i odgovarajuća kombinacija mjera kojima bi se mogli ublažiti negativni utjecaji na dohodak uz istovremeno bolje rješavanje izazova, primjerice očekivanja u području okoliša i klime ili društvena očekivanja. To zahtijeva poticanje prilagodbi kojima se poboljšava uspješnost sektora u pogledu društva, gospodarstva i okoliša.

Odgovori iz savjetovanja s dionicima i detaljne analize pokazuju da je to moguće, pod uvjetom da se potrebnim pratećim mjerama kojima se odgovara na **višu razinu očekivanja u pogledu politike u području okoliša i klime** omogući primjena najboljih praksi (u konvencionalnim i drugim oblicima poljoprivrede), među ostalim znanje, inovacije i najnovije relevantne tehnologije.

Na temelju pretpostavki i donesenih odluka u analizi, uočene su potencijalne razlike u ostvarivanju gospodarskih, ekoloških i socijalnih ciljeva ZPP-a te s obzirom na željenu modernizaciju i pojednostavnjenje. Ukratko, preraspodjela bi mogla dovesti do učinka na dohotke kojima se može upravljati te poduprijeti željenu višu razinu očekivanja u pogledu politike u području okoliša i klime i **sinergiju u okviru ZPP-a**. Međutim, za to bi sektor i politika trebali iskoristiti prilike koje omogućuju inovacije i tehnologije zahvaljujući kojima su modernizacija i pojednostavnjenje već mogući.

Drugim pretpostavkama i odlukama zasigurno bi se izmijenili detaljni rezultati, ali ne i glavna poruka da *bi se u okviru mogućnosti kojoj se daje prednost u budućem ZPP-u trebali kombinirati najučinkovitiji elementi različitih mogućnosti, a njihovi nedostaci izbjegavati uvođenjem potrebnih zaštitnih mjera za osiguravanje jednakih uvjeta na razini EU-a*. To podrazumijeva potrebu za jasnim kriterijima za određivanje razine i raspodjele potpore dohotku (npr. određivanje gornje granice i/ili degresivnost), višim očekivanjima u pogledu politike okoliša i klime, uvjetovanost, poticaje za modernizaciju i postizanje odgovarajuće razine supsidijarnosti/pojednostavnjenja.

- **Primjerenost propisa i pojednostavnjivanje**

Složenost trenutačne provedbe politike u velikoj mjeri povezano je s naglaskom na usklađenosti s detaljnim propisima utvrđenima na razini EU-a. Predloženim novim modelom ostvarivanja politike otklonit će se na razini EU-a sloj kriterija prihvatljivosti za potporu, čime će se državama članicama omogućiti da definiraju uvjete prihvatljivosti koji su najbolje prilagođeni njihovim posebnim okolnostima. Očekuje se da će to dovesti do znatnog pojednostavnjenja.

ZPP se u prošlosti zahvaljujući uzastopnim reformama razvio u različite instrumente. Ponekad je koordinacija tih instrumenata bila otežana. U skladu s trenutačnim prijedlogom, svi različiti elementi potpore ZPP-a objedinjuju se u jedinstvenom i usklađenom okviru kojim će se smanjiti administrativno opterećenje provedbe ZPP-a.

- **Temeljna prava**

U ovom Prijedlogu poštuju se temeljna prava i načela, posebno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

U Komisijinu Prijedlogu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. (COM(2018) 322 final) predviđa se da bi znatan dio proračuna EU-a trebao i dalje biti namijenjen poljoprivredi, koja je zajednička politika od strateške važnosti. Stoga je prema tekućim cijenama predloženo da bi ZPP trebalo usmjeriti na osnovne aktivnosti s 286,2 milijardi EUR dodijeljenih EFJP-u i 78,8 milijardi EUR za EPFRR.

Ti su poljoprivredni fondovi dopunjeni dodatnim financijskim sredstvima iz programa Obzor Europe, s obzirom na to da predložena omotnica za taj program uključuje 10 milijardi EUR za potporu istraživanju i inovacijama u hrani, poljoprivredi, ruralnom razvoju i biogospodarstvu. Nova pričuva za poljoprivredu utvrđuje se u okviru EFJP-a za financiranje dodatne potpore za poljoprivredni sektor. Neiskorišteni iznos pričuve u jednoj godini prenosi se u sljedeću.

U pogledu raspodjele izravnih plaćanja među državama članicama, predloženo je da sve države članice čija je prosječna razina potpore niža od 90 % prosječne razine u EU-u, nastave postupak započet u razdoblju 2014. – 2020. i zabilježenu razliku do 90 % prosječne razine smanje za 50 %. Sve države članice doprinijet će financiranju te vanjske konvergencije razina izravnih plaćanja. Sredstva dodijeljena državama članicama za izravna plaćanja u okviru Uredbe o strateškom planu u okviru ZPP-a izračunavaju se na temelju toga.

Kad je riječ o ruralnom razvoju, predlaže se da se uravnoteži financiranje iz proračuna EU-a i država članica. U skladu s onim što je predviđeno za europske strukturne i investicijske fondove, povećanjem nacionalnih stopa sufinanciranja omogućit će se da javne potpore europskim ruralnim područjima ostanu znatno nepromijenjene. Raspodjela potpora iz EPFRR-a temelji se na objektivnim kriterijima povezanim s političkim ciljevima i postojećoj raspodjeli. Kao i danas, manje razvijene regije trebaju i dalje uživati više stope sufinanciranja, što će se primjenjivati i na određene mjere, primjerice LEADER i plaćanja za obveze upravljanja.

Državama članicama ponudit će se određena razina fleksibilnosti za prijenose među iznosima dodijeljenih sredstava. Do 15 % odgovarajućih izravnih plaćanja mogu se prenijeti na dodijeljena sredstva za EPFRR i obrnuto. Veći se postotak može prenijeti iz izravnih plaćanja na dodijeljena sredstva za EPFRR za intervencije za postizanje okolišnih i klimatskih ciljeva te potporu za pokretanje poslovanja za mlade poljoprivrednike.

Pojedinosti o financijskom učinku prijedloga navedene su u financijskom izvještaju priloženom prijedlogu.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Prelazak na politiku usmjereniju na uspješnost zahtijeva uspostavu stabilnog okvira uspješnosti kojim će se, na temelju skupa zajedničkih pokazatelja, omogućiti Komisiji da ocijeni i prati uspješnost politike. Trenutačni **Zajednički okvir za praćenje i evaluaciju** i trenutačni sustav praćenja za izravna plaćanja i ruralni razvoj trebali bi poslužiti kao temelj za praćenje i ocjenjivanje uspješnosti politike, ali morat će se i dalje raditi na njima (među ostalim na usklađenosti između dva stupa). Potrebna su i daljnja ulaganja u razvoj odgovarajućih pokazatelja i osiguranje dovoljan broj tokova podataka.

Novim okvirom za **praćenje i evaluaciju uspješnosti** bit će obuhvaćeni svi instrumenti budućeg ZPP-a: strateški planovi u okviru ZPP-a te elementi ZPP-a koji nisu obuhvaćeni strateškim planovima u okviru ZPP-a (određeni dijelovi Uredbe o zajedničkoj organizaciji

tržišta, posebni programi). Uspješnost će se mjeriti u odnosu na posebne ciljeve politike uporabom niza zajedničkih pokazatelja.

Novi model bit će uspostavljen na temelju sljedećih načela:

- Pokazatelji konteksta i dalje su aktualni jer se odnose na odgovarajuće aspekte općih kretanja u gospodarstvu, okolišu i društvu i vjerojatno će utjecati na uspješnost.
- Izbor ograničenog, no preciznijeg skupa pokazatelja trebao bi se, prije svega, provesti tako da se odaberu oni koji u najvećoj mogućoj mjeri pokazuju pridonosi li se poduprtom intervencijom postizanju ciljeva u odnosu na utvrđene referentne vrijednosti te korištenjem jasnih definicija.
- Uspješnost politike u višegodišnjem razdoblju u cjelini ocjenjivat će se na temelju pokazatelja učinka. Godišnje praćenje uspješnosti politika oslanjat će se na cjelovit popis pokazatelja rezultata.
- Pokazateljima ostvarenja jednom godišnje bi se povezali rashodi i uspješnost politike provedbe. Potonje se objavljuje svake godine i oslanja na popis (već dostupni) pokazatelja ostvarenja.
- Pouzdanost relevantnih pokazatelja uspješnosti može se olakšati sinergijom statističkih i administrativnih podataka, ali to zahtijeva prisutnost sustava kontrole kvalitete.

U biti, predlaže se promjena odgovornosti i mogućnosti unutar zajedničkog okvira, jasno definirana i provedena kako bi se ostvarilo više ključnih ciljeva istodobno, tj. pojednostavnjenje, usmjerenost na rezultate (umjesto na usklađenosti) te učinkovitost i djelotvornost politike.

Godišnji pregled uspješnosti predviđen je kao ključni element kontinuiranog praćenja i usmjeravanja provedbe politike. Kako bi godišnji pregled uspješnosti bio operativan, bit će potrebno u godišnjem izvješću o provedbi strateškog plana u okviru ZPP-a, tzv. *godišnjem izvješću o uspješnosti* zajedno dostaviti odgovarajuće pokazatelje ostvarenja i pokazatelje rezultata. Države članice svake godine podnose izvješće o realiziranim ostvarenjima i rashodima te o udaljenosti od ciljnih vrijednosti postavljenih za cijelo razdoblje, izraženo u vrijednostima pokazatelja rezultata.

Evaluacije će se provoditi u skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016., u kojem su tri institucije potvrdile da bi evaluacije postojećeg zakonodavstva i politika trebale biti temelj za procjene učinka mogućih daljnjih djelovanja. U evaluacijama će se ocijeniti učinci programa na terenu na temelju pokazatelja programa / ciljnih vrijednosti programa i detaljne analize mjere u kojoj se program može smatrati relevantnim, učinkovitim, djelotvornim, da pruža dovoljno dodane vrijednosti EU-a i da je u skladu s ostalim politikama EU-a. Obuhvaćat će i naučene lekcije kako bi se utvrdili problemi/manjkavosti i sve mogućnosti za dodatno poboljšanje aktivnosti ili njihovih rezultata te kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri povećalo njihovo iskorištavanje/učinak.

- **Dokumenti s obrazloženjima (za direktive)**

Nije relevantno.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Prijedlog se odnosi na tri uredbe:

- Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (dalje u tekstu Uredba o strateškom planu u okviru ZPP-a)
- Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1306/2013 (dalje u tekstu Horizontalna uredba o ZPP-u)
- Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, (EU) br. 251/2014 o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina, (EU) br. 228/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije i (EU) br. 229/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u korist manjih egejskih otoka. (dalje u tekstu: Uredba o izmjeni)

Tim se propisima ciljevi ZPP-a usklađuju s Junckerovim prioritetima i ciljevima održivog razvoja, uz istovremeno pojednostavnjenje provedbe politike. ZPP će se moći bolje prilagoditi lokalnim okolnostima uklanjanjem uvjeta prihvatljivosti za potporu na razini EU-a. Države članice moći će definirati te uvjete prihvatljivosti na nacionalnoj razini kako bi odgovarali njihovim specifičnim okolnostima. Istovremeno će se administrativno opterećenje povezano s kontrolama smanjiti ograničavanjem izravne veze između uvjeta prihvatljivosti na razini EU-a i krajnjih korisnika.

S ciljem daljnjeg poboljšanja održivog razvoja poljoprivrede, hrane i ruralnih područja, opći ciljevi ZPP-a usmjereni su na gospodarsku održivost, otpornost i prihode poljoprivrednih gospodarstava, na poboljšanje uspješnosti u pogledu okoliša i klime te na jačanje socioekonomske strukture ruralnih područja. Osim toga, poticanje znanja, inovacija i digitalizacije u poljoprivredi i ruralnim područjima međusektorski je cilj.

Novim ZPP-om nastojat će se ostvariti sljedeći posebni ciljevi:

- (a) poticanje održivog prihoda i otpornosti poljoprivrednih gospodarstava na državnom području EU-a kako bi se poboljšala sigurnost opskrbe hranom;
- (b) pojačanje usmjerenosti na tržište i povećanje konkurentnosti, uključujući stavljanje većeg naglaska na istraživanje, tehnologiju i digitalizaciju;

- (c) poboljšanje položaja poljoprivrednika u vrijednosnom lancu;
- (d) doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama te razvoju održive energije;
- (e) poticanje održivog razvoja i učinkovitog upravljanja prirodnim resursima, kao što su voda, tlo i zrak;
- (f) doprinos zaštiti bioraznolikosti, poboljšanje usluga ekosustava te očuvanje staništa i krajobraza;
- (g) privlačenje mladih poljoprivrednika i olakšavanje poslovnog razvoja u ruralnim područjima;
- (h) promicanje zapošljavanja, rasta, socijalne uključenosti i lokalnog razvoja u ruralnim područjima, uključujući biogospodarstvo i održivo šumarstvo;
- (i) poboljšanje odgovora poljoprivrede EU-a na društvene zahtjeve u pogledu hrane i zdravlja, uključujući sigurnu, hranjivu i održivu hranu te dobrobit životinja.

Da bi se ostvarili ti ciljevi države članice osiguravaju pojednostavnjenje i uspješnost potpora u okviru ZPP-a. Osmislit će intervencije koje odgovaraju okolnostima na temelju vrsta intervencija navedenih u Uredbi. Države članice morat će obratiti posebnu pozornost na posebne ciljeve u pogledu okoliša i klime, generacijske obnove i modernizacije provedbe politike usmjeravanjem na bolje korištenje znanja i savjeta te novih (digitalnih) tehnologija.

Države članice podnijet će svoje predložene intervencije kako bi se postigli posebni EU-ovi ciljevi strateškog plana u okviru ZPP-a. Zakonodavstvom se utvrđuju propisi o sadržaju takvog strateškog plana u okviru ZPP-a, a Komisija će provjeriti planove i odobriti ih. Strateški planovi u okviru ZPP-a povezat će sve instrumente potpore u okviru ZPP-a koji se financiraju iz EFJP-a (uključujući sektorske programe koji su dosad uspostavljeni u okviru Uredbe o jedinstvenom ZOT-u) i EPFRR-a. Na taj će način strategiju za jedinstvenu dosljednu intervenciju za svaku državu članicu osmisliti države članice. U strateškim planovima u okviru ZPP-a države članice odredit će ciljne vrijednosti koje žele postići u programskom razdoblju, koristeći se zajednički utvrđenim pokazateljima.

Nakon što utvrde strateške planove u okviru ZPP-a, države članice će jednom godišnje izvještavati o napretku u provedbi koristeći se sustavom zajedničkih pokazatelja. Države članice i Komisija pratit će napredak i ocijeniti učinkovitost intervencije.

U odjeljku u nastavku nalaze se informacije o konkretnom sadržaju triju uredbi.

Uredba o strateškom planu u okviru ZPP-a

U glavi I. navode se područje primjene Uredbe i definicije.

U glavi II. navode se opći i posebni ciljevi ZPP-a koje je potrebno ostvariti intervencijama koje osmišljavaju države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a. U glavi III. uvodi se niz zajedničkih zahtjeva za strateške planove u okviru ZPP-a te elementi koji se primjenjuju na nekoliko intervencija. Zajednički zahtjevi odnose se na poštovanje općih načela i temeljnih prava kao što je izbjegavanje narušavanja tržišnog natjecanja, poštovanje unutarnjeg tržišta te nediskriminacija i poštovanje pravila za domaću potporu u okviru WTO-a. Uključuju i zahtjeve za posebne elemente koje je potrebno odrediti u planovima u okviru ZPP-a, primjerice poljoprivredna površina, poljoprivredna djelatnost, pravi poljoprivrednik, mladi poljoprivrednik. U tom se odjeljku opisuju obveze u okviru „uvjetovanosti” (zahtjevi bilo kojeg korisnika plaćanja po površini moraju biti u skladu s dobrom poljoprivrednom

praksom i obvezama koje proizlaze iz zakonodavstva EU-a) te da je potrebno imati savjetodavne službe za poljoprivredna gospodarstva koje dobro funkcioniraju.

Na kraju te glave navode se vrste intervencija koje države članice mogu koristiti za provedbu svojih strateških planova u okviru ZPP-a. Vrste intervencija opširne su kategorije intervencija koje države članice mogu koristiti u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a.

U glavi IV. navode se financijske odredbe. Konkretno, sadržava dodjele financijskih sredstva po državi članici i po fondu te se definira fleksibilnost za prijenos dodijeljenih sredstava među fondovima. Definiraju se stope doprinosa za EPFRR u odnosu na javne rashode u državama članicama te su utvrđeni najmanji i najveći iznosi dodjele financijskih sredstava za posebne namjene.

U glavi V. navode se pravila za strateške planove u okviru ZPP-a. U njoj se navode i elementi koje države članice trebaju uzeti u obzir pri sastavljanju strateškog plana u okviru ZPP-a te njegov minimalni sadržaj, uključujući ciljne vrijednosti i financijsko planiranje. U toj se glavi objašnjava i koja pravila Komisija primjenjuje za odobrenje strateškog plana u okviru ZPP-a i kako se takvi planovi mogu izmijeniti.

U glavi VI. navode se elementi potrebni za koordinaciju i upravljanje. U njoj se propisuju obveze za nadležna tijela država članica za posebne zadaće povezane sa strateškim planovima u okviru ZPP-a. Također se osniva odbor za praćenje kako bi se uključili svi dionici. Uspostavljaju se i mreže koje trebaju olakšati uspješnu provedbu strateških planova u okviru ZPP-a. Te će se mreže uspostaviti na nacionalnoj razini i na razini EU-a. Konačno, u toj se glavi uspostavlja Europsko partnerstvo za inovacije kako bi se potaknula razmjena znanja i inovacija.

U glavi VII. uvodi se okvir za praćenje i evaluaciju uspješnosti kojim se utvrđuju pravila o tome kako i kada države članice moraju izvješćivati o napretku svojih strateških planova u okviru ZPP-a te pravila o tome kako će se taj napredak pratiti i ocjenjivati. U toj su glavi sadržana i pravila o bonusu za uspješnost u cilju postizanja uspješnosti u pogledu okoliša i klime.

Naposljetku, glave VIII. i IX. odnose se na pravila o tržišnom natjecanju, odnosno objašnjava se kako se pravila o državnim potporama moraju primjenjivati te su navedene završne odredbe u kojima se objašnjava koji se propisi stavljaju izvan snage kad Uredba postaje primjenjiva.

Horizontalna uredba o ZPP-u

Predloženo je zadržavanje trenutačne strukture ZPP-a s dva stupa s godišnjim mjerama opće primjene u okviru stupa I. koje se nadopunjuju mjerama koje odražavaju nacionalne i regionalne specifičnosti u okviru pristupa višegodišnjeg programiranja u stupu II. Međutim, novi ZPP za razdoblje nakon 2020. bit će usmjeren na veću supsidijarnost kako bi države članice mogle bolje kroitati provedbene mjere u okviru oba stupa prema svojim okolnostima i konkretnim okolnostima poljoprivrednika. Veća supsidijarnost znači preraspodjelu odgovornosti u upravljanju ZPP-om i traženje novog odnosa između Europske unije, država članica i poljoprivrednika.

Na temelju toga se trenutačna Horizontalna uredba o ZPP-u prilagođava novom modelu ostvarivanja politike i odražava veću fleksibilnost za države članice u provedbi politike (u skladu s lokalnim potrebama), manje birokracije za korisnike i prelazak na politiku na temelju uspješnosti.

Prijelaz na razini EU-a s naglaska na usklađenosti na naglasak na uspješnosti zahtijeva jasno utvrđivanje ciljeva politike koji se moraju postići i ti će se ciljevi utvrditi na razini EU-a. Kako bi se ostvario pomak prema mehanizmu više usmjerenom na politiku usredotočenu na rezultate, doći će do prelaska s osiguravanja zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija na jamstvo uspješnosti i poštovanja osnovnih zahtjeva EU-a, kao što su integrirani administrativni i kontrolni sustav (IAKS) ili upravljačka tijela (agencije za plaćanja, koordinacijska tijela, nadležna tijela i tijela za ovjeravanje). Zadržat će se čvrsta i pouzdana upravljačka struktura tipična za ZPP.

Uz odredbe o financiranju, u Horizontalnoj uredbi o ZPP-u i dalje su navedene odredbe o općim načelima za kontrole i sankcije, kontrole uvjetovanosti i IAKS. Stoga se Uredbom utvrđuju pravila o financiranju, upravljanju i kontrolnim sustavima, postupcima poravnanja (godišnje financijsko poravnanje i godišnje poravnanje s obzirom na uspješnost) te postupku potvrđivanja sukladnosti.

Uredba sadržava različite elemente pojednostavnjenja. Kao prvo, novo godišnje poravnanje uspješnosti odražava pomak s usklađenosti pojedinačnog korisnika na uspješnost politike u državama članicama.

Nadalje, njime se predviđa smanjenje broja agencija za plaćanja te jačanje uloge koordinacijskog tijela i tijela za ovjeravanje u skladu s novim modelom ostvarivanja politike. Zbog toga će sustav biti transparentniji i manje opterećujuć za nacionalne uprave i Komisiju. Uvodi se koncept jedinstvenog pristupa reviziji, u skladu s Financijskom uredbom, kojim se broj revizija Komisije može smanjiti.

Uredba o izmjeni

U Komunikaciji o budućnosti hrane i poljoprivrede tržišna se orijentacija potvrđuje kao ključni element ZPP-a, ali se naglašavaju i izazovi povezani s održivosti okoliša i klimatskim promjenama. Osim toga, poljoprivredni sektor smješta izravno u raspravu o hrani i zabrinutostima građana u tom pogledu, podsjećajući na sljedeće: „najvažnija je uloga te politike pomoći poljoprivrednicima da predvide promjene u prehrambenim navikama i prilagode svoju proizvodnju tržišnim signalima i zahtjevima potrošača.” S obzirom na to da bi detaljna pravila mogla spriječiti potrebne prilagodbe utvrđene na razini EU-a, reforma je prilika za unošenje potrebnih promjena. ZPP-om bi se nadalje trebala riješiti pitanja građana koja se odnose na održivu poljoprivrednu proizvodnju.

Stoga je predviđeno održavanje struktura i glavnih elemenata Uredbe (EU) br. 1308/2013, uz izmjenju ograničenog broja odredbi u skladu s gospodarskim, ekološkim i društvenim promjenama koje su se dogodile od njezina stupanja na snagu 2014.

Prvo, predviđeno je brisanje odredbi koje se odnose na sektorske intervencije koje su prethodno utvrđene u Uredbi (EU) br. 1308/2013 jer će, kako bi se osigurala bolja usklađenost intervencija ZPP-a, intervencije u okviru budućeg ZPP-a biti uređene s [Uredbom o planu u okviru ZPP-a] i biti dio strateških planova država članica.

Drugo, iako su reforme politike vina iz 2008. i 2013. u cijelosti ostvarile svoje ciljeve, što je rezultiralo gospodarski živim sektorom vina, pojavili su se novi gospodarski, ekološki i klimatski izazovi. Stoga se Uredbom predviđa niz posebnih izmjena postojećih pravila kako bi se suočilo s tim izazovima.

Treće, u Komunikaciji o budućnost hrane i poljoprivrede naglašeno je da bi oznake zemljopisnog podrijetla trebale biti privlačnije za poljoprivrednike i potrošače te da bi trebalo olakšati upravljanje sustavom. Stoga se predlaže izmjena postojećih pravila o oznakama zemljopisnog podrijetla, putem četiri temeljna akta, s ciljem postizanja jednostavnijeg sustava oznaka zemljopisnog podrijetla, brže registracije oznaka zemljopisnog podrijetla i učinkovitijeg odobravanja izmjene specifikacija proizvoda. Cilj je tih izmjena pojednostavnjenje sustava oznaka zemljopisnog podrijetla koje će biti razumljivije potrošačima, bit će ih lakše promicati i smanjit će se upravni troškovi upravljanja sustavom.

Kad je riječ o propisima za oznake zemljopisnog podrijetla za vina, ograničavanje pregleda zahtjeva od strane EU-a od očite pogreške, odvajanje pravila intelektualnog vlasništva od drugih zahtjeva utvrđenih u specifikaciji proizvoda te omogućavanje državama članicama da odlučuju o izmjenama koje nemaju učinak na razini EU-a, pojednostavnila bi se homologacija, skratili rokovi i racionalizirali resursi, u skladu s povezanim načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti. Isto tako, predviđa se da će se pojednostavnjenjem određenih postupaka, primjerice postupka prigovora, povećati učinkovitost postupka odobrenja.

Zahvaljujući pojašnjenju definicije „Zaštićena oznaka izvornosti” za vina, skupine proizvođača moći će upotrebljavati nova sortna vina, što je potrebno i s obzirom na klimatske promjene te će svoje zahtjeve moći primjereno opravdati u skladu s enološkim uvjetima. Predloženo je i jačanje zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla protiv krivotvorenja na internetu i na robu u provozu.

Predloženo pojednostavnjenje oznaka zemljopisnog podrijetla za vino mora se primjenjivati i na poljoprivredne i prehrambene proizvode kako bi se osigurala razumna razina dosljednosti među programima i ostvarile navedene prednosti za proizvođače oznaka zemljopisnog podrijetla u tom sektoru. Program oznaka zemljopisnog podrijetla za aromatizirana vina u okviru kojeg je samo 5 od 3350 oznaka zemljopisnog podrijetla, ne može biti funkcionalan i treba ga spojiti s drugim programom, a primjeren je program za poljoprivredne i prehrambene proizvode jer su njime već obuhvaćena druga alkoholna pića.

Nadalje, Uredbom se predviđaju odredbe koje samo prenose u unutarnje zakonodavstvo obveze EU-a i njegovih država članica u kontekstu nedavnih ministarskih odluka Svjetske trgovinske organizacije, posebno o izvoznim subvencijama te, općenitije, o mjerama izvozne konkurencije.

Konačno, predlaže se brisanje niza zastarjelih odredbi, među ostalim sustava reguliranja proizvodnje i zahtjeva koji se primjenjuju na sektor šećera koji su istekli na kraju tržišne godine 2016./2017.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 42. i članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir Akt o pristupanju iz 1979., a posebno stavak 6. Protokola br. 4. o pamuku priloženog tom Aktu,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁷,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija⁸,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) U Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija od 29. studenoga 2017. naslovljenoj „Budućnost hrane i poljoprivrede” utvrđeni su izazovi, ciljevi i smjernice buduće zajedničke poljoprivredne politike („ZPP”) nakon 2020. Neki su od tih ciljeva potreba za većom usmjerenošću ZPP-a na rezultate, potreba za poticanjem modernizacije i održivosti, uključujući ekonomsku, društvenu, ekološku i klimatsku održivost poljoprivrednih površina te šumskih i ruralnih područja, te potreba za smanjenjem administrativnog opterećenja za korisnike povezanoga sa zakonodavstvom Unije.

⁷ SL C , , str. .

⁸ SL C , , str. .

- (2) Budući da bi ZPP trebao bolje odgovarati na izazove i mogućnosti koji se pojavljuju na razini Unije, na međunarodnoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te na razini poljoprivrednih gospodarstava, potrebno je racionalizirati upravljanje ZPP-om i poboljšati ostvarivanje ciljeva Unije u okviru ZPP-a te znatno smanjiti administrativno opterećenje. U okviru ZPP-a zasnovanog na uspješnosti („model ostvarivanja politike”) Unija bi trebala utvrditi osnovne parametre politike, kao što su ciljevi ZPP-a i osnovni zahtjevi, a države članice trebale bi snositi veću odgovornost u pogledu načina na koji ispunjuju ciljeve i ostvaruju ciljne vrijednosti. Veća supsidijarnost omogućuje da se bolje uzmu u obzir lokalni uvjeti i potrebe te da se potpora prilagodi potrebama kako bi se povećao doprinos ciljevima Unije.
- (3) Zbog primjene zajedničkih definicija potpuno utvrđenih na razini Unije državama članicama bilo je donekle otežano uzeti u obzir vlastite posebnosti na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Stoga bi državama članicama trebalo dati fleksibilnost da pobliže odrede neke definicije u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a. Međutim, radi osiguranja jednakih uvjeta tržišnog natjecanja potrebno je utvrditi određeni okvir na razini Unije s ključnim elementima koji se trebaju uključiti u te definicije („okvirne definicije”).
- (4) Kako bi se osiguralo da Unija može poštovati svoje međunarodne obveze u pogledu domaće potpore koje su utvrđene Sporazumom WTO-a o poljoprivredi i posebno kako bi se osiguralo da se osnovna potpora dohotku za održivost i povezane vrste intervencija i dalje prijavljuju kao potpora iz „zelene kutije” koja nema nikakav ili ima tek minimalan učinak narušavanja trgovine ili proizvodnje, okvirna definicija „poljoprivredne djelatnosti” trebala bi obuhvaćati kako proizvodnju poljoprivrednih proizvoda tako i održavanje poljoprivredne površine. Radi prilagodbe lokalnim uvjetima države članice trebale bi utvrditi stvarnu definiciju poljoprivredne djelatnosti u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a.
- (5) Kako bi se zadržali ključni elementi na razini cijele Unije i omogućila usporedivost odluka država članica, a da se istodobno države članice ne ograničavaju pri ostvarivanju ciljeva Unije, trebalo bi utvrditi okvirnu definiciju „poljoprivredne površine”. Povezane okvirne definicije „obrađivog zemljišta”, „trajnih nasada” i „trajnog travnjaka” trebale bi biti dovoljno široke kako bi države članice imale prostora da te definicije pobliže odrede u skladu sa svojim lokalnim uvjetima. Okvirna definicija „obrađivog zemljišta” trebala bi se utvrditi tako da se državama članicama omogući da obuhvate različite oblike proizvodnje, uključujući primjerice agrošumarstvo i obrađiva zemljišta s grmljem i drvećem, te da je u skladu s njom obvezno uključivanje površina ostavljenih na ugaru kako bi se osigurala proizvodna nevezanost intervencija. Okvirna definicija „trajnih nasada” trebala bi uključivati površine koje se stvarno upotrebljavaju za proizvodnju i one koje se ne upotrebljavaju stvarno u tu svrhu te rasadnike i kulture kratkih ophodnji koje će odrediti države članice. Okvirna definicija „trajnog travnjaka” trebala bi se utvrditi tako da se državama članicama omogući da pobliže odrede kriterije te da uključe vrste koje nisu trave ili drugo travoliko krmno bilje i mogu se upotrebljavati za ispašu ili se od njih može proizvesti hrana za životinje, neovisno o tome upotrebljavaju li se stvarno za proizvodnju ili ne.
- (6) Sinergijama između EPFRR-a i programa Obzor Europa trebalo bi se potaknuti da EPFRR na najbolji mogući način iskoristi rezultate istraživanja i inovacija, posebno onih koji proizlaze iz projekata koji se financiraju iz programa Obzor Europa i Europskog partnerstva za inovacije za „produktivnost i održivost u poljoprivredi”, što će doprinijeti inovacijama u poljoprivrednom sektoru i ruralnim područjima.

- (7) Kako bi se osigurala pravna sigurnost da se potpora isplaćuje za poljoprivrednu površinu koja je poljoprivredniku na raspolaganju i na kojoj se obavlja poljoprivredna djelatnost, trebalo bi utvrditi okvirnu definiciju „prihvatljivog hektara”. Kako bi se izbjegli dvostruki zahtjevi, države članice trebale bi utvrditi uvjete na temelju kojih će se određivati je li zemljište poljoprivredniku na raspolaganju. S obzirom na vjerojatnost povremene i privremene uporabe poljoprivrednog zemljišta za djelatnosti koje nisu, strogo uzevši, poljoprivredne, te s obzirom na potencijal doprinosa nepoljoprivrednih djelatnosti diversifikaciji dohotka poljoprivrednih gospodarstava, države članice trebale bi utvrditi odgovarajuće uvjete u skladu s kojima će se površine koje se upotrebljavaju i za nepoljoprivredne djelatnosti uvrstiti među prihvatljive hektare.
- (8) Kad je riječ o površinama koje se upotrebljavaju za proizvodnju konoplje, u cilju zaštite javnog zdravlja i osiguranja dosljednosti u odnosu na drugo zakonodavstvo, upotreba sjemena sorti konoplje u kojima sadržaj tetrahidrokanabinola ne prelazi 0,2 % trebala bi biti dio definicije prihvatljivog hektara.
- (9) Kako bi se dodatno poboljšala uspješnost ZPP-a, potpora dohotku trebala bi biti usmjerena na prave poljoprivrednike. Kako bi se osigurao zajednički pristup na razini Unije u pogledu takva usmjeravanja potpore, trebala bi se utvrditi okvirna definicija „pravog poljoprivrednika” s odgovarajućim ključnim elementima. Na temelju te okvirne definicije države članice trebale bi u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a odrediti koji se poljoprivrednici ne smatraju pravim poljoprivrednicima, i to na temelju uvjeta kao što su ispitivanja dohotka, količina rada na poljoprivrednom gospodarstvu, predmet poslovanja i upisivanje u registre. Time se ne bi trebali iz potpore isključiti poljoprivrednici koji se bave i drugim djelatnostima, odnosno aktivno se bave poljoprivredom, ali se bave i nepoljoprivrednim djelatnostima izvan poljoprivrednog gospodarstva, s obzirom na to da se tim višestrukim djelatnostima često jača socioekonomska struktura ruralnih područja.
- (10) Kako bi se osigurala usklađenost vrsta intervencija za izravna plaćanja i vrsta intervencija u području ruralnog razvoja koje se odnose na cilj generacijske obnove, trebalo bi na razini Unije utvrditi definiciju „mladog poljoprivrednika” s odgovarajućim ključnim elementima.
- (11) Kako bi se učvrstili ciljevi ZPP-a utvrđeni člankom 39. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i osiguralo da se Unija na odgovarajući način suoči s najnovijim izazovima, primjereno je predvidjeti skup općih ciljeva koji će odražavati smjernice iz Komunikacije „Budućnost hrane i poljoprivrede”. Osim toga, trebalo bi na razini Unije pobliže utvrditi skup posebnih ciljeva koje bi države članice trebale primijeniti u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a. Tim bi se posebnim ciljevima opći ciljevi ZPP-a trebali prenijeti u konkretnije prioritete, pri čemu bi se trebalo uzeti u obzir relevantno zakonodavstvo Unije, posebno u području klime, energije i okoliša, te postići ravnoteža među dimenzijama održivog razvoja u skladu s procjenom učinka.
- (12) Kako bi bio prilagođen multifunkcionalnosti sustava poljoprivrede, šumarstva i prehrane u Uniji, pametniji, modernizirani i održiviji ZPP trebao bi uključivati istraživanje i razvoj, uz ulaganje u tehnološki razvoj i digitalizaciju te poboljšanje pristupa nepristranom, pouzdanom, relevantnom i novom znanju.

- (13) U okviru modela ostvarivanja politike ZPP-a Unija bi trebala utvrditi ciljeve Unije i vrste intervencija te osnovne zahtjeve Unije koji se primjenjuju na države članice, ali bi one same trebale biti nadležne za prenošenje tog okvira Unije u mehanizme potpore koji se primjenjuju na korisnike. U tom bi kontekstu države članice trebale djelovati u skladu s Poveljom o temeljnim pravima i općim načelima prava Unije te osigurati da se pravni okvir za dodjelu potpore Unije korisnicima temelji na njihovim strateškim planovima u okviru ZPP-a i da je u skladu s načelima i zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i [*Horizontalnoj uredbi*].
- (14) Radi poticanja pametnog i otpornog poljoprivrednog sektora izravna plaćanja ostaju jedan od ključnih elemenata za osiguranje pravedne potpore dohotku za poljoprivrednike. Jednako tako, potrebna su ulaganja u restrukturiranje poljoprivrednih gospodarstava, modernizaciju, inovacije, diversifikaciju te primjenu novih tehnologija radi poboljšanja tržišnog nagrađivanja poljoprivrednika.
- (15) U kontekstu veće usmjerenosti ZPP-a na tržište, kako je navedeno u Komunikaciji „Budućnost hrane i poljoprivrede”, izloženost tržištu, klimatske promjene i s njima povezana povećana učestalost i ozbiljnost ekstremnih vremenskih uvjeta te sanitarne i fitosanitarne krize mogu uzrokovati rizik od nestabilnosti cijena i sve veći pritisak na prihode. Stoga, iako su poljoprivrednici u konačnici odgovorni za izradu vlastitih strategija za poljoprivredna gospodarstva, trebao bi se uspostaviti čvrst okvir za osiguranje odgovarajućeg upravljanja rizicima. U tu bi se svrhu države članice i poljoprivrednici mogli osloniti na platformu na razini Unije za upravljanje rizicima za izgradnju kapaciteta kako bi se poljoprivrednicima pružili odgovarajući financijski instrumenti za ulaganja i pristup obrtnom kapitalu, osposobljavanju, prijenosu znanja i savjetovanju.
- (16) Poticanje brige za okoliš i mjera u području klime te doprinos postizanju ciljeva Unije u području okoliša i klime vrlo je bitan prioritet za budućnost poljoprivrede i šumarstva Unije. Stoga bi struktura ZPP-a trebala odražavati veće ambicije u pogledu tih ciljeva. U okviru novog modela ostvarivanja politike mjere koje se poduzimaju za borbu protiv degradacije okoliša i klimatskih promjena trebale bi biti usredotočene na rezultate te bi se u tu svrhu članak 11. UFEU-a trebao smatrati obvezom postizanja rezultata.

Budući da su mnoga ruralna područja u Uniji pogođena strukturnim problemima, kao što su nedostatak atraktivnih prilika za zapošljavanje, manjak vještina, nedovoljna ulaganja u povezanost, infrastrukturu i osnovne usluge te odljev mladih, ključno je ojačati socioekonomsku strukturu tih područja, u skladu s Deklaracijom iz Corka 2.0., posebno otvaranjem radnih mjesta i generacijskom obnovom tako da Komisija potakne zapošljavanje i rast u ruralnim područjima, promicanjem socijalne uključenosti, generacijske obnove i razvoja „pametnih sela” u cijeloj Europi. Kako je navedeno u Komunikaciji „Budućnost hrane i poljoprivrede”, novi ruralni vrijednosni lanci, kao što su obnovljiva energija, novo biogospodarstvo, kružno gospodarstvo i ekoturizam, pogodno su okruženje za dobar rast i stvaranje radnih mjesta u ruralnim područjima. U tom kontekstu financijski instrumenti i korištenje jamstva InvestEU mogu imati ključnu ulogu u osiguranju pristupa financiranju i jačanju kapaciteta za rast poljoprivrednih gospodarstava i poduzeća. U ruralnim područjima postoji potencijal za zapošljavanje državljana trećih zemalja sa zakonitim boravkom, čime se promiče njihova socijalna i ekonomska integracija, posebno u pogledu strategija lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice.

- (17) Zajedničkom poljoprivrednom politikom trebala bi se nastaviti jamčiti sigurnost opskrbe hranom, a to znači stalan pristup dovoljnoj količini sigurne i hranjive hrane. Nadalje, s pomoću ZPP-a trebao bi se poboljšati odgovor poljoprivrede Unije na nove društvene potrebe u području hrane i zdravlja, uključujući održivu poljoprivrednu proizvodnju, zdraviju prehranu, rasipanje hrane i dobrobit životinja. ZPP-om bi se trebala nastaviti promicati proizvodnja s posebnim i vrijednim karakteristikama te istodobno pomoći poljoprivrednicima da proaktivno prilagode svoju proizvodnju tržišnim signalima i zahtjevima potrošača.
- (18) S obzirom na opseg reforme koja je potrebna za ostvarenje ciljeva i rješavanje navedenih problema, primjereno je predvidjeti novi pravni okvir u jedinstvenoj uredbi kojim će se obuhvatiti potpora Unije koja se financira iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i zamijeniti postojeći mehanizmi utvrđeni Uredbom (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁹ i Uredbom (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰.
- (19) Ovom Uredbom trebala bi se utvrditi pravila koja se primjenjuju na potporu Unije koja se financira iz EFJP-a i EPFRR-a i dodjeljuje u obliku vrsta intervencija navedenih u strateškim planovima u okviru ZPP-a koje izrađuju države članice i odobrava Komisija.
- (20) Kako bi se osiguralo da Unija poštuje svoje međunarodne obveze u pogledu domaće potpore koje su utvrđene Sporazumom WTO-a o poljoprivredi, određene vrste intervencija predviđene ovom Uredbom trebale bi se i dalje prijavljivati kao potpora iz „zelene kutije”, koja nema nikakav ili ima tek minimalan učinak narušavanja trgovine ili učinak na proizvodnju, ili kao potpora iz „plave kutije” u okviru programa ograničavanja proizvodnje i stoga biti izuzete iz obveza smanjenja. Iako su odredbe utvrđene ovom Uredbom za te vrste intervencija već u skladu sa zahtjevima „zelene kutije” iz Priloga 2. Sporazumu WTO-a o poljoprivredi odnosno zahtjevima „plave kutije” iz članka 6.5. navedenog Sporazuma, trebalo bi osigurati da intervencije koje planiraju države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a za te vrste intervencija i dalje poštuju te zahtjeve.
- (21) Na temelju prethodnog sustava višestruke sukladnosti koji se primjenjuje do 2020., sustav nove uvjetovanosti primanje cjelokupne potpore ZPP-a povezuje se sa zahtjevom da korisnici zadovoljavaju osnovne standarde u području okoliša, klimatskih promjena, javnog zdravlja, zdravlja životinja i bilja te dobrobiti životinja. Osnovni standardi obuhvaćaju, u pojednostavnjenom obliku, propisane zahtjeve upravljanja i standarde dobrih poljoprivrednih i okolišnih uvjeta zemljišta (GAEC). Ti osnovni standardi trebali bi omogućiti da se bolje uzmu u obzir okolišni i klimatski izazovi i nova struktura ZPP-a za okoliš i tako ostvare ambiciozniji ciljevi u području klime i okoliša koje je Komisija najavila u svojoj Komunikaciji „Budućnost hrane i poljoprivrede” i u višegodišnjem financijskom okviru (VFO). Cilj je sustava

⁹ Uredba (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 (SL L 347, 20.12.2013., str. 487.).

¹⁰ Uredba (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 (SL L 347, 20.12.2013., str. 608.).

uvjetovanosti podignuti razinu osviještenosti korisnika o potrebi poštovanja navedenih osnovnih standarda i tako doprinijeti razvoju održive poljoprivrede. Njime se nastoji i doprinijeti većoj usklađenosti ZPP-a s očekivanjima društva poboljšanjem usklađenosti te politike u odnosu na ciljeve u području okoliša, javnog zdravlja, zdravlja životinja, zdravlja bilja i dobrobiti životinja. Sustav uvjetovanosti trebao bi biti jedan od sastavnih elemenata strukture ZPP- za okoliš, kao dio osnovnih uvjeta za ambicioznije okolišne i klimatske ciljeve, te bi se trebao primjenjivati u cijeloj Uniji. Države članice trebale bi osigurati da se na poljoprivrednike koji ne ispunjavaju te uvjete primjenjuju proporcionalne, učinkovite i odvraćajuće kazne u skladu s [*Horizontalnom uredbom*].

- (22) S pomoću okvira standarda GAEC nastoji se doprinijeti ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama, suočavanju s izazovima u području vode, zaštiti i kvaliteti tla te zaštiti i kvaliteti bioraznolikosti. Potrebno je poboljšati okvir kako bi se posebno uzele u obzir prakse utvrđene do 2020. u okviru ekologizacije izravnih plaćanja, ublažavanja klimatskih promjena i potrebe za poboljšanjem održivosti poljoprivrednih gospodarstava, posebno upravljanja hranjivim tvarima. Potvrđeno je da svaki GAEC pridonosi ostvarenju više ciljeva. Kako bi provele taj sustav, države članice trebale bi za svaki od standarda utvrđenih na razini Unije utvrditi nacionalni standard uzimajući u obzir posebne značajke predmetnih površina, uključujući uvjete tla i klimatske uvjete, postojeće uvjete na poljoprivrednom gospodarstvu, korištenje zemljišta, plodored, uzgojne prakse i strukture poljoprivrednih gospodarstava. Uz to države članice mogu utvrditi druge nacionalne standarde povezane s glavnim ciljevima utvrđenima u Prilogu III. radi boljeg ostvarenja ciljeva okvira GAEC u području okoliša i klime. Kako bi se poduprla uspješnost poljoprivrednih gospodarstava u agronomskom i okolišnom smislu, u sklopu okvira GAEC utvrdit će se planovi upravljanja hranjivim tvarima s pomoću elektroničkog alata za održivost poljoprivrednih gospodarstava koji će države članice staviti na raspolaganje pojedinačnim poljoprivrednicima. Tim bi se alatom trebala omogućiti potpora donošenju odluka na poljoprivrednim gospodarstvima, počevši s minimalnim funkcijama za upravljanje hranjivim tvarima. Općom interoperabilnosti i modularnosti trebala bi se osigurati i mogućnost dodavanja drugih elektroničkih aplikacija e-uprave i upravljanja poljoprivrednim gospodarstvima. Kako bi se osigurali jednaki uvjeti tržišnog natjecanja za poljoprivrednike u cijeloj Uniji, Komisija može poduprijeti države članice u izradi navedenog alata i potrebnim uslugama skladištenja i obrade podataka.
- (23) Države članice trebaju u potpunosti provesti standardne zahtjeve upravljanja kako bi oni postali operativni na razini poljoprivrednog gospodarstva i kako bi se njima osigurao jednak tretman poljoprivrednika. Radi osiguranja dosljednosti pravila o uvjetovanosti u pogledu poboljšanja održivosti politike, standardni zahtjevi upravljanja trebali bi obuhvaćati glavno zakonodavstvo Unije u području okoliša, javnog zdravlja, zdravlja životinja i bilja te dobrobiti životinja čija provedba na nacionalnoj razini podrazumijeva točno određene obveze za pojedinačne poljoprivrednike, uključujući obveze na temelju Direktive Vijeća 92/43/EEZ¹¹ i

¹¹ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.).

Direktive 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹² ili Direktive Vijeća 91/676/EEZ¹³. Radi provedbe daljnjih mjera na temelju zajedničke izjave Europskog parlamenta i Vijeća priložene Uredbi (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴ relevantne odredbe Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵ i Direktive 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶ uključuju se kao standardni zahtjevi upravljanja u područje primjene uvjetovanosti i popis standarda GAEC prilagođava se u skladu s time.

- (24) Države članice trebale bi osnovati savjetodavne službe za poljoprivredna gospodarstva, koje će imati gospodarsku, okolišnu i socijalnu dimenziju, kako bi poboljšale održivo upravljanje i opću uspješnost poljoprivrednih gospodarstava i ruralnih poduzeća te utvrdile potrebna poboljšanja u pogledu svih mjera na razini poljoprivrednog gospodarstva predviđenih u strateškim planovima u okviru ZPP-a. Te bi službe trebale poljoprivrednicima i drugim korisnicima potpore u okviru ZPP-a pomoći da postanu svjesniji odnosa između upravljanja poljoprivrednim gospodarstvom, s jedne strane, i određenih standarda, zahtjeva i informacija, uključujući one u području okoliša i klime, s druge strane. Popis potonjih uključuje standarde koji se primjenjuju na poljoprivrednike i druge korisnike ZPP-a ili su nužni za njih te su utvrđeni u strateškom planu u okviru ZPP-a te standarde koji proizlaze iz zakonodavstva u području vode, održive upotrebe pesticida te inicijativa za borbu protiv antimikrobne rezistencije i upravljanja rizicima. Radi veće kvalitete i djelotvornosti savjeta države članice trebale bi uključiti savjetnike u sustave znanja i inovacija u poljoprivredi (AKIS) kako bi mogli pružati najnovije tehnološke i znanstvene informacije koje su nastale kao rezultat istraživanja i inovacija.
- (25) Kako bi se osigurala pravednija raspodjela potpora dohotku, iznosi izravnih plaćanja koji prelaze određenu gornju granicu trebali bi se smanjiti i dobivena razlika trebala bi se upotrijebiti za proizvodno nevezana izravna plaćanja, pri čemu se prioritet daje dodatnoj preraspodijeljenoj potpori dohotku za održivost, ili prenijeti u EPFRR. Kako bi se izbjegli negativni učinci na zapošljavanje, pri primjeni tog mehanizma trebala bi se uzeti u obzir radna snaga.
- (26) Zakonodavstvom Unije trebalo bi se predvidjeti da države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a trebaju utvrditi zahtjeve u pogledu minimalne površine za primanje proizvodno nevezanih plaćanja. Takvi zahtjevi trebali bi se odnositi na potrebu za izbjegavanjem prekomjernog administrativnog opterećenja koje proizlazi iz upravljanja brojnim plaćanjima malih iznosa i na potrebu za osiguranjem stvarnog doprinosa potpore ostvarenju ciljeva ZPP-a kojima doprinose proizvodno nevezana

¹² Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7.).

¹³ Direktiva Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora (SL L 375, 31.12.1991., str. 1.).

¹⁴ Uredba (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) 485/2008 (SL L 347, 20.12.2013., str. 549.).

¹⁵ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

¹⁶ Direktiva 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u postizanju održive upotrebe pesticida (SL L 309, 24.11.2009., str. 71.).

izravna plaćanja. Kako bi se zajamčila minimalna razina potpore dohotku od poljoprivrede za sve prave poljoprivrednike te kako bi se ispunio cilj osiguranja primjerenog životnog standarda poljoprivrednog stanovništva utvrđen Ugovorom, trebalo bi utvrditi godišnje proizvodno nevezano plaćanje po površini kao vrsta intervencije „osnovna potpora dohotku za održivost”. Kako bi se poboljšala usmjerenost te potpore, iznosi plaćanja mogu se razlikovati prema skupinama područja na temelju socioekonomskih i/ili agronomskih uvjeta. Radi izbjegavanja negativnih učinaka na dohodak poljoprivrednika, države članice mogu odlučiti provoditi osnovnu potporu dohotku za održivost na temelju prava na plaćanje. U tom slučaju vrijednost prava na plaćanje prije dodatne konvergencije trebala bi biti razmjerna njihovoj vrijednosti kako je utvrđena na temelju programa osnovnih plaćanja u skladu s Uredbom (EU) br. 1307/2013, uzimajući pritom u obzir i plaćanja za poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš. Osim toga, države članice trebale bi postići i dodatnu konvergenciju radi nastavka postupnog udaljšavanja od povijesnih vrijednosti.

- (27) Ako dodjeljuju proizvodno nevezanu izravnu potporu na temelju sustava prava na plaćanje, države članice trebale bi nastaviti upravljati jednom ili više nacionalnih pričuva po skupini područja. Takve bi pričuve trebale prvenstveno biti namijenjene mladim poljoprivrednicima i poljoprivrednicima koji tek počinju obavljati svoju poljoprivrednu djelatnost. Pravila o primjeni i prijenosu prava na plaćanje potrebna su i radi osiguranja nesmetanog funkcioniranja sustava.
- (28) S obzirom na svoju ključnu ulogu u podupiranju zapošljavanja u ruralnim područjima i doprinos teritorijalnom razvoju, mala poljoprivredna gospodarstva i dalje su temelj poljoprivrede Unije. Radi poticanja uravnoteženije raspodjele potpore i smanjenja administrativnog opterećenja za korisnike malih iznosa potpore, države članice trebale bi imati opciju ponuditi malim poljoprivrednicima mogućnost zamjene drugih izravnih plaćanja zaokruženim iznosom plaćanja za male poljoprivrednike.
- (29) S obzirom na prepoznatu potrebu za vidljivim i mjerljivim poticanjem uravnoteženije raspodjele potpore u korist malih i/ili srednjih poljoprivrednika, trebalo bi na razini Unije utvrditi posebno proizvodno nevezano plaćanje po hektaru, tj. dodatnu preraspodijeljenu potporu dohotku za održivost. Radi boljeg usmjeravanja te dodatne potpore te s obzirom na prepoznate razlike u strukturi poljoprivrednih gospodarstava u Uniji, države članice trebale bi imati mogućnost pružanja različitih iznosa dodatne potpore za različite raspone hektara.
- (30) Stvaranje i razvoj nove gospodarske djelatnosti u poljoprivrednom sektoru od strane mladih poljoprivrednika financijski je izazov i predstavlja element koji bi se trebao uzeti u obzir pri dodjeli i usmjeravanju izravnih plaćanja. Taj je razvoj ključan za konkurentnost poljoprivrednog sektora Unije te stoga države članice mogu uspostaviti dodatnu potporu dohotku za mlade poljoprivrednike. Takva vrsta intervencija trebala bi se uspostaviti kako bi se mladim poljoprivrednicima dala dodatna potpora dohotku nakon pokretanja poslovanja.
- (31) Zajedničkom poljoprivrednom politikom trebalo bi se osigurati da države članice bolje ostvaruju svoje ciljeve u području okoliša poštujući lokalne potrebe i stvarne okolnosti u kojima se nalaze poljoprivrednici. Države članice trebale bi u okviru izravnih plaćanja u strateškim planovima u okviru ZPP-a uspostaviti dobrovoljne programe za ekologiju za poljoprivrednike, koji bi trebali biti potpuno usklađeni s drugim relevantnim intervencijama. Države članice trebale bi ih definirati kao plaćanje koje se dodjeljuje kao poticaj i naknada za pružanje javnih dobara putem poljoprivrednih praksi korisnih za klimu i okoliš ili kao naknada za uvođenje takvih praksi. U oba

slučaja svrha bi trebala biti poboljšanje uspješnosti ZPP-a u pogledu okoliša i klime te bi stoga programi trebali biti osmišljeni tako da nadilaze obvezne zahtjeve koji su već propisani sustavom uvjetovanosti. Države članice mogu odlučiti uspostaviti programe za ekologiju za poljoprivredne prakse kao što su poboljšano upravljanje trajnim travnjacima i obilježjima krajobraza te ekološki uzgoj. Ti programi mogu uključivati i „početničke programe” koji mogu biti uvjet za preuzimanje ambicioznijih obveza u području ruralnog razvoja.

- (32) Državama članicama trebalo bi dopustiti da dio financijske gornje granice koja im je na raspolaganju za izravna plaćanja iskoriste za proizvodno vezanu potporu dohotku u svrhu poboljšanja konkurentnosti, održivosti i/ili kvalitete u određenim sektorima i vrstama proizvodnje koji imaju posebnu socijalnu, gospodarsku ili okolišnu važnost i suočavaju se s određenim poteškoćama. Nadalje, državama članicama trebalo bi biti dopušteno da dodatni dio financijske gornje granice koja im je na raspolaganju za izravna plaćanja iskoriste za dodjelu proizvodno vezane potpore dohotku, posebno za potporu proizvodnji proteinskih usjeva u Uniji radi smanjenja manjka u tom području.
- (33) Trebala bi se osigurati usklađenost proizvodno vezane potpore s međunarodnim obvezama Unije. To posebice uključuje zahtjeve iz Memoranduma o razumijevanju između Europske ekonomske zajednice i Sjedinjenih Američkih Država u pogledu uljarica u okviru GATT-a¹⁷ kako se primjenjuju nakon izmjena zasebne osnovne površine EU-a za uljarice na temelju izmjena sastava EU-a. Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje provedbenih akata u svrhu utvrđivanja detaljnih pravila u tom pogledu.
- (34) U skladu s ciljevima iz Protokola br. 4. o pamuku priloženog Aktu o pristupanju iz 1979. potrebno je zadržati „posebno plaćanje za usjev” po prihvatljivom hektaru povezano s uzgojem pamuka te potporu za međustrukovne organizacije u regijama u kojima se uzgaja pamuk. Međutim, budući da su proračunska sredstva dodijeljena za pamuk fiksna i ne mogu se koristiti u druge svrhe te da je pravna osnova provedbe tog programa Ugovor, plaćanje za pamuk ne bi trebalo biti dio intervencija odobrenih u strateškom planu u okviru ZPP-a. Kako bi se osigurala učinkovita primjena posebnog plaćanja za pamuk i upravljanje njime, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje određenih akata.
- (35) Potrebne su sektorske vrste intervencija za doprinos ciljevima ZPP-a i jačanje sinergije s drugim instrumentima ZPP-a. U skladu s modelom ostvarivanja politike minimalni zahtjevi u pogledu sadržaja i ciljeva za takve sektorske vrste intervencija trebali bi se utvrditi na razini Unije kako bi se osigurali jednaki uvjeti tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu i izbjegli uvjeti neravnopravnog i nepoštenog tržišnog natjecanja. Države članice trebale bi opravdati uključivanje takvih intervencija u svoje strateške planove u okviru ZPP-a i osigurati usklađenost s drugim intervencijama na sektorskoj razini. Opće vrste intervencija koje se trebaju utvrditi na razini Unije trebale bi obuhvaćati sektore voća i povrća, vina, pčelarskih proizvoda, maslinova ulja i stolnih maslina, hmelja i drugih proizvoda koje treba utvrditi, za koje se čini da bi uspostava sektorskih programa mogla pozitivno djelovati na ostvarenje svih ili nekih od općih i posebnih ciljeva ZPP-a koji se nastoje ostvariti ovom Uredbom.

¹⁷ Memorandum o razumijevanju između Europske ekonomske zajednice i Sjedinjenih Američkih Država u pogledu uljarica u okviru GATT-a (SL L 147, 18.6.1993.).

- (36) Potrebne su nacionalne financijske omotnice ili druga ograničenja u obliku gornjih granica kako bi se zadržala posebnost intervencije i olakšala izrada programa sektorskih intervencija za vino, maslinovo ulje i stolne masline, hmelj i druge poljoprivredne proizvode koji se definiraju u ovoj Uredbi. Međutim, u sektoru voća i povrća i sektoru pčelarstva financijska pomoć Unije trebala bi se nastavljati dodjeljivati u skladu s pravilima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸ kako se ne bi ugrozilo postizanje dodatnih ciljeva koji su specifični za te vrste intervencija. Ako države članice uvedu potporu za „druge sektorske intervencije” u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a, odgovarajuća financijska sredstva trebala bi se oduzeti od sredstava koja se dodjeljuju za vrstu intervencija u obliku izravnih plaćanja predmetnoj državi članici kako bi se zadržala financijska neutralnost. Ako država članica odluči ne primjenjivati sektorske intervencije za hmelj i maslinovo ulje, povezana dodijeljena sredstva za tu državu članicu trebala bi se staviti na raspolaganje kao dodatna sredstva koja se dodjeljuju za vrste intervencija u obliku izravnih plaćanja.
- (37) Načela intervencija u području ruralnog razvoja utvrđuju se na razini Unije, posebno u pogledu osnovnih zahtjeva za države članice povezane s primjenom kriterija odabira. Međutim, države članice trebale bi imati široku slobodu pri određivanju posebnih uvjeta u skladu s svojim potrebama. Vrste intervencija za ruralni razvoj uključuju plaćanja za obveze u području okoliša i klime te ostale obveze upravljanja koje bi države članice trebale podupirati širom svojih državnih područja u skladu sa svojim specifičnim nacionalnim, regionalnim ili lokalnim potrebama. Države članice trebale bi dodjeljivati plaćanja poljoprivrednicima i drugim upraviteljima zemljišta koji dobrovoljno pristanu na obveze upravljanja kojima se doprinosi ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama te zaštiti i unapređenju okoliša, uključujući kvalitetu i količinu vode, kvalitetu zraka, tla, bioraznolikost i usluge ekosustava, uključujući dobrovoljne obveze u okviru mreže Natura 2000 i potporu za genetsku raznolikost. Potpora u okviru plaćanja za obveze upravljanja može se dodjeljivati i u obliku lokalnih, integriranih ili suradničkih pristupa te intervencija na temelju rezultata.
- (38) Potpora za obveze upravljanja može uključivati premije za ekološki uzgoj za održavanje ekološkog zemljišta i prelazak na ekološki uzgoj; plaćanja za druge vrste intervencija kojima se podupiru proizvodni procesi prihvatljivi za okoliš, kao što su agroekologija, konzervacijska poljoprivreda i integrirana proizvodnja; usluge u području šumarstva, okoliša i klime te očuvanje šuma; premije za šume i uspostavljanje poljoprivredno-šumarskih sustava; dobrobit životinja; očuvanje, održiva uporaba i razvoj genetskih resursa. Države članice mogu na temelju svojih potreba uspostaviti druge programe u okviru ove vrste intervencija. Ta vrsta plaćanja

¹⁸ Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013., str. 671.).

trebala bi obuhvaćati samo dodatne troškove i gubitak prihoda nastale zbog preuzimanja obveza koje nadilaze osnovne obvezne standarde i zahtjeve utvrđene u pravu Unije i nacionalnom pravu te sustav uvjetovanosti utvrđen u strateškom planu u okviru ZPP-a. Obveze povezane s tom vrstom intervencija mogu se preuzeti na unaprijed utvrđeno godišnje ili višegodišnje razdoblje i mogu se primjenjivati dulje od sedam godina ako je to opravdano.

- (39) Mjere u području šumarstva trebale bi doprinijeti provedbi strategije Unije za šume i temeljiti se na nacionalnim ili podnacionalnim programima za šumarstvo ili jednakovrijednim instrumentima, koji bi se trebali temeljiti na obvezama koje proizlaze iz ove Uredbe u pogledu uključivanja emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva [*Uredba LULUCF*] i obvezama preuzetima na ministarskim konferencijama o zaštiti šuma u Europi. Intervencije bi se trebale temeljiti na planovima upravljanja šumama ili jednakovrijednim instrumentima i mogu obuhvaćati razvoj šumskih područja i održivo upravljanje šumama, uključujući pošumljavanje zemljišta te stvaranje i regeneraciju poljoprivredno-šumarskih sustava; zaštitu, obnovu i poboljšanje šumskih resursa, uzimajući u obzir potrebe u pogledu prilagodbe; ulaganja kojima će se osigurati i poboljšati očuvanje i otpornost šuma te pružanje usluga šumskih ekosustava i usluga u području klime; te mjere i ulaganja kojima se podupiru obnovljiva energija i biogospodarstvo.
- (40) Kako bi se osigurao pravedan dohodak i otporan poljoprivredni sektor na cijelom području Unije, države članice mogu dodjeljivati potporu poljoprivrednicima u područjima s prirodnim i ostalim posebnim ograničenjima. U pogledu plaćanja za područja s prirodnim ograničenjima, i dalje bi se trebale nastaviti primjenjivati oznake iz politike ruralnog razvoja za razdoblje 2014.–2020. Kako bi se ZPP-om ostvarila veća dodana vrijednost Unije u području okoliša te ojačala njegova sinergija s financiranjem ulaganja u prirodu i bioraznolikost, potrebno je zadržati zasebnu mjeru usmjerenu na nadoknade korisnicima za nepovoljni položaj povezan s provedbom Direktive o mreži Natura 2000 i Okvirne direktive o vodama. Potpora bi se stoga i dalje trebala dodjeljivati poljoprivrednicima i posjednicima šuma u cilju rješavanja specifičnog nepovoljnog položaja koji je posljedica provedbe Direktive 2009/147/EZ i Direktive 92/43/EEZ kako bi se doprinijelo učinkovitom upravljanju lokalitetima mreže Natura 2000. Potpora bi trebala biti dostupna i poljoprivrednicima na područjima riječnih slivova kako bi im pomogla u suočavanju s nepovoljnim položajem koji je posljedica provedbe Okvirne direktive o vodama. Potpora bi se trebala povezati s posebnim zahtjevima koji se opisuju u strateškim planovima u okviru ZPP-a, koji premašuju relevantne obvezne standarde i zahtjeve. Države članice trebale bi osigurati i da plaćanja poljoprivrednicima ne prouzroče dvostruko financiranje iz programa za ekologiju. Nadalje, države članice trebale bi uzeti u obzir specifične potrebe područja mreže Natura 2000 u cjelokupnom projektu izrade svojih strateških planova u okviru ZPP-a.
- (41) Ciljevi zajedničke poljoprivredne politike trebali bi se nastojati postići i potporom za ulaganja, produktivna i neproduktivna, na poljoprivrednim gospodarstvima i izvan njih. Ta se ulaganja mogu, među ostalim, odnositi na infrastrukture povezane s razvojem, modernizacijom ili prilagodbom klimatskim promjenama u području poljoprivrede i šumarstva, uključujući pristup poljoprivrednom i šumskom zemljištu, konsolidaciju i poboljšanje zemljišta, poljoprivredne i šumske prakse i opskrbu energijom i vodom te njihovu uštedu. Kako bi se bolje osigurala usklađenost strateških

planova u okviru ZPP-a s ciljevima Unije, kao i jednaki uvjeti među državama članicama, u ovu je Uredbu uvršten negativni popis područja ulaganja.

- (42) S obzirom na potrebu da se prevlada manjak ulaganja u poljoprivrednom sektoru Unije i poboljša pristup financijskim instrumentima za prioritetne skupine, posebno mlade poljoprivrednike i nove poljoprivrednike viših profila rizičnosti, trebalo bi poticati korištenje jamstva InvestEU i kombinacije bespovratnih sredstava i financijskih instrumenata. S obzirom na znatne razlike među državama članicama u upotrebi financijskih instrumenata zbog razlika u pogledu pristupa financiranju, razvoja bankarskog sektora, prisutnosti rizičnog kapitala, poznavanja javnih uprava i opsega potencijalnih korisnika, države članice trebale bi u strateškom planu u okviru ZPP-a utvrditi odgovarajuće ciljeve, korisnike i povlaštene uvjete te druga moguća pravila prihvatljivosti.
- (43) Mladi i novi poljoprivrednici i dalje se suočavaju s velikim preprekama u pogledu pristupa zemljištu, visokih cijena i pristupa kreditima. Njihova su poduzeća ugroženija zbog nestabilnosti cijena (i za sirovine i proizvode) i njihove su potrebe u pogledu osposobljavanja u poduzetničkim vještinama i vještinama upravljanja rizikom velike. Stoga je ključno nastaviti pružati potporu za osnivanje novih poduzeća i novih poljoprivrednih gospodarstava. Države članice trebale bi predvidjeti strateški pristup i utvrditi jasan i usklađen skup intervencija za generacijsku obnovu u okviru posebnog cilja koji se odnosi na to pitanje. U tom cilju države članice mogu u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a utvrditi povlaštene uvjete za financijske instrumente za mlade poljoprivrednike i nove poljoprivrednike te bi u svoje strateške planove u okviru ZPP-a trebale uključiti namjensko odvajanje iznosa koji odgovara iznosu od najmanje 2 % godišnje omotnice za izravna plaćanja. Trebalo bi utvrditi povećanje najvećeg iznosa potpore za pokretanje poslovanja mladih poljoprivrednika i ruralnih novoosnovanih poduzeća, na iznos od najviše 100 000 EUR, koji je dostupan i kao potpora u obliku financijskog instrumenta ili u kombinaciji s takvom potporom.
- (44) S obzirom na potrebu za osiguranjem odgovarajućih alata za upravljanje rizikom trebalo bi zadržati premije osiguranja i uzajamne fondove koji se financiraju iz EPFRR-a. Kategorija uzajamnih fondova obuhvaća i one povezane s gubitcima u proizvodnji i opće instrumente za stabilizaciju prihoda i instrumente za stabilizaciju prihoda za pojedinačni sektor povezane s gubitcima prihoda.
- (45) Potporom bi trebalo omogućiti uspostavu i provedbu suradnje između najmanje dva subjekta u svrhu ostvarenja ciljeva ZPP-a. Potpora može uključivati sve aspekte takve suradnje, primjerice sljedeće: uspostavu sustava kvalitete; zajednička djelovanja u području okoliša i klime; promicanje kratkog opskrbnog lanca i lokalnih tržišta; pilot-projekte; projekte operativne skupine u okviru programa Europskog partnerstva za inovacije za produktivnost i održivost u poljoprivredi, projekte lokalnog razvoja, pametna sela, udruženja kupaca i udruge poljoprivrednika; partnerstva poljoprivrednih gospodarstava; planove upravljanja šumama; mreže i klastere; socijalnu poljoprivredu; poljoprivredu koju podržava uz zajednica; aktivnosti u okviru inicijative LEADER; i osnivanje organizacija ili skupina proizvođača, kao i druge oblike suradnje koji se smatraju potrebnima za postizanje posebnih ciljeva ZPP-a.
- (46) U Komunikaciji „Budućnost hrane i poljoprivrede” razmjena znanja i fokus na inovacijama navode se kao sveobuhvatni cilj nove zajedničke poljoprivredne politike. Zajednička poljoprivredna politika trebala bi i dalje pružati potporu interaktivnom inovativnom modelu kojim se jača suradnja među sudionicima kako bi se najbolje iskoristile komplementarne vrste znanja u cilju širenja praktičnih rješenja.

Savjetodavne službe za poljoprivredna gospodarstva trebale bi se ojačati u okviru AKIS-a. Strateški plan u okviru ZPP-a trebao bi sadržavati informacije o načinima suradnje savjetodavnih službi, istraživačkih i ruralnih mreža. Svaka država članica ili regija, prema potrebi, može financirati niz djelovanja usmjerenih na razmjenu znanja i inovacije, koristeći se vrstama intervencija iz ove Uredbe.

- (47) EFJP bi trebao nastaviti financirati vrste intervencija u obliku izravnih plaćanja i sektorske vrste intervencija, dok bi EPFRR trebao nastaviti financirati vrste intervencija u području ruralnog razvoja kako su opisane u ovoj Uredbi. Detaljna pravila financijskog upravljanja ZPP-om trebala bi se utvrditi zasebno za navedena dva fonda i za aktivnosti koje se podupiru svakim od njih, uzimajući u obzir da se novim modelom ostvarivanja politika državama članicama daje više fleksibilnosti i supsidijarnosti za ostvarenje njihovih ciljeva. Vrste intervencija na temelju ove Uredbe trebale bi obuhvatiti razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027.
- (48) Potpora za izravna plaćanja na temelju strateških planova u okviru ZPP-a trebala bi se dodjeljivati u okviru nacionalnih dodijeljenih sredstava koje treba utvrditi ovom Uredbom. Ta nacionalna dodijeljena sredstva trebala bi odražavati nastavak promjena, pri čemu se sredstva dodijeljena država članicama s najnižom razinom potpore po hektaru postupno povećavaju kako bi se razlika u odnosu na 90 % prosjeka Unije smanjila za gotovo 50 %. Kako bi se uzelo u obzir smanjenje mehanizma plaćanja i upotreba njegova proizvoda u državi članici, ukupna indikativna dodjela financijskih sredstava po godini u strateškom planu u okviru ZPP-a države članice trebala bi moći premašiti nacionalna dodijeljena sredstva.
- (49) Radi lakšeg upravljanja sredstvima EPFRR-a trebalo bi utvrditi jedinstvenu stopu doprinosa za potporu iz EPFRR-a u odnosu na javne rashode u državama članicama. Kako bi se u obzir uzela iznimna važnost ili obilježja određenih vrsta djelatnosti, trebale bi se odrediti posebne stope doprinosa u odnosu na određene vrste operacija. Kako bi se ublažila posebna ograničenja koja proizlaze iz razine razvijenosti, udaljenosti i izoliranosti, potrebno je utvrditi primjerenu stopu doprinosa iz EPFRR-a za slabije razvijene regije, najudaljenije regije iz članka 349. UFEU-a te manje Egejske otoke.
- (50) Sredstvima iz EPFRR-a ne bi se smjela pružati potpora ulaganjima koja bi mogla naštetiti okolišu. Stoga je potrebno u ovoj Uredbi predvidjeti određeni broj pravila o izuzeću, kao i mogućnost za daljnju razradu tih jamstava u delegiranim aktima. Posebice, sredstvima iz EPFRR-a ne bi se smjela financirati ulaganja u navodnjavanje koja ne pridonose postizanju, ili očuvanju, dobrog stanja povezanog vodnog tijela ili više takvih tijela ni ulaganja u pošumljavanje koja nisu u skladu s klimatskim i okolišnim ciljevima u skladu s načelima održivog gospodarenja šumama.
- (51) Za potrebe osiguravanja odgovarajućeg financiranja za određene prioritete, trebala bi se utvrditi pravila o minimalnim financijskim dodijeljenim sredstvima za te prioritete iz potpore u okviru EPFRR-a. Radi osiguranja jednakih uvjeta tržišnog natjecanja među poljoprivrednicima trebao bi se utvrditi i najveći maksimalni iznos dodijeljenih sredstava za proizvodno vezane potpore u okviru izravnih plaćanja. Nadalje, državama članicama trebalo bi dopustiti i korištenje dodatnog dijela njihove raspoložive financijske gornje granice za izravna plaćanja za dodjelu proizvodno vezane potpore dohotku, posebno za poboljšanje konkurentnosti, održivosti i/ili kvalitete proizvodnje proteinskih usjeva.
- (52) U ovom programu odražava se važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s obvezama Unije o provedbi Pariškog sporazuma i ciljevima održivog razvoja

Ujedinjenih naroda te će se njime pridonijeti uključivanju klimatske politike u politike Unije i postizanju ukupne ciljne vrijednosti od 25 % proračunskih rashoda EU-a namijenjenih potpori klimatskih ciljeva. Očekuje se da će djelovanja u okviru ZPP-a pridonijeti 40 % ukupne financijske omotnice ZPP-a za klimatske ciljeve. Relevantna djelovanja bit će utvrđena tijekom izrade i provedbe programa te ponovno procijenjena u okviru relevantnih evaluacija i postupaka revizije.

- (53) Prijenos odgovornosti za procjenu potreba i ostvarivanje ciljnih vrijednosti na države članice usko je povezan s povećanom fleksibilnošću u pogledu utvrđivanja kombinacije vrsta intervencija u obliku izravnih plaćanja, sektorskih vrsta intervencija i vrsta intervencija u području ruralnog razvoja. To bi trebalo poduprijeti određenom fleksibilnošću u pogledu prilagodbe relevantnih nacionalnih dodijeljenih sredstava iz fondova. Ako države članice procijene da su unaprijed dodijeljena sredstva u omotnici nedovoljna za financiranje svih predviđenih mjera, opravdan je određeni stupanj fleksibilnosti, ali istodobno je potrebno izbjeći znatne promjene razine godišnjih izravnih potpora dohotku u odnosu na raspoložive iznose za višegodišnje intervencije u okviru EPFRR-a.
- (54) Kako bi se povećala dodana vrijednost Unije i očuvalo funkcionalno unutarnje tržište u području poljoprivrede te ostvarili prethodno navedeni opći i posebni ciljevi, države članice ne bi trebale odluke u skladu s ovom Uredbom donositi zasebno, već u okviru strukturiranog postupka koji bi se trebao utvrditi u strateškom planu u okviru ZPP-a. Pravilima Unije „odozgo prema dolje” trebali bi se utvrditi posebni ciljevi ZPP-a na razini EU-a, glavne vrste intervencija, okvir uspješnosti i struktura upravljanja. Cilj je takve raspodjele zadataka osiguravati da postignuti rezultati potpuno odgovaraju uloznim financijskim sredstvima.
- (55) Kako bi se zajamčila jasna strateška priroda tih strateških planova u okviru ZPP-a i olakšala povezanost s drugim politikama Unije, a osobito s utvrđenim dugoročnim nacionalnim ciljnim vrijednostima koje proizlaze iz zakonodavstva Unije ili međunarodnih sporazuma, kao što su one povezane s klimatskim promjenama, šumama, bioraznolikosti i vodama, primjereno je da treba postojati jedan jedinstveni strateški plan u okviru ZPP-a po državi članici.
- (56) U postupku izrade svojih strateških planova u okviru ZPP-a države članice trebale bi analizirati svoju posebnu situaciju i potrebe, utvrditi ciljne vrijednosti povezane s ostvarenjem ciljeva ZPP-a i oblikovati intervencije koje će omogućiti postizanje tih ciljeva te ih u isto vrijeme prilagoditi nacionalnom kontekstu i posebnim regionalnim kontekstima, uključujući najudaljenije regije u skladu s člankom 349. UFEU-a. Takav postupak trebao bi doprinijeti većoj supsidijarnosti unutar zajedničkog okvira Unije, a istovremeno bi se njime trebalo osigurati poštovanje općih načela prava Unije i ciljeva ZPP-a. Stoga je primjereno utvrditi pravila o strukturi i sadržaju strateških planova u okviru ZPP-a.
- (57) Kako bi se osiguralo da su ciljne vrijednosti koje su odredile države članice i oblikovanje intervencija primjereni te da se njima ostvaruje najveći mogući doprinos ciljevima ZPP-a, potrebno je strategiju strateških planova u okviru ZPP-a temeljiti na prethodnoj analizi lokalnog konteksta i procjeni potreba u vezi s ciljevima ZPP-a.
- (58) Cilj strateških planova u okviru ZPP-a trebao bi biti osiguravanje veće usklađenosti raznih alata ZPP-a s obzirom na to da bi trebalo obuhvatiti vrste intervencija u obliku izravnih plaćanja, sektorske vrste intervencija i vrste intervencija u području ruralnog razvoja. U strateškim planovima trebalo bi i osigurati i dokazati usklađenost i prikladnost odabira država članica u odnosu na prioritete i ciljeve Unije. Stoga je

primjereno da ti planovi sadržavaju strategiju intervencije usmjerenu na rezultate koja je strukturirana oko posebnih ciljeva ZPP-a, uključujući kvantificirane ciljne vrijednosti povezane s tim ciljevima. Radi omogućivanja njihova praćenja na godišnjoj osnovi primjereno je da se te ciljne vrijednosti temelje na pokazateljima rezultata.

- (59) U strategiji bi trebalo naglasiti i komplementarnost s instrumentima zajedničke poljoprivredne politike i s ostalim politikama Unije. Konkretno, u svakom strateškom planu u okviru ZPP-a trebalo bi prema potrebi uzeti u obzir zakonodavstvo u području okoliša i klime i trebalo bi nacionalne planove koji proizlaze iz tog zakonodavstva opisati u okviru analize trenutačnog stanja (dalje u tekstu „SWOT analiza”). Primjereno je navesti popis zakonodavnih instrumenata na koje bi se posebno trebalo upućivati u strateškom planu u okviru ZPP-a.
- (60) Budući da bi državama članicama trebalo dati fleksibilnost u pogledu odluke o delegiranju dijela provedbe strateškog plana u okviru ZPP-a na regionalnoj razini na temelju nacionalnog okvira, primjereno je da se u strateškim planovima u okviru ZPP-a opišu međudjelovanja nacionalnih i regionalnih intervencija kako bi se olakšala koordinacija među regijama u rješavanju problema na državnoj razini.
- (61) S obzirom na to da bi strateški planovi u okviru ZPP-a Komisiji trebali omogućiti preuzimanje odgovornosti za upravljanje proračunom Unije, a državama članicama pružiti pravnu sigurnost o određenim elementima plana, primjereno je da planovi sadržavaju poseban opis pojedinačnih intervencija, uključujući uvjete prihvatljivosti, dodijeljena proračunska sredstva, planirano ostvarenje i jedinične troškove. Uz ciljni plan potreban je i financijski plan s pregledom svih proračunskih aspekata te svake od tih intervencija, zajedno s ciljnim planom.
- (62) Kako bi se odmah započelo s učinkovitom provedbom strateških planova u okviru ZPP-a, potpora iz EFJP-a i EPFRR-a trebala bi se temeljiti na postojanju čvrstog administrativnog okvira. Svaki strateški plan u okviru ZPP-a trebao bi stoga obuhvatiti utvrđivanje svih struktura upravljanja i koordinacije strateškog plana u okviru ZPP-a, uključujući sustave kontrole i sankcije te strukture za praćenje i izvješćivanje.
- (63) Uzimajući u obzir važnost općeg cilja modernizacije poljoprivrednog sektora, i s obzirom na njegovu međusektorsku prirodu, primjereno je da države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a posebno navedu kako će ti planovi doprinijeti ostvarenju općeg cilja.
- (64) S obzirom na zabrinutost u pogledu administrativnog opterećenja u okviru podijeljenog upravljanja i pojednostavnjenje bi trebalo biti predmetom posebne pozornosti strateškog plana u okviru ZPP-a.
- (65) Budući da nije primjereno da Komisija odobrava informacije koje se mogu smatrati informacijama o kontekstu, ili povijesnim informacijama ili informacijama za koje su nadležne države članice, određene informacije trebale bi se navoditi u prilogima strateškom planu u okviru ZPP-a.
- (66) Na temelju stavaka 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. potrebna je evaluacija Fondova na temelju podataka prikupljenih putem posebnih zahtjeva za praćenje, izbjegavajući pritom prekomjerne propise i administrativna opterećenja, posebice za države članice. Ti zahtjevi, prema potrebi, mogu uključivati mjerljive pokazatelje kao temelj za evaluaciju učinaka Fondova na terenu.

- (67) Komisijino odobrenje strateškog plana u okviru ZPP-a ključan je korak kako bi se zajamčilo da se politika provodi u skladu sa zajedničkim ciljevima. U skladu s načelom supsidijarnosti Komisija bi državama članicama trebala dostaviti odgovarajuće smjernice za predstavljanje koherentnih i ambicioznih logika intervencije.
- (68) Potrebno je predvidjeti mogućnost programiranja i revidiranja strateških planova u okviru ZPP-a, u skladu s uvjetima utvrđenima u ovoj Uredbi.
- (69) Za upravljanje svakim pojedinačnim strateškim planom u okviru ZPP-a i njegovu provedbu trebalo bi biti nadležno upravljačko tijelo. Njegove bi zadaće trebale biti navedene u ovoj Uredbi. Upravljačko bi tijelo trebalo biti u mogućnosti delegirati dio svojih zadaća, zadržavajući odgovornost za učinkovitost i valjanost upravljanja. Države članice trebale bi osigurati da se pri upravljanju i provedbi strateških planova u okviru ZPP-a štite financijski interesi Unije, u skladu s [Uredbom (EU, Euratom) X] Europskog parlamenta i Vijeća [*nova Financijska uredba*] i Uredbom (EU) X Europskog parlamenta i Vijeća [*nova Horizontalna uredba*].
- (70) U skladu s načelom podijeljenog upravljanja Komisiji u provedbi ZPP-a pomažu odbori sastavljeni od predstavnika država članica. U cilju pojednostavnjenja sustava i položaja država članica osniva se samo jedan odbor za praćenje provedbe ove Uredbe, spajanjem odbora za ruralni razvoj i odbora za izravna plaćanja koji su osnovani u okviru programskog razdoblja 2014.–2020. Odgovornost za pomoć državama članicama u provedbi strateških planova u okviru ZPP-a podijeljena je između upravljačkog tijela i odbora za praćenje. Komisiji bi trebao pomagati i odbor za zajedničku poljoprivrednu politiku, u skladu s odredbama utvrđenima u ovoj Uredbi.
- (71) U okviru EPFRR-a tehničkom pomoći na inicijativu Komisije trebala bi se podupirati djelovanja povezana s ispunjavanjem zadaća iz [članka 7. HZR]. Tehnička pomoć može se pružiti i na inicijativu države članice za potrebe ispunjavanja zadaća potrebnih za učinkovito upravljanje provedbom i provedbu potpore u odnosu na strateški plan u okviru ZPP-a. Povećanje tehničke pomoći na inicijativu države članice dostupno je samo za Maltu.
- (72) U kontekstu buduće znatno veće fleksibilnost i supsidijarnosti za države članice u pogledu oblikovanja intervencija mreže su ključan alat za pokretanje i usmjeravanje politike i osiguravanje dostatne pozornosti i kapaciteta u državama članicama. S pomoću jedinstvene mreže trebala bi se osigurati i bolja usklađenost aktivnosti umrežavanja na razini Unije te na nacionalnoj i regionalnoj razini. Europska mreža ZPP-a i nacionalne mreže ZPP-a zamjenjuju sadašnju Europsku mrežu za ruralni razvoj i Europsko partnerstvo za inovacije „za poljoprivrednu produktivnost i održivost” te nacionalne ruralne mreže, u obliku platforme kojom će se osigurati veća razmjena znanja kako bi se postigli što bolji rezultati i dodana vrijednost te politike na europskoj razini, osobito politike Obzor Europa. U istom cilju poboljšanja razmjene znanja i inovacija, uspostavlja se EPI za „poljoprivrednu produktivnost i održivost”, uvođenjem interaktivnog inovacijskog modela u skladu s metodologijom opisanom u ovoj Uredbi.
- (73) Svaki strateški plan u okviru ZPP-a trebao bi podlijevati redovitom praćenju provedbe i napretka prema ostvarenju utvrđenih ciljeva. Trebalo bi uspostaviti takav okvir za praćenje i evaluaciju uspješnosti ZPP-a u svrhu prikaza napretka i procjene učinka i učinkovitosti provedbe politike.

- (74) Usmjerenost na rezultate potaknuta modelom ostvarivanja politika zahtijeva snažan okvir uspješnosti, posebno s obzirom na to da bi se strateškim planovima u okviru ZPP-a pridonijelo širokim općim ciljevima drugih politika u okviru podijeljenog upravljanja. Politika na temelju uspješnosti podrazumijeva godišnje i višegodišnje procjene na temelju odabranih pokazatelja ostvarenja, rezultata i učinka, kako je definirano u okviru za praćenje i evaluaciju uspješnosti. U tu svrhu trebalo bi odabrati ograničeni ciljani skup pokazatelja s pomoću kojeg će se na najpouzdaniji mogući način moći utvrditi pridonosi li se intervencijom koja se podupire ostvarenju predviđenih ciljeva. Pokazatelji rezultata i ostvarenja koji se odnose na ciljeve povezane s klimom i okolišem mogu obuhvaćati intervencije određene u nacionalnim instrumentima za okoliš i planiranje klime koji su rezultat zakonodavstva Unije.
- (75) Unutar okvira za praćenje i evaluaciju uspješnosti države članice trebale bi pratiti postignuti napredak i o tome jednom godišnje izvješćivati Komisiju. Informacije koje su dostavile države članice temelj su na osnovi kojeg Komisija treba izvijestiti o napretku prema ostvarenju posebnih ciljeva tijekom cijelog programskog razdoblja, koristeći se u tu svrhu temeljnim skupom pokazatelja.
- (76) Trebalo bi uspostaviti mehanizme za poduzimanje za zaštitu financijskih interesa Unije u slučaju znatnog odstupanja provedbe strateškog plana u okviru ZPP-a od utvrđenih ciljnih vrijednosti. Od država članica može stoga biti zatraženo da dostave akcijske planove u slučaju značajne i neopravdane slabe uspješnosti. To bi moglo dovesti do suspenzija i, u konačnici, smanjenja sredstava Unije ako planirani rezultati nisu postignuti. Nadalje, utvrđen je bonus za ukupnu uspješnost kao dio mehanizma poticaja koji se temelji na dodjeli bonusa za uspješnost u cilju poticanja uspješnosti u području okoliša i klime.
- (77) U skladu s načelom podijeljenog upravljanja države članice trebale bi biti odgovorne za evaluaciju svojih strateških planova u okviru ZPP-a, dok je Komisija odgovorna za izradu sinteza *ex ante* evaluacija na razini država članica i *ex post* evaluacija na razini Unije.
- (78) Države članice trebaju dostavljati obavijesti za potrebe primjene ove Uredbe i za potrebe praćenja, analize te upravljanja financijskim pravima. Kako bi se osigurala pravilna primjena pravila iz ove Uredbe i kako bi takvo obavješćivanje bilo brzo, učinkovito, točno, troškovno učinkovito i usklađeno sa zaštitom osobnih podataka, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje određenih akata, uključujući zahtjeve za obavješćivanje u okviru tih sporazuma i u pogledu dodatnih pravila o prirodi i vrsti informacija koje treba priopćiti, o kategorijama podataka koje treba obraditi i najduljem razdoblju zadržavanja, o pravu pristupa informacijama ili sustavima informacija i o uvjetima objave informacija.
- (79) Članci 107., 108. i 109. UFEU-a trebali bi se primjenjivati na potporu vrsta intervencija na temelju ove Uredbe. Neovisno o tome, s obzirom na posebne značajke poljoprivrednog sektora, te odredbe UFEU-a ne bi se trebale primjenjivati na vrste intervencija u obliku izravnih plaćanja i vrste intervencija u području ruralnog razvoja koje se odnose na djelatnosti na koje se primjenjuje članak 42. UFEU-a, koje se provode u okviru ove Uredbe i u skladu s njom niti na plaćanja koja izvršavaju države članice namijenjena za dodatno financiranje na nacionalnoj razini za vrste intervencija u području ruralnog razvoja za koje se dodjeljuje potpora Unije te koje pripadaju u područje primjene članka 42. UFEU-a.
- (80) Poljoprivrednici se sve češće suočavaju s rizicima nestabilnosti prihoda, djelomično zbog izloženosti tržištu, djelomično zbog ekstremnih vremenskih uvjeta i čestih

sanitarnih i fitosanitarnih kriza koje pogađaju stoku i agronomsku imovinu Unije. Za ublažavanje učinaka nestabilnosti prihoda poticanjem poljoprivrednika da štede u uspješnim godinama kako bi se mogli nositi s lošim godinama nacionalne porezne mjere pri kojima se osnovica poreza na dohodak koja se primjenjuje na poljoprivrednike izračunava na temelju višegodišnjeg razdoblja trebale bi se izuzeti iz primjene pravila o državnim potporama.

- (81) Osobni podaci prikupljeni za potrebe primjene bilo koje odredbe sadržane u ovoj Uredbi trebali bi se obrađivati na način koji je usklađen s tim potrebama. Trebali bi se i anonimizirati, objediniti pri obradi za potrebe praćenja i evaluacije, te zaštititi u skladu s pravom Unije koje se odnosi na zaštitu pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka, posebno Uredbom (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹ i Uredbom (EU) br. 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća²⁰. Subjekte na koje se podaci odnose trebalo bi obavijestiti o takvoj obradi i o njihovim pravima na zaštitu podataka.
- (82) Kako bi se dopunili određeni elementi ove Uredbe koji nisu ključni, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.²¹ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (83) Kako bi se osigurala pravna sigurnost, zaštitila prava poljoprivrednika i zajamčilo neometano, usklađeno i učinkovito funkcioniranje vrsta intervencija u obliku izravnih plaćanja, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje određenih akata u pogledu pravila kojima se dodjela plaćanja uvjetuje upotrebom certificiranog sjemena određenih sorti konoplje i primjenom postupka za određivanje sorti konoplje i provjeru njihova sadržaja tetrahidrokanabinola; pravila za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete i određene povezane elemente u pogledu prihvatljivosti zahtjeva; pravila o sadržaju prijave i zahtjevima za aktiviranje prava na plaćanje; dodatnih pravila o programima za ekologiju; mjera za izbjegavanje izloženosti korisnika proizvodno vezane potpore dohotku strukturnim tržišnim neravnotežama u sektoru, uključujući odluku da se takva potpora može nastaviti isplaćivati do 2027. na temelju proizvodnih jedinica za koje je ta potpora dodijeljena u nekom proteklom referentnom razdoblju; pravila i uvjeta za odobravanje zemljišta i sorti za potrebe posebnog plaćanja za pamuk i pravila o uvjetima za dodjelu tog plaćanja.

¹⁹ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

²⁰ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

²¹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

- (84) Kako bi se osiguralo da se sektorskim vrstama intervencija doprinosi ciljevima ZPP-a i jačaju sinergije s drugim instrumentima ZPP-a te kako bi se osigurali jednaki uvjeti na unutarnjem tržištu i spriječilo neravnopravno i nepravedno tržišno natjecanje, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje određenih akata u pogledu kriterija za odobravanje međusektorskih organizacija i pravila kojima se uređuju situacije u kojima odobrena međusektorska organizacija ne ispunjava te kriterije i u pogledu obveza za proizvođače; pravila za pravilno funkcioniranje sektorskih vrsta intervencija, osnove za izračun financijske pomoći Unije, uključujući referentna razdoblja i izračun vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište te maksimalnu razinu financijske pomoći Unije za povlačenja s tržišta; pravila o određivanju gornje granice za rashode za ponovnu sadnju vinograda; pravila prema kojima proizvođači moraju povući nusproizvode vinarstva i izuzeća od te obveze kako bi se izbjeglo dodatno administrativno opterećenje te pravila za dobrovoljno certificiranje destilerija. Posebno, kako bi se osiguralo djelotvorno i učinkovito korištenje sredstava Unije za intervencije u sektoru pčelarstva, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje određenih akata u pogledu dodatnih zahtjeva u vezi s obvezom obavješćivanja i uspostavom minimalnog doprinosa Unije za rashode povezane s provedbom tih vrsta intervencija.
- (85) Kako bi se osigurala pravna sigurnost i kako bi se zajamčilo da intervencije u području ruralnog razvoja ostvare svoje ciljeve, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje određenih akata u pogledu potpore za obveze upravljanja, za ulaganja i za suradnju.
- (86) Kako bi se izmijenili određeni elementi ove Uredbe koji nisu ključni, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u pogledu sredstava dodijeljenih državama članicama za vrste intervencija u obliku izravnih plaćanja i pravila o sadržaju strateškog plana u okviru ZPP-a.
- (87) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe i izbjegavanja nepoštenog tržišnog natjecanja ili diskriminacije među poljoprivrednicima, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u pogledu utvrđivanja referentnih područja za potporu za sjeme uljarica, pravila za odobrenje zemljišta i sorti za potrebe posebnog plaćanja za pamuk i povezanih obavijesti, izračuna smanjenja ako prihvatljiva površina na kojoj se uzgaja pamuk premaši osnovnu površinu, financijske pomoći Unije za destilaciju nusproizvoda proizvodnje vina, godišnje raspodjele po državi članici ukupnog iznosa potpore Unije za vrste intervencija u području ruralnog razvoja, pravila o predstavljanju elemenata koji se trebaju uključiti u strateški plan u okviru ZPP-a, pravila o postupku i rokovima za usvajanje strateških planova u okviru ZPP-a i podnošenje i odobravanje zahtjeva za izmjenu strateških planova u okviru ZPP-a, jednakih uvjeta za primjenu zahtjeva informiranja i promotivnih aktivnosti koje se odnose na mogućnosti koje nude strateški planovi u okviru ZPP-a, pravila koja se odnose na okvir za praćenje i evaluaciju uspješnosti, propisa za prikazivanje sadržaja godišnjeg izvješća o uspješnosti, pravila o informacijama koje države članice trebaju dostaviti za ocjenu uspješnosti koju provodi Komisija i o pravila o podacima i sinergijama među potencijalnim izvorima podataka te mehanizama za osiguravanje usklađenog pristupa za utvrđivanje dodjele bonusa za uspješnost državama članicama.

Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća²².

- (88) U opravdanim slučajevima povezanim s rješavanjem posebnih problema i ako to zahtijevaju krajnje hitni razlozi Komisija bi trebala donijeti provedbene akte koji se odmah primjenjuju, pritom osiguravajući kontinuitet sustava izravnih plaćanja u slučaju izvanrednih okolnosti. Kako bi se riješili hitni problemi nastali u jednoj ili više država članica, osiguravajući pritom kontinuitet sustava izravnih plaćanja, Komisija bi trebala donijeti provedbene akte koji se odmah primjenjuju kada, u opravdanim slučajevima izvanredne okolnosti utječu na dodjelu potpore i ugrožavaju učinkovitu provedbu plaćanja u okviru programâ potpore navedenih u ovoj Uredbi.
- (89) Uredba (EU) br. 228/2013 Europskog parlamenta i Vijeća²³ i Uredba (EU) br. 229/2013 Europskog parlamenta i Vijeća²⁴ trebale bi ostati izvan područja primjene ove Uredbe, osim ako se na neke od njihovih odredbi izričito upućuje.
- (90) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog razlika među različitim ruralnim područjima i ograničenih financijskih sredstava država članica oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije u obliku višegodišnjeg jamstva financiranja Unije i usmjeravanjem financiranja na njezine jasno utvrđene prioritete, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (91) Uredbu (EU) br. 1305/2013 i Uredbu (EU) br. 1307/2013 trebalo bi stoga staviti izvan snage.
- (92) Kako bi se olakšao prijelaz s mehanizama predviđenih Uredbom (EU) br. 1305/2013 i Uredbom (EU) br. 1307/2013 na one utvrđene u ovoj Uredbi, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje određenih akata u pogledu mjera za zaštitu svih stečenih prava i legitimnih očekivanja korisnika.
- (93) Kako bi se osigurala pravna sigurnost i kontinuitet, posebne odredbe za Hrvatsku koje se odnose na postupno uvođenje izravnih plaćanja i dodatna nacionalna izravna plaćanja u okviru mehanizma postupnog uvođenja trebale bi se nastaviti primjenjivati do 1. siječnja 2021.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

²² Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

²³ Uredba (EU) br. 228/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. ožujka 2013. o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije (SL L 78, 20.3.2013., str. 23.).

²⁴ Uredba (EU) br. 229/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. ožujka 2013. o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u korist manjih egejskih otoka (SL L 78, 20.3.2013., str. 41.).

GLAVA I.

PREDMET I PODRUČJE PRIMJENE, PRIMJENJIVE ODREDBE TE DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom Uredbom utvrđuju se pravila:
 - (a) o općim i posebnim ciljevima koji će se ostvarivati potporom Unije koja se financira iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) u okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) te o povezanim pokazateljima;
 - (b) o vrstama intervencija i zajedničkim zahtjevima za države članice kako bi mogle ostvarivati te ciljeve, kao i o povezanim financijskim aranžmanima;
 - (c) o strateškim planovima u okviru ZPP-a koje izrađuju države članice, a u kojima se određuju ciljevi, definiraju intervencije i dodjeljuju financijska sredstva, u skladu s posebnim ciljevima i utvrđenim potrebama;
 - (d) o koordinaciji i upravljanju te o praćenju, izvješćivanju i evaluaciji.
2. Ova Uredba primjenjuje se na potporu Unije koja se financira iz EFJP-a i EPFRR-a za intervencije navedene u strateškim planovima u okviru ZPP-a koje su izradile države članice i koje je odobrila Komisija, a obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027.

Članak 2.

Primjenjive odredbe

1. Na potporu dodijeljenu u skladu s ovom Uredbom primjenjuju se Uredba (EU) [HzR] Europskog parlamenta i Vijeća²⁵ i odredbe donesene u skladu s tom uredbom.
2. Na potporu koja se financira iz EPFRR-a u skladu s ovom Uredbom primjenjuju se glava II. poglavlje III. i glava III. poglavlje II. te članci 41. i 43. Uredbe (EU) [CPR] Europskog parlamenta i Vijeća²⁶.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe dodjele potpore Unije na temelju ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „poljoprivrednik” znači fizička ili pravna osoba, ili skupina fizičkih ili pravnih osoba neovisno o pravnom statusu koji ta skupina i njezini članovi imaju u skladu s nacionalnim pravom, čije se poljoprivredno gospodarstvo nalazi na teritorijalnom području primjene Ugovorâ kako je definirano u članku 52. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) u vezi s člancima 349. i 355. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

²⁵ Uredba (EU) [...] Europskog parlamenta i Vijeća od [datum] [puni naslov] (SL L).

²⁶ Uredba (EU) [...] Europskog parlamenta i Vijeća od [datum] [puni naslov] (SL L).

(UFEU) te koja se bavi poljoprivrednom djelatnošću kako su je definirale države članice;

- (b) „poljoprivredno gospodarstvo” znači sve jedinice koje se upotrebljavaju za poljoprivredne djelatnosti i kojima upravlja poljoprivrednik, a koje se nalaze na državnom području iste države članice;
- (c) „intervencija” znači instrument potpore sa skupom uvjeta prihvatljivosti koje utvrđuju države članice u strateškim planovima u okviru ZPP-a prema vrstama intervencija predviđenima u ovoj Uredbi;
- (d) „stopa potpore” znači stopa javnih doprinosa nekoj operaciji. Kad je riječ o financijskim instrumentima, odnosi se na bruto ekvivalent bespovratnog sredstva za potporu kako je definiran u članku 2. stavku 20. Uredbe Komisije (EU) br. 702/2014²⁷;
- (e) „uzajamni fond” znači program koji je akreditirala država članica u skladu s nacionalnim pravom kojim se učlanjenim poljoprivrednicima omogućuje da se osiguraju i da prime nadoknadu štete ako pretrpe ekonomske gubitke;
- (f) „operacija” znači:
 - i. projekt, ugovor, aktivnost ili skupina projekata odabranih u okviru predmetnih programa;
 - ii. u kontekstu financijskih instrumenata, programski doprinos za financijski instrument i naknadna financijska potpora koju taj financijski instrument pruža krajnjim primateljima;
- (g) „posredničko tijelo” znači svako tijelo javnog ili privatnog prava koje djeluje pod nadležnošću upravljačkog tijela ili koje izvršava dužnosti u ime tog tijela;
- (h) U slučaju vrsta intervencija u području ruralnog razvoja, „korisnik” znači:
 - i. tijelo javnog ili privatnog prava, subjekt s pravnom osobnošću ili bez nje ili fizička osoba odgovorna za pokretanje operacija ili i za njihovo pokretanje i za provedbu;
 - ii. u kontekstu programa državne potpore, poduzeće koje prima potporu;
 - iii. u kontekstu financijskih instrumenata, tijelo koje provodi holding fond ili, ako ne postoji struktura holding fonda, tijelo koje provodi posebni fond ili, ako financijskim instrumentom upravlja upravljačko tijelo, upravljačko tijelo;
- (i) „ciljne vrijednosti” znače prethodno dogovorene vrijednosti koje se trebaju postići na kraju razdoblja u odnosu na pokazatelje rezultata u okviru posebnog cilja;
- (j) „ključne etape” znače ciljne vrijednosti koje se trebaju postići u određenom trenutku tijekom provedbe strateškog plana u okviru ZPP-a u odnosu na pokazatelje u okviru posebnog cilja;

²⁷ Uredba Komisije (EU) br. 702/2014 od 25. lipnja 2014. o proglašenju određenih kategorija potpora u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 193/1, 1.7.2014., str. 1.).

Članak 4.

Definicije koje je potrebno utvrditi u strateškim planovima u okviru ZPP-a

1. Države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a utvrđuju definicije za poljoprivrednu djelatnost, poljoprivrednu površinu, prihvatljivi hektar, prave poljoprivrednike i mlade poljoprivrednike:
 - (a) „poljoprivredna djelatnost” definira se tako da obuhvaća i proizvodnju poljoprivrednih proizvoda navedenih u Prilogu I. UFEU-u, uključujući pamuk i kulture kratkih ophodnji, i održavanje poljoprivredne površine u stanju pogodnom za ispašu ili uzgoj bez pripremnih radnji koje izlaze iz okvira uobičajenih poljoprivrednih metoda i strojeva;
 - (b) „poljoprivredna površina” definira se tako da obuhvaća obradiva zemljišta, trajne nasade i trajne travnjake. Države članice dodatno pojašnjavaju pojmove „obradivo zemljište”, „trajni nasadi” i „trajni travnjak” u skladu sa sljedećim okvirom:
 - i. „obradivo zemljište” je zemljište zasijano za proizvodnju usjeva ili površine pogodne za proizvodnju usjeva, ali neobrađene, uključujući površine ostavljene na ugaru u skladu s člancima 22., 23. i 24. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1257/1999²⁸, s člankom 39. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005²⁹, s člankom 28. Uredbe (EU) br. 1305/2013 ili s člankom 65. ove Uredbe;
 - ii. „trajni nasadi” su nasadi koji se ne izmjenjuju, osim trajnih travnjaka i trajnih pašnjaka koji su na zemljištu pet ili više godina i prinose višestruke žetve, uključujući rasadnike i kulture kratkih ophodnji;
 - iii. „trajni travnjak i trajni pašnjak” (zajedno „trajni travnjak”) je zemljište koje nije uključeno u plodored na poljoprivrednom gospodarstvu u razdoblju od pet ili više godina te na kojem prirodno (samoniklo) ili uz uzgoj (zasijano) rastu trave ili drugo travoliko krmno bilje. Može obuhvaćati i druge vrste, kao što su grmlje i/ili stabla koji se mogu upotrebljavati za ispašu ili od kojih se može proizvesti hrana za životinje;
 - (c) za potrebe vrsta intervencija za izravna plaćanja „prihvatljivi hektar” definira se tako da obuhvaća sve poljoprivredne površine na gospodarstvu:
 - i. koje se u godini za koju je zatražena potpora upotrebljavaju za poljoprivrednu djelatnost ili se, ako se površina upotrebljava i za nepoljoprivredne djelatnosti, prvenstveno upotrebljavaju za poljoprivrednu djelatnost te koje su poljoprivredniku na raspolaganju. Ako je to opravdano radi zaštite okoliša, prihvatljivi hektari mogu obuhvaćati i određene površine na kojima se poljoprivredne djelatnosti obavljaju samo svake druge godine.

²⁸ Uredba Vijeća (EZ) br. 1257/1999 od 17. svibnja 1999. o potpori Europskog fonda za smjernice i jamstva u poljoprivredi (EFSJP) ruralnom razvoju kojom se izmjenjuju i stavljaju izvan snage određene uredbe (SL L 160, 26.6.1999., str. 80.).

²⁹ Uredba Vijeća (EZ) br. 1698/2005 od 20. rujna 2005. o potporama ruralnom razvoju Europskoga poljoprivrednoga fonda za ruralni razvoj (EPFRR) (SL L 277, 21.10.2005., str. 1.).

- ii. za koje su odobrena plaćanja na temelju glave III. poglavlja II. odjeljka 2. pododjeljka 2. ove Uredbe odnosno na temelju programa osnovnog plaćanja ili programa jedinstvenih plaćanja po površini kako su utvrđeni u glavi III. Uredbe (EU) br. 1307/2013 te koje:
 - zbog provedbe direktiva 92/43/EEZ i 2009/147/EZ ili Direktive 2000/60/EZ više ne odgovaraju definiciji „prihvatljivog hektara” iz točke (a) Uredbe (EU) br. 1307/2013;
 - su tijekom trajanja relevantne obveze pojedinog poljoprivrednika pošumljene u skladu s člankom 31. Uredbe (EZ) br. 1257/1999 ili člankom 43. Uredbe (EZ) br. 1698/2005 ili člankom 22. Uredbe (EU) br. 1305/2013 odnosno na temelju nacionalnog programa čiji su uvjeti u skladu s člankom 43. stavcima 1., 2. i 3. Uredbe (EZ) br. 1698/2005 ili člankom 22. Uredbe (EU) br. 1305/2013 ili člancima 65. i 67. ove Uredbe;
 - su tijekom trajanja relevantne obveze pojedinog poljoprivrednika ostavljene na ugaru u skladu s člancima 22., 23. i 24. Uredbe (EZ) br. 1257/1999, člankom 39. Uredbe (EZ) br. 1698/2005, člankom 28. Uredbe (EU) br. 1305/2013 ili člankom 65. ove Uredbe.

Površine koje se koriste za proizvodnju konoplje smatraju se prihvatljivim hektarima samo ako sadržaj tetrahidrokanabinola u sortama koje se koriste ne prelazi 0,2 %;

- (d) „pravi poljoprivrednici” definiraju se tako da se osigura da se potpora ne dodjeljuje osobama kojima poljoprivredna djelatnost čini samo neznatan dio ukupne ekonomske djelatnosti ili čija glavna poslovna djelatnost nije poljoprivredna djelatnost, ali da se iz potpore ne isključe poljoprivrednici koji se bave i drugim djelatnostima. U definiciji se omogućuje da se odredi koji se poljoprivrednici ne smatraju pravim poljoprivrednicima, i to na temelju uvjeta kao što su ispitivanja prihoda, količina rada na poljoprivrednom gospodarstvu, predmet poslovanja i/ili upisivanje u registre.
 - (e) „mladi poljoprivrednik” definira se tako da definicija obuhvaća sljedeće:
 - i. dobno ograničenje od najviše 40 godina;
 - ii. uvjete koje poljoprivrednik treba ispuniti da bi bio „nositelj poljoprivrednoga gospodarstva”;
 - iii. potrebno osposobljavanje i/ili vještine.
2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima kojima se, u cilju zaštite javnog zdravlja, dodjela plaćanja uvjetuje upotrebom certificiranog sjemena određenih sorti konoplje i primjenom postupka za određivanje sorti konoplje i provjeru njihova sadržaja tetrahidrokanabinola iz stavka 1. točke (c).

GLAVA II. CILJEVI I POKAZATELJI

Članak 5.

Opći ciljevi

Cilj je potpore iz EFJP-a i EPFRR-a daljnje poboljšanje održivog razvoja sektora poljoprivrede, sektora hrane te ruralnih područja i ona doprinosi ostvarenju sljedećih općih ciljeva:

- (a) poticanje pametnog, otpornog i diversificiranog sektora poljoprivrede sa zajamčenom sigurnošću opskrbe hranom;
- (b) jačanje zaštite okoliša i klimatske politike te doprinos ciljevima Unije u području okoliša i klime;
- (c) jačanje socioekonomske strukture ruralnih područja.

Ti će se ciljevi dopuniti međusektorskim ciljem modernizacije poljoprivrednog sektora poticanjem i razmjenom znanja, inovacija i digitalizacije u poljoprivredi i ruralnim područjima te promicanjem njihove upotrebe.

Članak 6.

Posebni ciljevi

1. Kako bi se ostvarili opći ciljevi, radi se na ostvarenju sljedećih posebnih ciljeva:
 - (a) poticanje održivog prihoda i otpornosti poljoprivrednih gospodarstava u cijeloj Uniji kako bi se poboljšala sigurnost opskrbe hranom;
 - (b) pojačanje usmjerenosti na tržište i povećanje konkurentnosti, uključujući stavljanje većeg naglaska na istraživanje, tehnologiju i digitalizaciju;
 - (c) poboljšanje položaja poljoprivrednika u vrijednosnom lancu;
 - (d) doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama te razvoju održive energije;
 - (e) poticanje održivog razvoja i učinkovitog upravljanja prirodnim resursima, kao što su voda, tlo i zrak;
 - (f) doprinos zaštiti bioraznolikosti, poboljšanje usluga ekosustava te očuvanje staništa i krajobraza;
 - (g) privlačenje mladih poljoprivrednika i olakšavanje poslovnog razvoja u ruralnim područjima;
 - (h) promicanje zapošljavanja, rasta, socijalne uključenosti i lokalnog razvoja u ruralnim područjima, uključujući biogospodarstvo i održivo šumarstvo;
 - (i) poboljšanje odgovora poljoprivrede EU-a na društvene zahtjeve u pogledu hrane i zdravlja, uključujući sigurnu, hranjivu i održivu hranu, rasipanje hrane te dobrobit životinja.
2. U radu na ostvarivanju posebnih ciljeva države članice osiguravaju pojednostavnjenje i uspješnost potpora u okviru ZPP-a.

Članak 7.
Pokazatelji

1. Ostvarivanje ciljeva iz članka 5. i članka 6. stavka 1. ocjenjuje se na temelju zajedničkih pokazatelja koji se odnose na ostvarenje, rezultate i učinak. Skup zajedničkih pokazatelja obuhvaća sljedeće:
 - (a) pokazatelje ostvarenja, koji se odnose na realizirano ostvarenje intervencija za koje je dodijeljena potpora;
 - (b) pokazatelje rezultata, koji se odnose na posebne ciljeve i upotrebljavaju se za određivanje kvantificiranih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti povezanih s tim posebnim ciljevima strateških planova u okviru ZPP-a te za ocjenjivanje napretka u ostvarivanju ciljnih vrijednosti. Pokazatelji koji se odnose na ciljeve u području okoliša i klime mogu obuhvaćati intervencije koje čine dio relevantnih nacionalnih instrumenata za planiranje u području okoliša i klime koji su rezultat zakonodavstva Unije iz Priloga XI.;
 - (c) pokazatelje učinka koji se odnose na ciljeve iz članka 5. i članka 6. stavka 1., a upotrebljavaju se u kontekstu strateških planova u okviru ZPP-a i samog ZPP-a.

Zajednički pokazatelji ostvarenja, rezultata i učinka utvrđeni su u Prilogu I.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se izmjenjuje Prilog I. radi izmjene zajedničkih pokazatelja ostvarenja, rezultata i učinka kako bi se uzelo u obzir iskustvo stečeno u njihovoj primjeni ili kako bi se dodali novi pokazatelji.

GLAVA III. ZAJEDNIČKI ZAHTJEVI I VRSTE INTERVENCIJA

POGLAVLJE I. ZAJEDNIČKI ZAHTJEVI

ODJELJAK 1. OPĆA NAČELA

Članak 8. Odabir intervencija

Države članice ciljeve iz glave II. ostvaruju utvrđivanjem intervencija utemeljenih na vrstama intervencija iz poglavlja II., III. i IV. ove glave u skladu sa zajedničkim zahtjevima iz ovog poglavlja.

Članak 9. Opća načela

Države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a intervencije oblikuju u skladu s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima te s glavnim načelima prava Unije.

Države članice osiguravaju da se intervencije određuju na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija, da su spojive s unutarnjim tržištem te da ne narušavaju tržišno natjecanje.

Države članice uspostavljaju pravni okvir kojim se uređuje dodjela potpore Unije korisnicima na temelju strateškog plana u okviru ZPP-a te u skladu s načelima i zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i Uredbi (EU) [HzR].

Članak 10. Domaća potpora u okviru WTO-a

1. Države članice osiguravaju da su intervencije koje su utemeljene na vrstama intervencija navedenima u Prilogu II. ovoj Uredbi, uključujući definicije iz članka 3. i definicije koje treba utvrditi u strateškom planu u okviru ZPP-a iz članka 4., usklađene s odredbama iz točke 1. Priloga 2. Sporazumu WTO-a o poljoprivredi.

Te intervencije usklađene su i s odredbama dodatne točke Priloga 2. Sporazumu WTO-a o poljoprivredi kako je utvrđena u Prilogu II. ovoj Uredbi. Intervencije koje ne pripadaju vrstama intervencija osnovna potpora dohotku za održivost, dodatna preraspodijeljena potpora dohotku za održivost, dodatna potpora dohotku za mlade poljoprivrednike te programi za klimu i okoliš mogu biti usklađene s nekom drugom točkom Priloga 2. Sporazumu WTO-a o poljoprivredi ako je to opravdano u strateškom planu u okviru ZPP-a.

2. Države članice osiguravaju da su intervencije koje su utemeljene na vrsti intervencije posebno plaćanje za pamuk iz poglavlja II. odjeljka 3. pododjeljka 2. ove glave usklađene s odredbama iz članka 6. stavka 5. Sporazuma WTO-a o poljoprivredi.

ODJELJAK 2.

UVJETOVANOST

Članak 11.

Načelo i područje primjene

1. Države članice u svoje strateške planove u okviru ZPP-a ugrađuju sustav uvjetovanosti, u skladu s kojime se određuje administrativna kazna korisnicima koji primaju izravna plaćanja u skladu s poglavljem II. ove glave ili godišnje premije u skladu s člancima 65., 66. i 67., a ne poštuju propisane zahtjeve upravljanja u skladu s pravom Unije i standarde za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete zemljišta utvrđene u strateškom planu u okviru ZPP-a, kako su navedeni u Prilogu III., u pogledu sljedećih konkretnih područja:
 - (a) klima i okoliš;
 - (b) javno zdravlje, zdravlje životinja i zdravlje bilja;
 - (c) dobrobit životinja.
2. Pravila o administrativnim kaznama koja će se uključiti u strateški plan u okviru ZPP-a u skladu su sa zahtjevima iz glave IV. poglavlja IV. Uredbe (EU) [HzR].
3. Pravni akti iz Priloga III. koji se odnose na propisane zahtjeve upravljanja primjenjuju se u verziji koja je na snazi, a direktive se primjenjuju kako su ih provele države članice.
4. Za potrebe ovog odjeljka „propisani zahtjev upravljanja” znači svaki pojedini propisani zahtjev upravljanja u skladu s pravom Unije iz Priloga III. koji se pojavljuje unutar određenog pravnog akta i po sadržaju se razlikuje od svih drugih zahtjeva iz istog akta.

Članak 12.

Obveze država članica povezane s dobrim poljoprivrednim i okolišnim uvjetima

1. Države članice osiguravaju da se na svim poljoprivrednim površinama, uključujući zemljišta koja se više ne koriste za proizvodnju, održavaju dobri poljoprivredni i okolišni uvjeti. Države članice na nacionalnoj ili regionalnoj razini definiraju minimalne standarde za korisnike za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete zemljišta u skladu s glavnim ciljem standardâ iz Priloga III., uzimajući u obzir posebne značajke predmetnih površina, uključujući uvjete tla i klimatske uvjete, postojeće sustave poljoprivredne proizvodnje, korištenje zemljišta, plodored, uzgojne metode i strukture poljoprivrednih gospodarstava.
2. Kad je riječ o glavnim ciljevima navedenima u Prilogu III., države članice mogu propisati dodatne standarde za ostvarenje tih glavnih ciljeva uz standarde koji su navedeni u tom prilogu. Međutim, države članice minimalne standarde određuju isključivo za glavne ciljeve navedene u Prilogu III.
3. Države članice uspostavljaju sustav za stavljanje alata za održivost poljoprivrednih gospodarstava za hranjive tvari navedenog u Prilogu III., koji mora imati barem sadržaj i funkcije navedene u tom prilogu, na raspolaganje korisnicima, koji su ga dužni upotrebljavati.

Komisija može poduprijeti države članice u oblikovanju tog alata te u pogledu zahtjeva za pohranu podataka i usluge obrade.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete, uključujući utvrđivanje elemenata sustava za omjer trajnih travnjaka, referentne godine i stope konverzije u okviru GAEC-a 1 kako je naveden u Prilogu III., format, i dodatne minimalne elemente te funkcija alata za održivost poljoprivrednih gospodarstava za hranjive tvari.

ODJELJAK 3.

SAVJETODAVNE SLUŽBE ZA POLJOPRIVREDNA GOSPODARSTVA

Članak 13.

Savjetodavne službe za poljoprivredna gospodarstva

1. Države članice u svoje strateške planove u okviru ZPP-a uključuju sustav za savjetovanje poljoprivrednika i drugih korisnika potpora u okviru ZPP-a o upravljanju zemljištem i upravljanju poljoprivrednim gospodarstvom („savjetodavne službe za poljoprivredna gospodarstva”).
2. Savjetodavne službe za poljoprivredna gospodarstva obuhvaćaju gospodarsku, okolišnu i socijalnu dimenziju te pružaju najnovije tehnološke i znanstvene informacije koje su nastale kao rezultat istraživanja i inovacija. One se ugrađuju u povezane usluge savjetnika za poljoprivredna gospodarstva, istraživača, organizacija poljoprivrednika i drugih relevantnih dionika, koje čine sustave znanja i inovacija u poljoprivredi (AKIS).
3. Države članice osiguravaju da su savjeti za poljoprivrednike nepristrani i da se osobe koje ih daju ne nalaze u sukobu interesa.
4. Savjetodavne službe za poljoprivredna gospodarstva obuhvaćaju barem sljedeće:
 - (a) sve zahtjeve, uvjete i obveze povezane s upravljanjem koji se primjenjuju na poljoprivrednike i druge korisnike kako su utvrđeni u strateškom planu u okviru ZPP-a, uključujući zahtjeve i standarde u okviru sustava uvjetovanosti, uvjete za programe potpore te informacije o financijskim instrumentima i poslovnim planovima utvrđenima u strateškom planu u okviru ZPP-a;
 - (b) zahtjeve koje su utvrdile države članice za provedbu Direktive 2000/60/EZ, Direktive 92/43/EEZ, Direktive 2009/147/EZ, Direktive 2008/50/EZ, Direktive (EU) 2016/2284, Uredbe (EU) 2016/2031, Uredbe (EU) 2016/429, članka 55. Uredbe (EZ) No 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća³⁰ te Direktive 2009/128/EZ;
 - (c) poljoprivredne prakse kojima se sprečava razvoj antimikrobne rezistencije kako su utvrđene u Komunikaciji „Europski akcijski plan ‚Jedno zdravlje‘ za borbu protiv antimikrobne otpornosti”³¹;
 - (d) upravljanje rizikom kako je navedeno u članku 70.;

³⁰ Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

³¹ „Europski akcijski plan ‚Jedno zdravlje‘ za borbu protiv antimikrobne otpornosti” (COM(2017) 339 final).

- (e) potporu inovacijama, posebno za pripremu i provedbu projekata operativne skupine Europskog partnerstva za inovacije za produktivnost i održivost u poljoprivredi kako je navedeno u članku 114.;
- (f) razvoj digitalnih tehnologija u poljoprivredi i ruralnim područjima kako je navedeno u članku 102. točki (b).

POGLAVLJE II.

VRSTE INTERVENCIJA U OBLIKU IZRAVNIH PLAĆANJA

ODJELJAK 1.

VRSTE INTERVENCIJA I SMANJENJA

Članak 14.

Vrste intervencija u obliku izravnih plaćanja

- 5. Vrste intervencija iz ovog poglavlja mogu imati oblik proizvodno nevezanih izravnih plaćanja i proizvodno vezanih izravnih plaćanja.
- 6. Proizvodno nevezana izravna plaćanja obuhvaćaju sljedeće:
 - (a) osnovnu potporu dohotku za održivost;
 - (b) dodatnu preraspodijeljenu potporu dohotku za održivost;
 - (c) dodatnu potporu prihodu za mlade poljoprivrednike;
 - (d) programe za klimu i okoliš.
- 7. Proizvodno vezana izravna plaćanja obuhvaćaju sljedeće:
 - (a) proizvodno vezanu potporu dohotku;
 - (b) posebno plaćanje za pamuk.

Članak 15.

Smanjenje plaćanja

- 1. Države članice iznos izravnih plaćanja koji treba dodijeliti određenom poljoprivredniku u skladu s ovim poglavljem za određenu kalendarsku godinu i koji premašuje 60 000 EUR smanjuju kako slijedi.
 - (a) dio između 60 000 EUR i 75 000 EUR za najmanje 25 %;
 - (b) dio između 75 000 EUR i 90 000 EUR za najmanje 50 %;
 - (c) dio između 90 000 EUR i 100 000 EUR za najmanje 75 %;
 - (d) dio iznosa koji premašuje 100 000 EUR za 100 %.
- 2. Prije nego što primijene stavak 1., države članice od iznosa izravnih plaćanja koji treba dodijeliti određenom poljoprivredniku u skladu s ovim poglavljem za određenu kalendarsku godinu oduzimaju sljedeće:
 - (a) plaće povezane s poljoprivrednom djelatnošću koje je prijavio taj poljoprivrednik, uključujući poreze i socijalne doprinose povezane sa zaposlenjem; i

- (b) ekvivalentan trošak redovitog i neplaćenog rada u okviru poljoprivredne djelatnosti koji obavljaju osobe koje rade na predmetnom poljoprivrednom gospodarstvu i ne primaju plaću ili primaju plaću manju od uobičajene plaće za te usluge, ali ostvaruju koristi od ekonomskih rezultata poslovanja poljoprivrednoga gospodarstva.

Za izračun iznosa iz točaka (a) i (b) države članice upotrebljavaju prosječne standardne plaće za poljoprivredne djelatnosti na nacionalnoj ili regionalnoj razini pomnožene s brojem jedinica rada u jednoj godini koji je prijavio predmetni poljoprivrednik.

3. Procijenjeni rezultat smanjenja plaćanja prvenstveno se upotrebljava za doprinos financiranju dodatne preraspodijeljene potpore dohotku za održivost, a zatim financiranju drugih intervencija koje pripadaju proizvodno nevezanim izravnim plaćanjima.

Države članice dio tog rezultata isto tako mogu iskoristiti provedbom prijenosa za financiranje vrsta intervencija u okviru EPFRR-a kako su navedene u poglavlju IV. Takav prijenos u EPFRR navodi se u financijskim tablicama u strateškom planu u okviru ZPP-a i može se revidirati 2023. u skladu s člankom 90. Na njega se ne primjenjuju maksimalna ograničenja za prijenos sredstava iz EFJP-a u EPFRR koja su utvrđena u članku 90.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima za utvrđivanje usklađene osnove za izračun smanjenja plaćanja iz stavka 1. kako bi se osigurala pravilna raspodjela sredstava korisnicima kojima su ona odobrena.

ODJELJAK 2.

PROIZVODNO NEVEZANA IZRAVNA PLAĆANJA

PODODJELJAK 1.

OPĆE ODREDBE

Članak 16.

Minimalni zahtjevi za primanje proizvodno nevezanih izravnih plaćanja

1. Države članice dodjeljuju proizvodno nevezana izravna plaćanja u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom odjeljku i kako je dodatno utvrđeno u njihovim strateškim planovima u okviru ZPP-a.
2. Države članice utvrđuju graničnu veličinu površine i proizvodno nevezana izravna plaćanja dodjeljuju samo pravim poljoprivrednicima na čijim je poljoprivrednim gospodarstvima prihvatljiva površina za koju su zatražena proizvodno nevezana izravna plaćanja veća od te granične veličine.

Pri utvrđivanju granične veličine površine države članice nastoje osigurati da se proizvodno nevezana izravna plaćanja pravim poljoprivrednicima dodjeljuju samo:

- (a) ako upravljanje predmetnim plaćanjima ne uzrokuje prekomjerno administrativno opterećenje; i
- (b) ako predmetni iznosi plaćanja stvarno doprinose ostvarenju ciljeva iz članka 6. stavka 1. kojima doprinose proizvodno nevezana izravna plaćanja.

3. Predmetne države članice mogu odlučiti da stavak 1. neće primjenjivati na najudaljenije regije i manje egejske otoke.

PODODJELJAK 2.

OSNOVNA POTPORA DOHOTKU ZA ODRŽIVOST

Članak 17.

Opća pravila

1. Države članice osiguravaju osnovnu potporu dohotku za održivost („osnovna potpora dohotku”) u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku i kako je dodatno utvrđeno u njihovim strateškim planovima u okviru ZPP-a.
2. Države članice osnovnu potporu dohotku osiguravaju u obliku godišnjeg proizvodno nevezanog plaćanja po prihvatljivom hektaru.
3. Ne dovodeći u pitanje članke od 19. do 24., osnovna potpora dohotku dodjeljuje se za svaki prihvatljivi hektar koji prijavi određeni pravi poljoprivrednik.

Članak 18.

Iznos potpore po hektaru

1. Osim ako države članice odluče osnovnu potporu dohotku dodjeljivati na temelju pravâ na plaćanje kako je navedeno u članku 19., potpora se isplaćuje kao jedinstven iznos po hektaru.
2. Države članice mogu odlučiti primjenjivati različite iznose osnovne potpore dohotku po hektaru za različite skupine područja sa sličnim socioekonomskim ili agronomskim uvjetima.

Članak 19.

Prava na plaćanje

1. Države članice koje su primijenile program osnovnog plaćanja kako je utvrđen u glavi III. poglavlju I. odjeljku 1. Uredbe (EU) br. 1307/2013 mogu odlučiti da će osnovnu potporu dohotku dodjeljivati na temelju pravâ na plaćanje u skladu s člancima od 20. do 24. ove Uredbe.
2. Ako države članice koje su primijenile program osnovnog plaćanja kako je utvrđen u glavi III. poglavlju I. odjeljku 1. Uredbe (EU) br. 1307/2013 odluče da osnovnu potporu dohotku neće dodjeljivati na temelju pravâ na plaćanje, prava na plaćanje dodijeljena Uredbom (EU) br. 1307/2013 prestaju važiti 31. prosinca 2020.

Članak 20.

Vrijednost pravâ na plaćanje i konvergencija

1. Države članice utvrđuju jediničnu vrijednost pravâ na plaćanje prije konvergencije u skladu s ovim člankom prilagodbom vrijednosti prava na plaćanje razmjerno njihovoj vrijednosti kako je utvrđena u skladu s Uredbom (EU) br. 1307/2013 za godinu zahtjeva 2020. te povezanom plaćanju za poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš iz glave III. poglavlja III. te uredbe za godinu zahtjeva 2020.
2. Države članice u skladu s člankom 18. stavkom 2. mogu odlučiti primjenjivati različite vrijednosti pravâ na plaćanje.

3. Države članice najkasnije do godine zahtjeva 2026. utvrđuju najvišu razinu vrijednosti prava na plaćanje za državu članicu ili za svaku skupinu područja utvrđenu u skladu s člankom 18. stavkom 2.
4. Ako vrijednost pravâ na plaćanje kako je utvrđena u skladu sa stavkom 1. nije ujednačena na razini države članice ili skupine područja kako je utvrđena u skladu s člankom 18. stavkom 2., države članice osiguravaju konvergenciju vrijednosti pravâ na plaćanje prema ujednačenoj jediničnoj vrijednosti najkasnije do godine zahtjeva 2026.
5. Za potrebe stavka 4. države članice osiguravaju da, najkasnije za godinu zahtjeva 2026., sva prava na plaćanje imaju vrijednost od najmanje 75 % prosječnog planiranog jediničnog iznosa za osnovnu potporu dohotku za godinu zahtjeva 2026. kako je utvrđen u strateškom planu u okviru ZPP-a dostavljenom u skladu s člankom 106. stavkom 1. za državu članicu ili za područja utvrđena u skladu s člankom 18. stavkom 2.
6. Države članice povećanja vrijednosti pravâ na plaćanje potrebna radi poštovanja stavaka 4. i 5. financiraju upotrebom svakog mogućeg rezultata primjene stavka 3. i, ako je potrebno, smanjivanjem razlike između jedinične vrijednosti pravâ na plaćanje utvrđene u skladu sa stavkom 1. i prosječnog planiranog jediničnog iznosa za osnovnu potporu dohotku za godinu zahtjeva 2026. kako je utvrđen u strateškom planu u okviru ZPP-a dostavljenom u skladu s člankom 106. stavkom 1. za državu članicu ili za područja utvrđena u skladu s člankom 18. stavkom 2.

Države članice mogu odlučiti da će to smanjenje primijeniti na sva prava na plaćanje, ili na dio pravâ na plaćanje, čija je vrijednost utvrđena u skladu sa stavkom 1. veća od prosječnog planiranog jediničnog iznosa za osnovnu potporu dohotku za godinu zahtjeva 2026. kako je utvrđen u strateškom planu u okviru ZPP-a dostavljenom u skladu s člankom 106. stavkom 1. za državu članicu ili za područja utvrđena u skladu s člankom 18. stavkom 2.
7. Smanjenja iz stavka 6. temelje se na objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima. Ne dovodeći u pitanje minimalnu vrijednost utvrđenu u skladu sa stavkom 5., ti kriteriji mogu obuhvaćati određivanje maksimalnog smanjenja koje ne smije iznositi manje od 30 %.

Članak 21.

Aktiviranje pravâ na plaćanje

1. Države članice pravim poljoprivrednicima koji u svojem vlasništvu ili zakupu imaju prava na plaćanje dodjeljuju osnovnu potporu dohotku kad oni aktiviraju ta prava na plaćanje. Države članice osiguravaju da za potrebe aktiviranja pravâ na plaćanje pravi poljoprivrednici prijave prihvatljive hektare na koje se odnosi predmetno pravo na plaćanje.
2. Države članice osiguravaju da se prava na plaćanje, uključujući slučajeve stvarnog ili očekivanog nasljeđivanja, aktiviraju isključivo u državi članici ili skupini područja utvrđenoj u skladu s člankom 18. stavkom 2. u kojoj su i dodijeljena.
3. Države članice osiguravaju da aktivirana prava na plaćanje daju pravo na plaćanje na temelju iznosa koji je u njima određen.

Članak 22.

Pričuve za prava na plaćanje

1. Svaka država članica koja odluči osnovnu potporu dohotku dodjeljivati na temelju pravâ na plaćanje vodi nacionalnu pričuvu.
2. Odstupajući od stavka 1., ako države članice u skladu s člankom 18. stavkom 2. odluče primjenjivati različite iznose osnovne potpore dohotku, one mogu odlučiti osigurati posebnu pričuvu za svaku skupinu područja utvrđenu u skladu s tim člankom.
3. Države članice osiguravaju da se prava na plaćanje iz pričuve dodjeljuju samo pravim poljoprivrednicima.
4. Države članice u upotrebi svojih pričuva prioritet daju dodjeli prava na plaćanje sljedećim poljoprivrednicima:
 - (a) mladim poljoprivrednicima koji su nedavno prvi put osnovali poljoprivredno gospodarstvo;
 - (b) poljoprivrednicima koji su nedavno prvi put osnovali poljoprivredno gospodarstvo te koji imaju funkciju nositelja gospodarstva i prošli su potrebno osposobljavanje ili stekli potrebne vještine kako su ih države članice utvrdile za mlade poljoprivrednike.
5. Države članice dodjeljuju prava na plaćanje, ili povećavaju vrijednost postojećih prava na plaćanje, pravim poljoprivrednicima koji na njih imaju pravo u skladu s konačnom sudskom presudom ili u skladu s konačnim administrativnim aktom nadležnog tijela države članice. Države članice osiguravaju da se tim pravim poljoprivrednicima dodijele broj i vrijednost prava na plaćanje utvrđeni u toj presudi ili u tom aktu na dan koji određuje država članica.
6. Ako iznos pričuve nije dovoljan za pokrivanje dodijeljenih prava na plaćanje u skladu sa stavcima 4. i 5., države članice osiguravaju da se pričuva popuni linearnim smanjenjem vrijednosti svih prava na plaćanje.
7. Države članice mogu utvrditi dodatna pravila za upotrebu pričuve te za slučajeve u kojima bi se pokrenulo njezino popunjavanje linearnim smanjenjem vrijednosti svih prava na plaćanje.
8. Države članice vrijednost novih prava na plaćanje dodijeljenih iz pričuve utvrđuju na razini nacionalne prosječne vrijednosti pravâ na plaćanje u godini dodjele ili na razini prosječne vrijednosti pravâ na plaćanje za svaku skupinu područja utvrđenu u skladu s člankom 18. stavkom 2. u godini dodjele.
9. Države članice mogu odlučiti povećati vrijednost postojećih prava na plaćanje na razinu nacionalne prosječne vrijednosti u godini dodjele ili na razinu prosječne vrijednosti za svaku skupinu područja utvrđenu u skladu s člankom 18. stavkom 2.

Članak 23.

Delegirane ovlasti

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima:

- (a) o uspostavi pričuve;
- (b) o pristupu pričuvi;

- (c) o sadržaju izjave za potrebe aktiviranja prava na plaćanje i o uvjetima za njihovo aktiviranje.

Članak 24.

Prijenosi pravâ na plaćanje

1. Osim u slučaju prijenosa na temelju stvarnog ili očekivanog nasljeđivanja, prava na plaćanje prenose se isključivo na prave poljoprivrednike.
2. Ako države članice u skladu s člankom 18. stavkom 2. odluče primjenjivati različite iznose osnovne potpore dohotku, prava na plaćanje prenose se isključivo unutar skupine područja u kojoj su dodijeljena.

Članak 25.

Jednokratni iznosi plaćanja za male poljoprivrednike

Države članice mogu dodijeliti plaćanja malim poljoprivrednicima kako ih definiraju države članice na temelju jednokratnog iznosa, koji bi zamijenio izravna plaćanja iz ovog odjeljka i odjeljka 3. ovog poglavlja. Države članice u svoj strateški plan u okviru ZPP-a unose odgovarajuću intervenciju, koja je za poljoprivrednike neobvezna.

PODODJELJAK 3.

DODATNA POTPORA DOHOTKU

Članak 26.

Dodatna preraspodijeljena potpora dohotku za održivost

1. Države članice osiguravaju dodatnu preraspodijeljenu potporu dohotku za održivost („preraspodijeljena potpora dohotku”) u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom članku i kako je dodatno utvrđeno u njihovim strateškim planovima u okviru ZPP-a.
2. Države članice osiguravaju preraspodjelu potpore namijenjene većim poljoprivrednim gospodarstvima na manja i srednja poljoprivredna gospodarstva isplatom preraspodijeljene potpore dohotku u obliku godišnjeg proizvodno nezvanog plaćanja po prihvatljivom hektaru poljoprivrednicima koji imaju pravo na plaćanje u okviru osnovne potpore dohotku iz članka 17.
3. Države članice utvrđuju iznos po hektaru ili različite iznose za različite raspone hektara te maksimalan broj hektara po poljoprivredniku za koji se isplaćuje preraspodijeljena potpora dohotku.
4. Iznos po hektaru planiran za određenu godinu zahtjeva ne smije biti veći od prosječnog nacionalnog iznosa izravnih plaćanja po hektaru za tu godinu zahtjeva.
5. Prosječni nacionalni iznos izravnih plaćanja po hektaru definira se kao omjer između nacionalne gornje granice za izravna plaćanja za određenu godinu zahtjeva kako je utvrđena u Prilogu IV. i ukupnog planiranog ostvarenja za osnovnu potporu dohotku za tu godinu zahtjeva, izraženo u broju hektara.

Članak 27.

Dodatna potpora dohotku za mlade poljoprivrednike

1. Države članice mogu osigurati dodatnu potporu dohotku za mlade poljoprivrednike u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom članku i kako je dodatno utvrđeno u njihovim strateškim planovima u okviru ZPP-a.

2. U okviru svojih obveza da doprinesu posebnom cilju „privlačenje mladih poljoprivrednika i olakšavanje poslovnog razvoja u ruralnim područjima” iz članka 6. stavka 1. točke (g) te da najmanje 2 % svojih dodijeljenih sredstava za izravna plaćanja namijene ostvarivanju tog cilja u skladu s člankom 86. stavkom 4., države članice mogu osigurati dodatnu potporu dohotku za mlade poljoprivrednike koji su nedavno prvi put osnovali poljoprivredno gospodarstvo i koji imaju pravo na plaćanje u okviru osnovne potpore dohotku iz članka 17.
3. Dodatna potpora dohotku za mlade poljoprivrednike ima oblik godišnjeg proizvodno nevezanog plaćanja po prihvatljivom hektaru.

PODODJELJAK 4.

PROGRAMI ZA KLIMU I OKOLIŠ

Članak 28.

Programi za klimu i okoliš

1. Države članice osiguravaju potporu za dobrovoljne programe za klimu i okoliš („programi za ekologiju”) u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom članku i kako je dalje navedeno u njihovim strateškim planovima u okviru ZPP-a.
2. U okviru ove vrste intervencije države članice podupiru prave poljoprivrednike koji se obvežu da će na prihvatljivim hektarima provoditi poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš.
3. Države članice izrađuju popis poljoprivrednih praksi korisnih za klimu i okoliš.
4. Te prakse utvrđuju se tako da doprinose ostvarenju jednog posebnog cilja u području klime i okoliša ili više njih kako su utvrđeni u članku 6. stavku 1. točkama (d), (e) i (f).
5. Za ovu vrstu intervencija države članice dužne su osigurati plaćanja isključivo za pokrivanje obveza koje:
 - (a) nadilaze relevantne propisane zahtjeve upravljanja i standarde dobrih poljoprivrednih i okolišnih uvjeta utvrđene u skladu s poglavljem I. odjeljkom 2. ove glave;
 - (b) nadilaze minimalne zahtjeve za korištenje gnojiva i proizvoda za zaštitu bilja, zahtjeve u pogledu dobrobiti životinja te druge obvezne zahtjeve utvrđene nacionalnim pravom i pravom Unije;
 - (c) nadilaze uvjete utvrđene za održavanje poljoprivrednih površina u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (a);
 - (d) razlikuju se od obveza za koje su plaćanja dodijeljena u skladu s člankom 65.
6. Potpora za programe za ekologiju ima oblik godišnjeg plaćanja po prihvatljivom hektaru i dodjeljuje se:
 - (a) kao dodatna plaćanja uz osnovnu potporu dohotku kako je utvrđena u pododjeljku 2. ovog odjeljka; ili
 - (b) kao plaćanja kojima se korisnicima u cijelosti ili djelomično nadoknađuju nastali troškovi i gubitak prihoda koji su rezultat obveza utvrđenih u članku 65.
7. Države članice osiguravaju da su intervencije iz ovog članka u skladu s onima dodijeljenima u skladu s člankom 65.

8. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se ova Uredba dopunjuje dodatnim pravilima o programima za ekologiju.

ODJELJAK 3.

PROIZVODNO VEZANA IZRAVNA PLAĆANJA

PODODJELJAK 1.

PROIZVODNO VEZANA POTPORA DOHOTKU

Članak 29.

Opća pravila

1. Države članice mogu dodijeliti proizvodno vezanu potporu dohotku pravim poljoprivrednicima u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku i kako je dodatno utvrđeno u njihovim strateškim planovima u okviru ZPP-a.
2. S pomoću intervencija država članica pomaže se sektorima i vrstama proizvodnje te posebnim vrstama poljoprivredne djelatnosti u okviru njih kako su navedeni u članku 30. kojima je dodijeljena potpora tako što se povećanjem njihove konkurentnosti, održivosti i kvalitete otklanjaju poteškoće s kojima se suočavaju.
3. Proizvodno vezana potpora dohotku ima oblik godišnjeg plaćanja po hektaru ili životinji.

Članak 30.

Područje primjene

Proizvodno vezana potpora dohotku može se dodijeliti samo za sljedeće sektore i vrste proizvodnje te posebne vrste poljoprivredne djelatnosti u okviru njih ako imaju gospodarsku, socijalnu ili okolišnu važnost: žitarice, uljarice, proteinski usjevi, mahunasto povrće u zrnu, lan, konoplja, riža, orašasti plodovi, krumpir za proizvodnju škroba, mlijeko i mliječni proizvodi, sjeme, ovčje meso i kozje meso, govedina i teletina, maslinovo ulje, dudov svilac, sušena krma, hmelj, šećerna repa, šećerna trska i cikorija, voće i povrće, kulture kratkih ophodnji te druge neprehrambene kulture osim stabala koje se upotrebljavaju za proizvodnju proizvoda s potencijalom za zamjenu fosilnih materijala.

Članak 31.

Prihvatljivost

1. Države članice proizvodno vezanu potporu dohotku mogu dodijeliti u obliku plaćanja po hektaru samo za površine koje su definirale kao prihvatljive hektare.
2. Ako se proizvodno vezana potpora dohotku odnosi na goveda ili ovce i koze, države članice kao uvjete prihvatljivosti za potporu postavljaju zahtjeve da se životinje označe i registriraju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1760/2000 Europskog parlamenta i Vijeća³², odnosno Uredbom Vijeća (EZ) br. 21/2004³³. Međutim, ne dovodeći u

³² Uredba (EZ) br. 1760/2000 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. srpnja 2000. o uvođenju sustava označavanja i registracije životinja vrste goveda, označavanju govedeg mesa i proizvoda od govedeg mesa i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 820/97 (SL L 204, 11.8.2000., str. 1.).

pitanje druge primjenjive uvjete prihvatljivosti, goveda ili ovce i koze smatraju se prihvatljivima za potporu samo ako se zahtjevi u pogledu označivanja i registracije ispune do određenog datuma u predmetnoj godini zahtjeva, koji određuju države članice.

Članak 32.

Mjere za izbjegavanje izloženosti korisnika proizvodno vezane potpore dohotku tržišnim neravnotežama u određenom sektoru

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se ova Uredba dopunjuje mjerama za izbjegavanje izloženosti korisnika proizvodno vezane potpore dohotku tržišnim neravnotežama u određenom sektoru. Tim delegiranim aktima može se državama članicama dopustiti da odluče da se proizvodno vezana potpora dohotku može nastaviti isplaćivati do 2027. na temelju proizvodnih jedinica za koje je ta potpora dodijeljena u nekom proteklom referentnom razdoblju.

Članak 33.

Provedba Memoranduma o razumijevanju između Europske ekonomske zajednice i Sjedinjenih Američkih Država u pogledu uljarica

1. Ako se proizvodno vezana potpora dohotku odnosi na dio uljarica ili na sve uljarice navedene u Prilogu Memorandumu o razumijevanju između Europske ekonomske zajednice i Sjedinjenih Američkih Država u pogledu uljarica³⁴, ukupna površina za koju se dodjeljuje potpora utvrđena na temelju planiranog ostvarenja navedenog u strateškim planovima u okviru ZPP-a ne smije biti veća od maksimalne površine u cijeloj Uniji za koju se dodjeljuje potpora kako bi se osiguralo poštovanje međunarodnih obveza Unije.

Najkasnije šest mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe Komisija donosi provedbene akte u kojima se za svaku državu članicu utvrđuje indikativna referentna površina za koju se dodjeljuje potpora, a izračunava se na temelju udjela svake države članice u prosječnoj površini uzgoja u Uniji u razdoblju od pet godina prije stupanja na snagu ove Uredbe. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 139. stavka 2.

2. Svaka država članica koja namjerava dodijeliti proizvodno vezanu potporu dohotku za uljarice koje su obuhvaćene Memorandumom o razumijevanju iz stavka 1. u svojem prijedlogu strateškog plana u okviru ZPP-a u skladu s člankom 106. stavkom 1. navodi odgovarajuće planirano ostvarenje izraženo u hektarima.

Ako je ukupno planirano ostvarenje koje su prijavile države članice veće od maksimalne površine u cijeloj Uniji za koju se dodjeljuje potpora, Komisija za svaku državu članicu čije je planirano ostvarenje veće od odgovarajuće referentne površine izračunava koeficijent smanjenja razmjernan višku planiranog ostvarenja te države članice. Na temelju toga provodi se prilagodba maksimalne površine u cijeloj Uniji

³³ Uredba Vijeća (EZ) br. 21/2004 od 17. prosinca 2003. o uspostavi sustava za označivanje i registraciju ovaca i koza i izmjeni Uredbe (EZ) br. 1782/2003 i direktiva 92/102/EEZ i 64/432/EEZ (SL L 5, 9.1.2004., str. 8.).

³⁴ Memorandum o razumijevanju između Europske ekonomske zajednice i Sjedinjenih Američkih Država u pogledu uljarica u okviru GATT-a (SL L 147, 18.6.1993.).

za koju se dodjeljuje potpora kako je navedena u stavku 1. Svakoj predmetnoj državi članici taj koeficijent smanjenja pripisuje se u okviru primjedbi Komisije o strateškom planu u okviru ZPP-a u skladu s člankom 106 stavkom 3. Koeficijent smanjenja za svaku državu članicu utvrđuje se u provedbenom aktu kojim Komisija odobrava njezin strateški plan u okviru ZPP-a kako je navedeno u članku 106. stavku 6.

Nakon datuma iz članka 106. stavka 1. države članice ne smiju same mijenjati svoju površinu za koju se dodjeljuje potpora.

3. Ako države članice namjeravaju povećati svoje planirano ostvarenje iz stavka 1. kako ga je odobrila Komisija u strateškim planovima u okviru ZPP-a, one u skladu s člankom 107. do 1. siječnja u godini koja prethodi predmetnoj godini zahtjeva Komisiji dostavljaju zahtjev za izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a koji sadržava izmijenjeno planirano ostvarenje.

Ako je to primjereno, kako bi se izbjeglo prelaženje maksimalne površine u cijeloj Uniji za koju se dodjeljuje potpora kako je navedeno u stavku 1. prvom podstavku, Komisija izmjenjuje koeficijente smanjenja iz tog stavka za sve države članice koje su u svojem strateškom planu u okviru ZPP-a prešle svoju referentnu površinu.

Komisija predmetne države članice obavještava o izmjeni koeficijenta smanjenja prije 1. veljače u godini koja prethodi predmetnoj godini zahtjeva.

Svaka predmetna država članica prije 1. travnja u godini koja prethodi predmetnoj godini zahtjeva podnosi odgovarajući zahtjev za izmjenu svojeg strateškog plana u okviru ZPP-a koji sadržava izmijenjeni koeficijent smanjenja iz drugog podstavka. Izmijenjeni koeficijent smanjenja utvrđuje se u provedbenom aktu kojim se odobrava izmjena strateškog plana u okviru ZPP-a kako je navedeno u članku 107. stavku 8.

4. Kad je riječ o uljaricama obuhvaćenima Memorandumom o razumijevanju iz stavka 1. prvog podstavka, države članice u okviru godišnjih izvješća o uspješnosti iz članka 121. Komisiju obavještavaju o ukupnom broju hektara za koje je potpora stvarno isplaćena.

PODODJELJAK 2.

POSEBNO PLAĆANJE ZA PAMUK

Članak 34. *Područje primjene*

Države članice pravim poljoprivrednicima koji proizvode pamuk obuhvaćen oznakom KN 5201 00 dodjeljuju posebno plaćanje za pamuk u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku.

Članak 35. *Opća pravila*

1. Posebno plaćanje za pamuk dodjeljuje se po hektaru prihvatljive površine na kojoj se uzgaja pamuk. Površina je prihvatljiva samo ako se nalazi na poljoprivrednom zemljištu koje je država članica odobrila za proizvodnju pamuka, ako su na njoj zasijane sorte koje je država članica odobrila te ako je stvarno požeta u normalnim uvjetima rasta.

2. Posebno plaćanje za pamuk isplaćuje se za pamuk dobre, primjerene i tržišne kakvoće.
3. Države članice zemljišta i sorte iz stavka 1. odobravaju u skladu s pravilima i uvjetima koji se donose u skladu sa stavkom 4.
4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima i uvjetima za odobravanje zemljišta i sorti za potrebe posebnog plaćanja za pamuk.
5. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o postupku za odobravanje zemljišta i sorti za posebno plaćanje za pamuk te o obavijestima za proizvođače povezanim s tim odobrenjem. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 139. stavka 2.

Članak 36.

Osnovne površine, fiksni prinosi i referentni iznosi

1. Utvrđuju se sljedeće nacionalne osnovne površine:
 - Bugarska: 3 342 ha,
 - Grčka: 250 000 ha,
 - Španjolska: 48 000 ha,
 - Portugal: 360 ha.
2. Utvrđuju se sljedeći fiksni prinosi u referentnom razdoblju:
 - Bugarska: 1,2 tone/ha,
 - Grčka: 3,2 tone/ha,
 - Španjolska: 3,5 tona/ha,
 - Portugal: 2,2 tone/ha.
3. Iznos posebnog plaćanja za usjeve po hektaru prihvatljive površine izračunava se tako da se prinosi iz stavka 2. pomnože sa sljedećim referentnim iznosima:
 - Bugarska: 624,11 EUR,
 - Grčka: 225,04 EUR,
 - Španjolska: 348,03 EUR,
 - Portugal: 219,09 EUR.
4. Ako je prihvatljiva površina na kojoj se uzgaja pamuk u određenoj državi članici i u određenoj godini veća od osnovne površine iz stavka 1., iznos iz stavka 3. za tu državu članicu smanjuje se razmjerno prekoračenju veličine osnovne površine.
5. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima o uvjetima za dodjelu posebnog plaćanja za pamuk, o uvjetima prihvatljivosti te o agronomskim praksama.
6. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju pravila za izračun smanjenja iz stavka 4. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 139. stavka 2.

Članak 37.

Odobrene sektorske organizacije

1. Za potrebe ovog pododjeljka „odobrena sektorska organizacija” znači pravni subjekt koji čine poljoprivrednici koji proizvode pamuk i barem jedno poduzeće za čišćenje pamuka, a koji obavlja aktivnosti kao što su sljedeće:
 - (a) pomoć radi bolje koordinacije načina stavljanja pamuka na tržište, posebno putem istraživačkih studija i ispitivanja tržišta;
 - (b) izrada standardnih obrazaca ugovora usklađenih s pravilima Unije;
 - (c) usmjeravanje proizvodnje prema proizvodima koji su bolje prilagođeni potrebama tržišta i zahtjevima potrošača, osobito u pogledu kakvoće i zaštite potrošača;
 - (d) ažuriranje metoda i načina za unapređenje kakvoće proizvoda;
 - (e) razvijanje marketinških strategija za promicanje pamuka putem programa za certifikaciju kakvoće.
2. Država članica u kojoj poduzeća za čišćenje pamuka imaju poslovni nastan odobrava sektorske organizacije koje ispunjavaju kriterije utvrđene u skladu sa stavkom 3.
3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima:
 - (a) o kriterijima za odobrenje sektorskih organizacija;
 - (b) o obvezama za proizvođače;
 - (c) o slučajevima u kojima odobrena sektorska organizacija ne ispunjava kriterije iz točke (a).

Članak 38.

Dodjela plaćanja

1. Posebno plaćanje za pamuk poljoprivrednicima se dodjeljuje po prihvatljivom hektaru kako je utvrđeno u članku 36.
2. U slučaju poljoprivrednika koji su članovi odobrene sektorske organizacije posebno plaćanje za pamuk po prihvatljivom hektaru u okviru osnovne površine utvrđene u članku 36. stavku 1. uvećava se za iznos od 2 EUR.

POGLAVLJE III. SEKTORSKE VRSTE INTERVENCIJA

ODJELJAK 1.

OPĆE ODREDBE

Članak 39.

Područje primjene

U ovom poglavlju utvrđuju se pravila o vrstama intervencija u sljedećim sektorima:

- (a) sektoru voća i povrća kako je naveden u članku 1. stavku 2. točki (i) Uredbe (EU) br. 1308/2013;

- (b) sektoru pčelarskih proizvoda kako je naveden u članku 1. stavku 2. točki (v) Uredbe (EU) br. 1308/2013;
- (c) sektoru vina kako je naveden u članku 1. stavku 2. točki (l) Uredbe (EU) br. 1308/2013;
- (d) sektoru hmelja kako je naveden u članku 1. stavku 2. točki (f) Uredbe (EU) br. 1308/2013;
- (e) sektoru maslinova ulja i stolnih maslina kako je naveden u članku 1. stavku 2. točki (g) Uredbe (EU) br. 1308/2013;
- (f) drugim sektorima navedenima u članku 1. stavku 2. točkama od (a) do (h), točkama (k) i (m), točkama od (o) do (t) te točki (w) Uredbe (EU) br. 1308/2013.

Članak 40.

Obvezne i neobvezne sektorske vrste intervencija

1. Sektorske vrste intervencija u sektoru voća i povrća iz članka 39. točke (a) te u sektoru pčelarstva iz članka 39. točke (b) obvezne su za sve države članice.
2. Sektorske vrste intervencija u sektoru vina iz članka 39. točke (c) obvezne su za države članice navedene u Prilogu V.
3. Države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a mogu odlučiti hoće li primjenjivati sektorske vrste intervencija iz članka 39. točaka (d), (e) i (f).
4. Država članica iz članka 82. stavka 3. sektorsku vrstu intervencije iz članka 39. točke (f) može provesti u sektoru hmelja samo ako ta država članica u svojem strateškom planu u okviru ZPP-a odluči da neće provesti sektorsku vrstu intervencije iz članka 39. točke (d).
5. Države članice iz članka 82. stavka 4. sektorsku vrstu intervencije iz članka 39. točke (f) mogu provesti u sektoru maslinova ulja i stolnih maslina samo ako te države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a odluče da neće provesti sektorsku vrstu intervencije iz članka 39. točke (e).

Članak 41.

Delegirane ovlasti za dodatne zahtjeve za sektorske vrste intervencija

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se ova Uredba dopunjuje dodatnim zahtjevima uz zahtjeve iz ovog poglavlja povezanim sa sljedećim:

- (a) osiguravanjem pravilnog funkcioniranja vrsta intervencija utvrđenih u ovom poglavlju;
- (b) osnovom za izračun financijske pomoći Unije iz ovog poglavlja, uključujući referentna razdoblja i izračun vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište;
- (c) maksimalnom razinom financijske pomoći Unije za povlačenja s tržišta iz članka 46. stavka 4. točke (a) te za vrste intervencija iz članka 52. stavka 3.;
- (d) pravilima o određivanju gornje granice za rashode za ponovnu sadnju vinograda iz članka 52. stavka 1. točke (a);

- (e) pravilima prema kojima proizvođači moraju povući nusproizvode vinarstva te o izuzećima od te obveze kako bi se izbjeglo dodatno administrativno opterećenje i o pravilima za dobrovoljno certificiranje destilerija.

ODJELJAK 2.

SEKTOR VOĆA I POVRĆA

Članak 42.

Ciljevi u sektoru voća i povrća

U sektoru voća i povrća teži se ostvarenju sljedećih ciljeva:

- (a) planiranje proizvodnje, prilagodba proizvodnje potražnji, osobito u pogledu kvalitete i kvantitete, optimiziranje troškova proizvodnje i povrata ulaganja te stabiliziranje proizvođačkih cijena; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (a), (b), (c) i (i);
- (b) koncentriranje ponude i stavljanje na tržište proizvoda iz sektora voća i povrća, među ostalim izravnim stavljanjem na tržište; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (a) i (c);
- (c) istraživanje i razvoj održivih metoda proizvodnje, uključujući otpornost na nametnike, inovativne prakse za poticanje gospodarske konkurentnosti i jačanje tržišnih kretanja; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (a), (c) i (i);
- (d) razvoj, provedba i promicanje metoda proizvodnje kojima se poštuje okoliš, okolišno prihvatljive uzgojne prakse i proizvodne tehnike, održivo korištenje prirodnih resursa, posebno zaštita vode, tla, zraka, bioraznolikosti i drugih prirodnih resursa; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (e) i (f);
- (e) doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama, kako je navedeno u članku 6. stavku 1. točki (d);
- (f) podizanje komercijalne vrijednosti i kvalitete proizvoda, uključujući poboljšanje kvalitete proizvoda i razvoj proizvoda sa zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla odnosno proizvoda obuhvaćenih nacionalnim sustavima kvalitete; ti se ciljevi odnose na posebni cilj naveden u članku 6. stavku 1. točki (b);
- (g) promidžba i stavljanje na tržište proizvoda iz sektora voća i povrća, u svježem ili prerađenom obliku; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (b) i (c);
- (h) povećanje konzumacije proizvoda iz sektora voća i povrća, u svježem ili prerađenom obliku; ti se ciljevi odnose na posebni cilj naveden u članku 6. točki (i);
- (i) sprečavanje kriza i upravljanje rizicima, usmjereno na izbjegavanje i rješavanje kriznih situacija na tržištu voća i povrća; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (a), (b) i (c).

Članak 43.

Vrste intervencija u sektoru voća i povrća

1. U pogledu ciljeva iz članka 42. točaka od (a) do (h), države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a odabiru jednu od sljedećih vrsta intervencija ili više njih:
 - (a) ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu, s posebnim naglaskom na uštedi vode, uštedi energije, ekološkoj ambalaži i smanjenju otpada;
 - (b) istraživanje i eksperimentalna proizvodnja, s posebnim naglaskom na uštedi vode, uštedi energije, ekološkoj ambalaži, smanjenju otpada, otpornosti na nametnike, smanjenju rizika i učinaka upotrebe pesticida, sprečavanju štete prouzročene nepovoljnim klimatskim prilikama i poticanju upotrebe sorti voća i povrća prilagođenih promjenjivim klimatskim uvjetima;
 - (c) ekološka proizvodnja;
 - (d) integrirana proizvodnja;
 - (e) djelovanja za očuvanje tla i povećanje razine ugljika u tlu;
 - (f) djelovanja za stvaranje i očuvanje staništa pogodnih za bioraznolikost ili za očuvanje krajobraza, uključujući očuvanje njegovih povijesnih obilježja;
 - (g) djelovanja za štednju energije, povećanje energetske učinkovitosti i povećanje korištenja energije iz obnovljivih izvora;
 - (h) djelovanja za poboljšanje otpornosti na nametnike;
 - (i) djelovanja za racionalnije korištenje vode i gospodarenje vodom, uključujući štednju vode i odvodnju;
 - (j) djelovanja i mjere za smanjenje stvaranja otpada i poboljšanje gospodarenja otpadom;
 - (k) djelovanja za povećanje održivosti i učinkovitosti prijevoza i skladištenja proizvoda sektora voća i povrća;
 - (l) djelovanja za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu tim promjenama te za povećanje korištenja energije iz obnovljivih izvora;
 - (m) provedba sustava kvalitete Unije i nacionalnih sustava kvalitete;
 - (n) promidžba i komunikacija, uključujući djelovanja i aktivnosti čiji je cilj diversifikacija i konsolidacija tržišta voća i povrća te informiranje o zdravstvenim prednostima konzumacije voća i povrća;
 - (o) usluge savjetovanja i tehničke pomoći, posebno u pogledu održivih metoda suzbijanja nametnika, održive upotrebe pesticida te prilagodbe klimatskim promjenama i ublažavanja tih promjena;
 - (p) izobrazba i razmjena najbolje prakse, posebno u pogledu održivih metoda suzbijanja nametnika i održive upotrebe pesticida te doprinosa prilagodbi klimatskim promjenama i ublažavanja tih promjena.
2. U pogledu cilja iz članka 42. točke (i) države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a odabiru jednu od sljedećih vrsta intervencija ili više njih:

- (a) utvrđivanje i/ili ponovno punjenje uzajamnih fondova od strane organizacija proizvođača i njihovih udruženja priznatih na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013;
 - (b) ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu radi učinkovitijeg upravljanja količinama koje se stavljaju na tržište;
 - (c) ponovna sadnja voćnjaka ako je to potrebno nakon obveznog krčenja iz zdravstvenih ili fitosanitarnih razloga prema uputi nadležnog tijela države članice;
 - (d) povlačenje s tržišta za besplatnu distribuciju ili druge svrhe;
 - (e) zelena berba, koja uključuje potpunu berbu nezrelih netrživih proizvoda na određenoj površini koji nisu bili oštećeni prije zelene berbe, zbog klimatskih razloga, bolesti ili drugih razloga;
 - (f) neubiranje voća i povrća, koje znači završetak tekućeg proizvodnog ciklusa na predmetnoj površini na kojoj je proizvod dobro razvijen te je dobre, prikladne i tržišne kvalitete, isključujući uništavanje proizvoda zbog klimatskih prilika ili bolesti;
 - (g) osiguranje berbe koje pridonosi zaštiti dohotka proizvođača u slučaju gubitaka prouzročenih prirodnim katastrofama, nepovoljnim klimatskim prilikama te bolestima ili naježdama nametnika, uz istodobno osiguravanje da korisnici poduzmu potrebne mjere za sprečavanje rizika;
 - (h) prenošenje znanja drugim organizacijama proizvođača i njihovim udruženjima priznatima na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013, ili prenošenje znanja pojedinačnim proizvođačima;
 - (i) provedba fitosanitarnih protokola trećih zemalja i upravljanje njima na području Unije kako bi se olakšao pristup tržištima trećih zemalja;
 - (j) provedba sustava kvalitete Unije i nacionalnih sustava kvalitete;
 - (k) usluge savjetovanja i tehničke pomoći, posebno u pogledu održivih tehnika suzbijanja nametnika i održive upotrebe pesticida.
3. Države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a definiraju intervencije koje odgovaraju vrstama intervencija odabranima u skladu sa stavcima 1. i 2.

Članak 44.

Operativni programi

- 1. Ciljevi iz članka 42. i intervencije u sektoru voća i povrća koje su države članice odredile u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a provode se putem odobrenih operativnih programa organizacija proizvođača i/ili njihovih udruženja priznatih na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013, u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom članku.
- 2. Operativni programi traju najmanje tri godine, a najviše sedam godina. Njima se nastoje ostvariti ciljevi iz članka 42. točaka (d) i (e) te najmanje dva druga cilja iz tog članka.
- 3. Za svaki odabrani cilj u operativnim programima opisuju se intervencije odabrane među onima koje su države članice odredile u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a.

4. Organizacije proizvođača i/ili njihova udruženja priznati na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013 podnose operativne programe na odobrenje državama članicama.
5. Operativne programe mogu provoditi samo organizacije proizvođača ili njihova udruženja priznati na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013.
6. Operativni programi udruženja organizacija proizvođača ne smiju obuhvaćati iste intervencije kao i operativni programi organizacija članica. Države članice razmatraju operativne programe udruženja organizacija proizvođača zajedno s operativnim programima organizacija članica.

U tu svrhu države članice osiguravaju:

- (a) da se intervencije u okviru operativnih programa udruženja organizacija proizvođača u cijelosti financiraju iz doprinosa organizacija koje su članice tog udruženja te da se ta sredstva prikupljaju iz operativnih fondova navedenih organizacija članica;
 - (b) da su intervencije i njihov pripadajući financijski udio utvrđeni u operativnom programu svake organizacije članice.
7. Države članice osiguravaju:
 - (a) da najmanje 20 % rashoda na temelju operativnih programa obuhvaća intervencije povezane s ciljevima iz članka 42. točaka (d) i (e);
 - (b) da najmanje 5 % rashoda na temelju operativnih programa obuhvaća intervencije povezane s ciljem iz članka 42. točke (c);
 - (c) da intervencije u okviru vrsta intervencija iz članka 43. stavka 2. točaka (d), (e) i (f) ne premašuju jednu trećinu ukupnih rashoda u okviru operativnih programa.

Članak 45.

Operativni fondovi

1. Organizacije proizvođača u sektoru voća i povrća i/ili njihova udruženja mogu osnovati operativni fond. Fond se financira s pomoću:
 - (a) financijskih doprinosa od:
 - i. članova organizacije proizvođača i/ili same organizacije proizvođača; ili
 - ii. udruženja organizacija proizvođača preko članova tih udruženja;
 - (b) financijske pomoći Unije, koja se može dodijeliti organizacijama proizvođača ili njihovim udruženjima kada ta udruženja predstavljaju operativni program.
2. Operativni fondovi koriste se samo za financiranje operativnih programa koje su odobrile države članice.

Članak 46.

Financijska pomoć Unije sektoru voća i povrća

1. Financijska pomoć Unije jednaka je iznosu financijskih doprinosa iz članka 45. stavka 1. točke (a) koji su stvarno isplaćeni i ograničena je na 50 % stvarnih rashoda.
2. Financijska pomoć Unije ograničena je na:

- (a) 4,1 % vrijednosti proizvodnje svake organizacije proizvođača stavljene na tržište;
- (b) 4,5 % vrijednosti proizvodnje svakog udruženja organizacija proizvođača stavljene na tržište;
- (c) 5 % vrijednosti proizvodnje svake transnacionalne organizacije proizvođača ili transnacionalnog udruženja organizacija proizvođača stavljene na tržište

Odstupajući od prvog podstavka, financijska pomoć Unije može se povećati kako slijedi:

- (a) u slučaju organizacija proizvođača, postotak se može povećati na 4,6 % vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište, uz uvjet da se iznos koji premašuje 4,1 % vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište koristi isključivo za jednu intervenciju ili više njih povezanih s ciljevima iz članka 42. točaka (c), (d), (e), (g), (h) i (i);
- (b) u slučaju udruženja organizacija proizvođača, postotak se može povećati na 5 % vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište, uz uvjet da se iznos koji premašuje 4,5 % vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište koristi isključivo za jednu intervenciju ili više njih povezanih s ciljevima iz članka 42. točaka (c), (d), (e), (g), (h) i (i), a koje provodi udruženje organizacija proizvođača u ime svojih članova;
- (c) u slučaju transnacionalne organizacije proizvođača ili transnacionalnog udruženja organizacija proizvođača, postotak se može povećati na 5,5 % vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište, uz uvjet da se iznos koji premašuje 5 % vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište koristi isključivo za jednu intervenciju ili više njih povezanih s ciljevima iz članka 42. točaka (c), (d), (e), (g), (h) i (i), a koje provodi transnacionalna organizacija proizvođača ili transnacionalno udruženje organizacija proizvođača u ime svojih članova.

3. Na zahtjev organizacije proizvođača, ograničenje od 50 % iz stavka 1. povećava se na 60 % za operativni program ili dio operativnog programa ako taj program zadovoljava barem jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) organizacije proizvođača koje djeluju u različitim državama članicama provode intervencije povezane s ciljevima iz članka 42. točaka (b) i (e) na transnacionalnoj razini;
- (b) jedna organizacija proizvođača ili više njih uključeno je u intervencije kojima se upravlja na sektorskoj osnovi;
- (c) operativni program obuhvaća isključivo posebnu potporu za proizvodnju ekoloških proizvoda obuhvaćenih Uredbom Vijeća (EZ) br. 834/2007³⁵;
- (d) operativni program prvi put provodi udruženje organizacija proizvođača priznato na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013;
- (e) organizacije proizvođača čine manje od 20 % proizvodnje voća i povrća u državi članici;

³⁵

Uredba Vijeća (EZ) br. 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda i stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 2092/91 (SL L 189, 20.7.2007., str. 1.).

- (f) organizacija proizvođača djeluje u jednoj od najudaljenijih regija iz članka 349. UFEU-a;
 - (g) operativni program obuhvaća intervencije povezane s ciljevima iz članka 42. točaka (c), (d), (e), (h) i (i).
4. Ograničenje od 50 % predviđeno u stavku 1. povećava se na 100 % u sljedećim slučajevima:
- (a) povlačenje s tržišta voća i povrća koje ne premašuje 5 % količine proizvodnje svake organizacije proizvođača stavljene na tržište i koje se ustupa za:
 - i. besplatnu distribuciju dobrotvornim organizacijama i zakladama koju su u tu svrhu odobrile države članice, za upotrebu u sklopu njihovih aktivnosti pomoći osobama čije je pravo na javnu pomoć priznato nacionalnim pravom, posebice jer im nedostaju potrebna sredstva za uzdržavanje;
 - ii. besplatnu distribuciju kaznenim ustanovama, školama i javnim obrazovnim ustanovama, ustanovama iz članka 22. Uredbe (EU) br. 1308/2013, dječjim kampovima, bolnicama te domovima za starije osobe koje odrede države članice, koje poduzimaju sve potrebne korake kako bi osigurale da se tako raspodijeljene količine dodaju količinama koje te ustanove obično kupuju;
 - (b) djelovanja povezana s prenošenjem znanja drugim organizacijama proizvođača priznatima na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013, uz uvjet da te organizacije proizvođača potječu iz regija država članica iz članka 47. stavka 2. ove Uredbe, ili s prenošenjem znanja pojedinačnim proizvođačima.

Članak 47.

Nacionalna financijska pomoć

1. U regijama država članica u kojima je stupanj organizacije proizvođača u sektoru voća i povrća znatno ispod prosjeka Unije, države članice mogu dodijeliti organizacijama proizvođača priznatima na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013 nacionalnu financijsku pomoć u visini od najviše 80 % financijskih doprinosa iz članka 45. stavka 1. točke (a) te do 10 % vrijednosti proizvodnje bilo koje od tih organizacija proizvođača stavljene na tržište. Nacionalna financijska pomoć dodatak je operativnom fondu.
2. Za stupanj organizacije proizvođača u regiji države članice smatra se da je znatno ispod prosjeka Unije ako je prosječan stupanj organizacije bio niži od 20 % tijekom tri uzastopne godine koje prethode provedbi operativnog programa. Stupanj organizacije izračunava se kao vrijednost proizvodnje voća i povrća koja je ostvarena u predmetnoj regiji i koju su na tržište stavile organizacije proizvođača i njihova udruženja priznati na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013, podijeljena s ukupnom vrijednošću proizvodnje voća i povrća koja je ostvarena u toj regiji.

Države članice koje dodijele nacionalnu financijsku pomoć u skladu sa stavkom 1. obavješćuju Komisiju o regijama koje ispunjavaju kriterije iz stavka 2. te o nacionalnoj financijskoj pomoći dodijeljenoj organizacijama proizvođača u tim regijama.

ODJELJAK 3.

SEKTOR PČELARSTVA

Članak 48.

Ciljevi u sektoru pčelarstva

Države članice teže postizanju barem jednog od posebnih ciljeva iz članka 6. stavka 1. u sektoru pčelarstva.

Članak 49.

Vrste intervencija u sektoru pčelarstva i financijska pomoć Unije

1. Države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a za svaki posebni cilj iz članka 6. stavka 1. odabiru jednu od sljedećih vrsta intervencija ili više njih u sektoru pčelarstva:
 - (a) tehnička pomoć pčelarima i organizacijama pčelara;
 - (b) djelovanja za suzbijanje štetnika u košnicama i bolesti pčela, posebno varooze;
 - (c) djelovanja za racionalizaciju selećeg pčelarstva;
 - (d) djelovanja za potporu laboratorijâ za analizu pčelarskih proizvoda;
 - (e) obnova košnica u Uniji;
 - (f) suradnja sa specijaliziranim tijelima za provedbu programâ istraživanja u području pčelarstva i pčelarskih proizvoda;
 - (g) djelovanja praćenja tržišta;
 - (h) djelovanja za poboljšanje kvalitete proizvoda.
2. Države članice dužne su u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a obrazložiti svoj izbor posebnih ciljeva i vrsta intervencija. Dužne su definirati intervencije u okviru odabranih vrsta intervencija.
3. Države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a utvrđuju sredstva koja dodjeljuju prema vrstama intervencija odabranima u navedenim strateškim planovima.
4. Financijska pomoć Unije za intervencije iz stavka 2. iznosi najviše 50 % rashoda. Preostali dio rashoda snose države članice.
5. Pri izradi svojih nacionalnih strateških planova u okviru ZPP-a države članice savjetuju se s predstavnicima organizacija u području pčelarstva.
6. Države članice jedanput godišnje obavješćuju Komisiju o broju košnica na svojem državnom području.

Članak 50.

Delegirane ovlasti

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se ova Uredba dopunjuje dodatnim zahtjevima uz zahtjeve iz ovog odjeljka povezanim sa sljedećim:

- (a) obvezom država članica da jedanput godišnje obavješćuju Komisiju o broju košnica na svojem državnom području kako je utvrđeno u članku 49. stavku 6.;

- (b) definicijom košnice i metode za izračun broja košnica;
- (c) minimalnim doprinosom Unije za rashode povezane s provedbom vrsta intervencija i intervencija iz članka 49.

ODJELJAK 4.

SEKTOR VINA

Članak 51.

Ciljevi u sektoru vina

Države članice teže postizanju jednog od sljedećih ciljeva ili više njih u sektoru vina:

- (a) poboljšanje konkurentnosti proizvođača vina u Uniji, uključujući doprinos poboljšanju sustava održive proizvodnje i smanjenju utjecaja sektora vina Unije na okoliš; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama od (b) do (f) i točki (h);
- (b) poboljšanje uspješnosti poduzeća u sektoru vina Unije i njihova prilagodba zahtjevima tržišta, kao i povećanje njihove konkurentnosti u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište proizvoda od vinove loze, uključujući uštedu energije, globalnu energetske učinkovitost i održivost procesa; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama od (a) do (e) i točkama (g) i (h);
- (c) doprinos ponovnom uspostavljanju ravnoteže između ponude i potražnje na tržištu vina u Uniji kako bi se spriječile krize na tržištu; taj se cilj odnosi na posebni cilj naveden u članku 6. stavku 1. točki (a);
- (d) doprinos zaštiti dohotka proizvođača vina u Uniji u slučaju gubitaka prouzročenih prirodnim katastrofama, nepovoljnim klimatskim prilikama, bolestima životinja ili naježdama nametnika; taj se cilj odnosi na cilj naveden u članku 6. stavku 1. točki (a);
- (e) povećanje utrživosti i konkurentnosti proizvoda od vinove loze u Uniji, posebno razvojem inovativnih proizvoda, procesa i tehnologija, kao i dodavanjem vrijednosti u bilo kojem dijelu opskrbnog lanca, uključujući element prijenosa znanja; taj se cilj odnosi na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (a), (b), (c), (e) i (i);
- (f) korištenje nusproizvoda proizvodnje vina za industrijske i energetske svrhe kako bi se osigurala kvaliteta vina Unije i pritom zaštitio okoliš; taj se cilj odnosi na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (d) i (e);
- (g) doprinos povećanju svijesti potrošača o odgovornoj konzumaciji vina te o sustavima kvalitete Unije za vino; taj se cilj odnosi na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (b) i (i);
- (h) poboljšanje konkurentnosti proizvoda od vinove loze iz Unije u trećim zemljama; taj se cilj odnosi na ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (b) i (h);
- (i) doprinos povećanju otpornosti proizvođača na fluktuacije tržišta; taj se cilj odnosi na ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točki (a).

Članak 52.

Vrste intervencija u sektoru vina

1. Za svaki cilj odabran među onima iz članka 51. države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a odabiru jednu od sljedećih vrsta intervencija ili više njih:
 - (a) restrukturiranje i konverzija vinograda, uključujući ponovnu sadnju vinograda ako je to potrebno nakon obveznog krčenja iz zdravstvenih ili fitosanitarnih razloga prema uputi nadležnog tijela države članice, ali isključujući uobičajenu obnovu vinograda koja se sastoji od ponovne sadnje iste sorte vinove loze na istoj zemljišnoj parceli u skladu s istim sustavom uzgoja vinove loze kada loza dođe do kraja svojeg životnog vijeka;
 - (b) materijalna i nematerijalna ulaganja u postrojenja za preradu i infrastrukturu vinarije te strukture i alati za stavljanje na tržište;
 - (c) zelena berba, što znači potpuno uništavanje ili uklanjanje grozdova dok još nisu sazreli, čime se prinos odgovarajućeg područja smanjuje na nulu, te isključujući neubiranje, odnosno ostavljanje komercijalnog grožđa na trsovima na kraju normalnog ciklusa proizvodnje;
 - (d) osiguranje berbe od gubitaka prihoda prouzročenih nepovoljnim klimatskim prilikama koje se mogu izjednačiti s prirodnim katastrofama, nepovoljnim klimatskim prilikama, bolestima životinja ili biljaka ili naježdama nametnika;
 - (e) materijalna i nematerijalna ulaganja u inovacije, koja uključuju razvoj inovativnih proizvoda i nusproizvoda proizvodnje vina, procesa i tehnologija, te ostala ulaganja kojima se ostvaruje dodana vrijednost u bilo kojem dijelu opskrbnog lanca, među ostalim za razmjenu znanja;
 - (f) destilacija nusproizvoda proizvodnje vina koja je provedena u skladu s ograničenjima utvrđenima u dijelu II. odjeljku D Priloga VIII. Uredbi (EU) br. 1308/2013;
 - (g) mjere informiranja koje se odnose na vina Unije i provode u državama članicama i kojima se potiče odgovorna konzumacija vina ili promiču sustavi kvalitete Unije koji obuhvaćaju oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla;
 - (h) promidžba u trećim zemljama, koja obuhvaća jedno ili više od sljedećeg:
 - i. djelovanja povezana s odnosima s javnošću, promidžbom ili oglašavanjem, osobito za naglašavanje visokih standarda proizvoda iz Unije, posebno u smislu kvalitete, sigurnosti hrane ili utjecaja na okoliš;
 - ii. sudjelovanje na događanjima, sajmovima ili izlozbama od međunarodne važnosti;
 - iii. informativne kampanje, posebno o sustavima kvalitete Unije u pogledu oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i ekološke proizvodnje;
 - iv. studije novih tržišta potrebne za širenje tržišnog plasmana;
 - v. studije za vrednovanje rezultata mjera informiranja i promidžbe;
 - vi. priprema tehničke dokumentacije, uključujući laboratorijska testiranja i ocjenjivanje, koja se odnosi na enološke postupke, fitosanitarna i

higijenska pravila, kao i zahtjeve trećih zemalja za uvoz proizvoda iz sektora vina, kako bi se olakšao pristup tržištima trećih zemalja;

- (i) privremena i regresivna pomoć za pokrivanje administrativnih troškova osnivanja uzajamnih fondova.
2. Države članice dužne su u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a obrazložiti svoj izbor ciljeva i vrsta intervencija u sektoru vina. Dužne su definirati intervencije u okviru odabranih vrsta intervencija.
3. Uz zahtjeve utvrđene u glavi V., države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a navode raspored za provedbu odabranih vrsta intervencija, intervencije i opću financijsku tablicu u kojoj su prikazana sredstva koja će se upotrijebiti i predviđena raspodjela resursa među odabranim vrstama intervencija i među intervencijama u skladu s dodijeljenim financijskim sredstvima utvrđenima u Prilogu V.

Članak 53.

Financijska pomoć Unije sektoru vina

1. Financijska pomoć Unije za restrukturiranje i konverziju vinograda iz članka 52. stavka 1. točke (a) ne smije premašiti 50 % stvarnih troškova restrukturiranja i konverzije vinograda ili 75 % stvarnih troškova restrukturiranja i konverzije vinograda u slabije razvijenim regijama.

Pomoć se može pružiti samo u obliku naknada proizvođačima za gubitak prihoda koji je posljedica provedbe intervencije te doprinosa za troškove restrukturiranja i konverzije. Naknada proizvođačima za gubitak prihoda koji je posljedica provedbe intervencije može pokriti do 100 % odgovarajućeg gubitka.

2. Financijska pomoć Unije za ulaganja iz članka 52. stavka 1. točke (b) ne smije premašiti sljedeće gornje granice:
 - (a) 50 % prihvatljivih troškova ulaganja u slabije razvijenim regijama;
 - (b) 40 % prihvatljivih troškova ulaganja u regijama koje nisu slabije razvijene;
 - (c) 75 % prihvatljivih troškova ulaganja u najudaljenijim regijama iz članka 349. UFEU-a;
 - (d) 65 % prihvatljivih troškova ulaganja na manjim egejskim otocima kako su definirani u članku 1. stavku 2. Uredbe (EU) br. 229/2013.

Financijska pomoć Unije po maksimalnoj stopi iz prvog podstavka dodjeljuje se samo za mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća u smislu Preporuke Komisije 2003/361/EZ³⁶; međutim može se dodijeliti svim poduzećima u najudaljenijim regijama iz članka 349. UFEU-a te na manjim egejskim otocima kako su definirani u članku 1. stavku 2. Uredbe (EU) br. 229/2013.

Za poduzeća koja nisu obuhvaćena glavom I. člankom 2. stavkom 1. Priloga Preporuci 2003/361/EZ, a koja imaju manje od 750 zaposlenika ili promet manji od 200 milijuna EUR, maksimalne gornje granice iz prvog podstavka prepolovljuju se.

³⁶

Preporuka Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

Financijska pomoć Unije ne dodjeljuje se poduzećima u teškoćama u smislu Smjernica Unije o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama³⁷.

3. Financijska pomoć Unije za zelenu berbu iz članka 52. stavka 1. točke (c) ne smije premašiti 50 % zbroja izravnih troškova uništavanja ili uklanjanja grozdova i gubitka prihoda povezanog s tim uništavanjem ili uklanjanjem.
4. Financijska pomoć Unije za osiguranje berbe iz članka 52. stavka 1. točke (d) ne smije premašiti:
 - (a) 80 % cijene premija osiguranja koje su proizvođači uplatili kao osiguranje od gubitaka uzrokovanih nepovoljnim klimatskim prilikama koje se mogu izjednačiti s prirodnim katastrofama;
 - (b) 50 % cijene premija osiguranja koje su proizvođači uplatili kao osiguranje od:
 - i. gubitaka iz točke (a) i gubitaka prouzročenih nepovoljnim klimatskim prilikama;
 - ii. gubitaka prouzročenih bolestima životinja ili biljaka ili najezdama nametnika.

Financijska pomoć Unije za osiguranje berbe može se dodijeliti ako predmetna plaćanja osiguranja proizvođačima ne nadoknađuju više od 100 % pretrpljenog gubitka prihoda, uzimajući u obzir svaku naknadu koju su proizvođači mogli dobiti iz drugih programa potpore povezanih s osiguranim rizikom. U ugovorima o osiguranju od korisnika se zahtijeva da poduzmu potrebne mjere za sprečavanje rizika.

5. Financijska pomoć Unije za inovacije iz članka 52. stavka 1. točke (e) ne smije premašiti:
 - (a) 50 % prihvatljivih troškova ulaganja u slabije razvijenim regijama;
 - (b) 40 % prihvatljivih troškova ulaganja u regijama koje nisu slabije razvijene;
 - (c) 75 % prihvatljivih troškova ulaganja u najudaljenijim regijama iz članka 349. UFEU-a;
 - (d) 65 % prihvatljivih troškova ulaganja na manjim egejskim otocima kako su definirani u članku 1. stavku 2. Uredbe (EU) br. 229/2013.

Financijska pomoć Unije po maksimalnoj stopi iz prvog podstavka dodjeljuje se samo za mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća u smislu Preporuke 2003/361/EZ; međutim može se primijeniti na sva poduzeća u najudaljenijim regijama iz članka 349. UFEU-a te na manjim egejskim otocima kako su definirani u članku 1. stavku 2. Uredbe (EU) br. 229/2013.

Za poduzeća koja nisu obuhvaćena glavom I. člankom 2. stavkom 1. Priloga Preporuci 2003/361/EZ, a koja imaju manje od 750 zaposlenika ili promet manji od 200 milijuna EUR, maksimalna gornja granica potpore iz prvog podstavka prepolovljuje se.

³⁷ Komunikacija Komisije – Smjernice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama, 21. srpnja 2014. (2014/C 249/01).

6. Financijska pomoć Unije za mjere informiranja i promidžbe iz članka 52. stavka 1. točaka (g) i (h) ne smije premašiti 50 % prihvatljivih rashoda.
7. Financijsku pomoć Unije za destilaciju nusproizvoda proizvodnje vina iz članka 52. stavka 1. točke (f) utvrđuje Komisija u skladu s posebnim pravilima iz članka 54. stavka 3. s pomoću provedbenih akata donesenih u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 139. stavka 2.

Članak 54.

Posebna pravila o financijskoj pomoći Unije sektoru vina

1. Predmetne države članice osiguravaju da financijska pomoć Unije za osiguranje berbe ne narušava tržišno natjecanje na tržištu osiguranja.
2. Predmetne države članice utvrđuju sustav utemeljen na objektivnim kriterijima kako bi osigurale da mjera zelene berbe ne dovede do naknade pojedinačnim proizvođačima vina koja premašuje gornju granicu određenu u članku 53. stavku 3.
3. Iznos pomoći Unije za destilaciju nusproizvoda proizvodnje vina određen je po % vol. i po hektolitr proizvedenog alkohola. Financijska pomoć Unije ne isplaćuje se za volumni udio alkohola u nusproizvodima za destilaciju koji premašuje 10 % volumnog udjela alkohola u proizvedenom vinu.

Države članice osiguravaju da se financijska pomoć Unije za destilaciju nusproizvoda proizvodnje vina plaća destilerijama koje prerađuju nusproizvode proizvodnje vina predane za destilaciju u sirovi alkohol s alkoholnom jakošću od najmanje 92 % vol.

Financijska pomoć Unije uključuje jednokratni iznos za nadoknadu troškova prikupljanja nusproizvoda proizvodnje vina. Taj se iznos prenosi s destilerije na proizvođača ako on snosi odgovarajuće troškove.

Predmetne države članice osiguravaju da se alkohol dobiven destilacijom nusproizvoda proizvodnje vina iz članka 52. stavka 1. točke (f) za koji je dodijeljena financijska pomoć Unije upotrebljava isključivo u industrijske ili energetske svrhe kojima se ne narušava tržišno natjecanje.

4. Predmetne države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a određuju najmanji postotak rashoda za djelovanja usmjerena na zaštitu okoliša, prilagodbu klimatskim promjenama, poboljšanje održivosti proizvodnih sustava i postupaka, smanjenje utjecaja sektora vina Unije na okoliš, uštedu energije i poboljšanje globalne energetske učinkovitosti u sektoru vina.

ODJELJAK 5. SEKTOR HMELJA

Članak 55.

Ciljevi i vrste intervencija u sektoru hmelja

1. Država članica iz članka 82. stavka 3. teži postizanju jednog od sljedećih ciljeva ili više njih u sektoru hmelja:
 - (a) planiranje proizvodnje i prilagodba proizvodnje potražnji, osobito u pogledu kvalitete i kvantitete; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (a), (b) i (c);

- (b) koncentriranje ponude i stavljanje na tržište proizvoda iz sektora hmelja, među ostalim izravnim stavljanjem na tržište; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (a) i (c);
 - (c) optimiziranje troškova proizvodnje i povrata ulaganja u skladu s okolišnim standardima te stabiliziranje proizvođačkih cijena; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (a) i (c);
 - (d) istraživanje i razvoj održivih metoda proizvodnje, uključujući otpornost na nametnike, inovativne prakse za poticanje gospodarske konkurentnosti i jačanje tržišnih kretanja; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (a), (c) i (i);
 - (e) promicanje, razvoj i provedba metoda proizvodnje kojima se poštuje okoliš, okolišno prihvatljive uzgojne prakse i proizvodne tehnike te održivo korištenje prirodnih resursa, posebno zaštita vode, tla i drugih prirodnih resursa; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (e) i (f);
 - (f) doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama, kako je navedeno u članku 6. stavku 1. točki (d).
2. Država članica iz članka 82. stavka 3. u svojem strateškom planu u okviru ZPP-a definira jednu vrstu intervencija ili više njih iz članka 60. kako bi se ostvarili ciljevi utvrđeni u stavku 1. Dužna je definirati intervencije u okviru odabranih vrsta intervencija. Država članica iz članka 82. stavka 3. dužna je u svojem strateškom planu u okviru ZPP-a obrazložiti svoj izbor ciljeva, vrsta intervencija i intervencija za potrebe ostvarivanja tih ciljeva.

ODJELJAK 6.

SEKTOR MASLINOVA ULJA I STOLNIH MASLINA

Članak 56.

Ciljevi u sektoru maslinova ulja i stolnih maslina

Države članice iz članka 82. stavka 4. teže postizanju jednog od sljedećih ciljeva ili više njih u sektoru maslinova ulja i stolnih maslina:

- (a) jačanje organizacijskih i upravljačkih aspekata proizvodnje maslinova ulja i stolnih maslina; taj se cilj odnosi na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (a) i (b);
- (b) poboljšanje srednjoročne i dugoročne konkurentnosti u sektoru maslinova ulja i stolnih maslina, posebno modernizacijom; taj se cilj odnosi na posebni cilj naveden u članku 6. stavku 1. točki (c);
- (c) smanjenje utjecaja na okoliš i doprinos klimatskoj politici uzgojem maslina; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (d) i (e);
- (d) poboljšanje kvalitete maslinova ulja i stolnih maslina; taj se cilj odnosi na posebni cilj naveden u članku 6. stavku 1. točki (f);
- (e) istraživanje i razvoj održivih metoda proizvodnje, uključujući otpornost na nametnike, inovativne prakse za poticanje gospodarske konkurentnosti i jačanje tržišnih kretanja; taj se cilj odnosi na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (a), (c) i (i);

- (f) sprečavanje kriza i upravljanje njima u cilju poboljšanja otpornosti na nametnike te izbjegavanja i rješavanja kriznih situacija u sektoru maslinova ulja i stolnih maslina; taj se cilj odnosi na posebni cilj naveden u članku 6. stavku 1. točki (h).

Članak 57.

Vrste intervencija u sektoru maslinova ulja i stolnih maslina i njihova provedba

1. Kako bi se ispunili ciljevi iz članka 56., države članice iz članka 82. stavka 4. u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a odabiru jednu od sljedećih vrsta intervencija ili više njih iz članka 60. Dužne su definirati intervencije u okviru odabranih vrsta intervencija.
2. Intervencije koje su definirale države članice iz članka 82. stavka 4. provode se putem odobrenih operativnih programa organizacija proizvođača i/ili njihovih udruženja priznatih na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013. U tu svrhu primjenjuju se članci 61. i 62. ove Uredbe.

Članak 58.

Financijska pomoć Unije

1. Financijska pomoć Unije za prihvatljive troškove ne smije premašiti:
 - (a) 75 % stvarnih rashoda za intervencije povezane s ciljevima iz članka 56. točaka (a), (b), (c) i (e);
 - (b) 75 % stvarnih rashoda za ulaganja u dugotrajnu imovinu i 50 % za druge intervencije povezane s ciljem iz članka 56. točke (d);
 - (c) 50 % stvarnih rashoda za intervencije povezane s ciljevima iz članka 56. točke (f);
 - (d) 75 % stvarnih rashoda za vrste intervencija iz članka 60. stavka 1. točaka (f) i (h) ako se operativni program provodi u najmanje tri treće zemlje ili države članice koje nisu proizvođači i provode ga organizacije proizvođača iz najmanje dviju država članica proizvođača, odnosno 50 % stvarnih rashoda ako taj uvjet nije ispunjen za ovu vrstu intervencija.
2. Financijska pomoć Unije ograničena je na 5 % vrijednosti proizvodnje svake organizacije proizvođača ili svakog udruženja organizacija proizvođača stavljene na tržište.
3. Države članice osiguravaju dodatna financijska sredstva u iznosu do 50 % troškova koji nisu pokriveni financijskom pomoći Unije.

ODJELJAK 7.

DRUGI SEKTORI

Članak 59.

Ciljevi u drugim sektorima

Države članice teže postizanju jednog od sljedećih ciljeva ili više njih u drugim sektorima iz članka 39. točke (f):

- (a) planiranje proizvodnje, prilagodba proizvodnje potražnji, osobito u pogledu kvalitete i kvantitete, optimiziranje troškova proizvodnje i povrata ulaganja te stabiliziranje

proizvođačkih cijena; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (a), (b), (c) i (i);

- (b) koncentriranje ponude i stavljanje na tržište predmetnih proizvoda; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (a) i (c);
- (c) istraživanje i razvoj održivih metoda proizvodnje, uključujući otpornost na nametnike, inovativne prakse i proizvodne tehnike za poticanje gospodarske konkurentnosti i jačanje tržišnih kretanja; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (a), (c) i (i);
- (d) promicanje, razvoj i provedba metoda proizvodnje kojima se poštuje okoliš i standardi za dobrobit životinja, uzgojne prakse, proizvodne tehnike i metode proizvodnje koje su otporne na nametnike i okolišno prihvatljive, okolišno prihvatljivo korištenje nusproizvoda i otpada te gospodarenje njima, održivo korištenje prirodnih resursa, posebno zaštita vode, tla i drugih prirodnih resursa; ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (e) i (f);
- (e) doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama, kako je navedeno u članku 6. stavku 1. točki (d);
- (f) podizanje komercijalne vrijednosti i kvalitete proizvoda, uključujući poboljšanje kvalitete proizvoda i razvoj proizvoda sa zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla odnosno proizvoda obuhvaćenih nacionalnim sustavima kvalitete; ti se ciljevi odnose na posebni cilj naveden u članku 6. stavku 1. točki (b);
- (g) promidžba i stavljanje na tržište proizvoda iz jednog sektora ili više njih iz članka 40. točke (f); ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (b) i (c);
- (h) sprečavanje kriza i upravljanje rizicima, usmjereno na izbjegavanje i rješavanje kriznih situacija na tržištima unutar jednog sektora ili više njih iz članka 39. točke (f); ti se ciljevi odnose na posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1. točkama (a), (b) i (c).

Članak 60.

Vrste intervencija

1. U pogledu ciljeva iz članka 59. točaka od (a) do (g), države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a odabiru jednu od sljedećih vrsta intervencija ili više njih:
 - (a) ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu; istraživanje i eksperimentalna proizvodnja te druga djelovanja, uključujući djelovanja za sljedeće:
 - i. očuvanje tla, uključujući poboljšanje razine ugljika u tlu;
 - ii. racionalnije korištenje vode i poboljšano gospodarenje vodom, uključujući štednju vode i odvodnju;
 - iii. sprečavanje štete prouzročene nepovoljnim klimatskim prilikama i promicanje upotrebe sorti i praksi gospodarenja prilagođenih promjenjivim klimatskim uvjetima;
 - iv. ušteda energije i povećanje energetske učinkovitosti;
 - v. ekološka ambalaža;

- vi. zdravlje i dobrobit životinja;
 - vii. smanjenje stvaranja otpada, racionalnije korištenje nusproizvoda i otpada te poboljšano gospodarenje njima;
 - viii. poboljšanje otpornosti na nametnike;
 - ix. smanjenje rizika i učinaka upotrebe pesticida;
 - xi. stvaranje i održavanje staništa pogodnih za bioraznolikost;
- (b) usluge savjetovanja i tehničke pomoći, posebno u pogledu prilagodbe klimatskim promjenama i ublažavanja tih promjena;
 - (c) osposobljavanje, uključujući prenošenje znanja i razmjenu najbolje prakse;
 - (d) ekološka proizvodnja;
 - (e) djelovanja za povećanje održivosti i učinkovitosti prijevoza i skladištenja proizvoda jednog sektora ili više njih iz članka 40. točke (f);
 - (f) promidžba, komunikacija i marketing, uključujući djelovanja i aktivnosti osobito usmjerene na podizanje svijesti potrošača o sustavima kvalitete Unije i važnosti zdrave prehrane te na diversifikaciju tržišta;
 - (g) provedba sustava kvalitete Unije i nacionalnih sustava kvalitete;
 - (h) provedba sustava sljedivosti i certificiranja, posebno praćenje kvalitete proizvoda koji se prodaju krajnjim potrošačima.
2. U pogledu cilja iz članka 59. točke (h), države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a odabiru jednu od sljedećih vrsta intervencija ili više njih:
- (a) osnivanje i/ili ponovno punjenje uzajamnih fondova od strane organizacija proizvođača priznatih na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013;
 - (b) ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu radi učinkovitijeg upravljanja količinama koje se stavljaju na tržište;
 - (c) zajedničko skladištenje proizvoda koje proizvodi organizacija proizvođača ili njezini članovi;
 - (d) ponovna sadnja voćnjaka ako je to potrebno nakon obveznog krčenja iz zdravstvenih ili fitosanitarnih razloga prema uputi nadležnog tijela države članice ili radi prilagodbe klimatskim promjenama;
 - (e) povlačenje s tržišta za besplatnu distribuciju ili druge svrhe;
 - (f) zelena berba, koja uključuje potpunu berbu nezrelih netrživih proizvoda na određenoj površini koji nisu bili oštećeni prije zelene berbe, zbog klimatskih razloga, bolesti ili drugih razloga;
 - (g) neubiranje, koje znači završetak tekućeg proizvodnog ciklusa na predmetnoj površini na kojoj je proizvod dobro razvijen te je dobre, prikladne i tržišne kvalitete, isključujući uništavanje proizvoda zbog klimatskih prilika ili bolesti;
 - (h) osiguranje berbe i proizvodnje koje pridonosi zaštiti dohotka proizvođača u slučaju gubitaka prouzročenih prirodnim katastrofama, nepovoljnim klimatskim prilikama te bolestima ili naježdama nametnika, uz istodobno osiguravanje da korisnici poduzmu potrebne mjere za sprečavanje rizika.

3. Države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a odabiru sektore u kojima provode vrste intervencija utvrđene u ovom članku. Za svaki sektor odabiru jedan od ciljeva ili više njih među onima utvrđenima u članku 59. te vrste intervencija kako su utvrđene u stavcima 1. i 2. ovog članka. Države članice definiraju intervencije za svaku vrstu intervencije. Države članice dužne su obrazložiti svoj izbor sektora, ciljeva, vrsta intervencija i intervencija.

Članak 61.

Operativni programi

1. Ciljevi i intervencije koje su odredile države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a provode se u svakom predmetnom sektoru putem odobrenih operativnih programa organizacija proizvođača i/ili njihovih udruženja priznatih na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013, u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Operativni programi u sektorima iz članka 39. točke (f) traju najmanje tri godine, a najviše sedam godina.
3. U operativnim programima opisuju se intervencije odabrane među onima koje su države članice odredile u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a.
4. Organizacije proizvođača i/ili njihova udruženja priznati na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013 podnose operativne programe na odobrenje državama članicama.
5. Operativne programe mogu provoditi samo organizacije proizvođača ili njihova udruženja priznati na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013.
6. Operativni programi udruženja organizacija proizvođača ne smiju obuhvaćati iste intervencije kao i operativni programi organizacija članica. Države članice razmatraju operativne programe udruženja organizacija proizvođača zajedno s operativnim programima organizacija članica.

U tu svrhu države članice osiguravaju:

- (a) da se intervencije u okviru operativnih programa udruženja organizacija proizvođača u cijelosti financiraju iz doprinosa organizacija koje su članice tog udruženja te da se ta sredstva prikupljaju iz operativnih fondova navedenih organizacija članica;
 - (b) da su intervencije i njihov pripadajući financijski udio utvrđeni u operativnom programu svake organizacije članice; i
 - (c) da ne postoji dvostruko financiranje.
7. Države članice osiguravaju da intervencije povezane s ciljem iz članka 59. točke (h) ne premašuju jednu trećinu ukupnih rashoda u okviru operativnih programa organizacija proizvođača ili njihovih udruženja.

Članak 62.

Operativni fondovi

1. Organizacije proizvođača i/ili njihova udruženja u sektorima iz članka 39. točke (f) mogu osnovati operativni fond. Fond se financira s pomoću:
 - (a) financijskih doprinosa od:
 - i. članova organizacije proizvođača i/ili same organizacije proizvođača; ili

- ii. udruženja organizacija proizvođača preko članova tih udruženja;
 - (b) financijske pomoći Unije, koja se može dodijeliti organizacijama proizvođača ili njihovim udruženjima kada ta udruženja predstavljaju operativni program.
2. Operativni fondovi koriste se samo za financiranje operativnih programa koje su odobrile države članice.

Članak 63.

Financijska pomoć Unije

1. Financijska pomoć Unije jednaka je iznosu financijskih doprinosa iz članka 62. stavka 1. točke (a) koji su stvarno isplaćeni i ograničena je na 50 % stvarnih rashoda.
2. Financijska pomoć Unije ograničena je na 5 % vrijednosti proizvodnje svake organizacije proizvođača ili svakog udruženja organizacija proizvođača stavljene na tržište.

POGLAVLJE IV. VRSTE INTERVENCIJA U PODRUČJU RURALNOG RAZVOJA

ODJELJAK 1.

VRSTE INTERVENCIJA

Članak 64.

Vrste intervencija u području ruralnog razvoja

Vrste intervencija u okviru ovog poglavlja su sljedeće:

- (a) obveze u području okoliša i klime te ostale obveze upravljanja;
- (a) prirodna i ostala ograničenja specifična za određeno područje;
- (b) ograničenja specifična za određeno područje koja proizlaze iz određenih obveznih zahtjeva;
- (c) ulaganja;
- (d) pokretanje poslovanja mladih poljoprivrednika i novoosnovana ruralna poduzeća;
- (e) instrumenti upravljanja rizikom;
- (f) suradnja;
- (g) razmjena znanja i informacija.

Članak 65.

Obveze u području okoliša i klime te ostale obveze upravljanja

1. Države članice mogu dodijeliti plaćanja za obveze u području okoliša i klime te ostale obveze upravljanja u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom članku i kako je dalje navedeno u njihovim strateškim planovima u okviru ZPP-a.
2. Države članice obveze u području poljoprivrede, okoliša i klime uključuju u svoje strateške planove u okviru ZPP-a.

3. Države članice potporu za ovu vrstu intervencija mogu odobriti na cijelom svojem državnom području, u skladu sa svojim specifičnim nacionalnim, regionalnim ili lokalnim potrebama.
4. Države članice plaćanja dodjeljuju samo onim poljoprivrednicima i drugim korisnicima koji dobrovoljno pristanu na obveze upravljanja za koje se smatra da su korisne za postizanje posebnih ciljeva utvrđenih u članku 6. stavku 1.
5. Za ovu vrstu intervencija države članice dužne su osigurati plaćanja isključivo za pokrivanje obveza koje:
 - (a) nadilaze relevantne propisane zahtjeve upravljanja i standarde dobrih poljoprivrednih i okolišnih uvjeta utvrđene u skladu s poglavljem I. odjeljkom 2. ove glave;
 - (b) nadilaze minimalne zahtjeve za korištenje gnojiva i proizvoda za zaštitu bilja, zahtjeve u pogledu dobrobiti životinja te druge obvezne zahtjeve utvrđene nacionalnim pravom i pravom Unije;
 - (c) nadilaze uvjete utvrđene za održavanje poljoprivrednih površina u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (a);
 - (d) razlikuju se od obveza za koje su plaćanja dodijeljena u skladu s člankom 28.
6. Države članice korisnicima nadoknađuju nastale troškove i gubitak prihoda koji su rezultat preuzimanja obveza. Ako je nužno, mogu pokrivati i trošak transakcije. U opravdanim slučajevima države članice potporu mogu dodijeliti kao paušalnu ili jednokratnu uplatu po jedinici. Plaćanja se dodjeljuju godišnje.
7. Države članice mogu promicati i podupirati zajedničke programe i programe plaćanja na temelju rezultata kako bi potakle poljoprivrednike da ostvare znatno poboljšanje kvalitete okoliša u većem opsegu i na mjerljiv način.
8. Obveze se preuzimaju na razdoblje od pet do sedam godina. Međutim, kada je to potrebno kako bi se postigli ili održali određeni željeni povoljni učinci na okoliš, države članice mogu u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a odrediti dulje razdoblje za određene vrste obveza, uključujući mogućnost godišnjeg produljenja nakon isteka početnog razdoblja. U iznimnim i opravdanim slučajevima te za nove obveze koje izravno proizlaze iz obveza izvršenih u početnom razdoblju države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a mogu odrediti kraće početno razdoblje.
9. Ako se potpora za ovu vrstu intervencija dodjeljuje za obveze u području poljoprivrede, okoliša i klime, obveze za prijelaz na prakse i metode ekološkog uzgoja kako su utvrđene u Uredbi (EZ) br. 834/2007 ili njihovo zadržavanje te usluge u području šumarstva, okoliša i klime, države članice uspostavljaju plaćanja po hektaru.
10. Države članice osiguravaju da osobe koje provode operacije za ovu vrstu intervencija imaju pristup znanju i informacijama neophodnima za provedbu tih operacija.
11. Države članice osiguravaju da su intervencije iz ovog članka u skladu s onima dodijeljenima u skladu s člankom 28.

Članak 66.

Prirodna i ostala ograničenja specifična za određeno područje

1. Države članice mogu dodijeliti plaćanja za prirodna i ostala ograničenja specifična za određeno područje u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom članku i kako je dalje navedeno u njihovim strateškim planovima u okviru ZPP-a u cilju doprinosa ostvarenju posebnih ciljeva navedenih u članku 6. stavku 1.
2. Ta se plaćanja dodjeljuju pravim poljoprivrednicima za područja određena u skladu s člankom 32. Uredbe (EU) br. 1305/2013.
3. Države članice plaćanja za ovu vrstu intervencija mogu dodijeliti samo kako bi korisnicima u potpunosti ili djelomično nadoknadile dodatne troškove i gubitak prihoda povezane s prirodnim i ostalim ograničenjima specifičnima za određeno područje na predmetnom području.
4. Dodatni troškovi i gubitak prihoda iz stavka 3. izračunavaju se s obzirom na prirodna i ostala ograničenja specifična za određeno područje, u usporedbi s područjima bez prirodnih i ostalih ograničenja specifičnih za određeno područje.
5. Plaćanja se dodjeljuju godišnje po hektaru površine.

Članak 67.

Ograničenja specifična za određeno područje koja proizlaze iz određenih obveznih zahtjeva

1. Države članice mogu dodijeliti plaćanja za ograničenja specifična za određeno područje predviđena zahtjevima koji proizlaze iz provedbe direktiva 92/43/EEZ i 2009/147/EZ ili Direktive 2000/60/EZ u skladu s uvjetima iz ovog članka i kako je dalje navedeno u njihovim strateškim planovima u okviru ZPP-a kako bi se pridonijelo postizanju posebnih ciljeva utvrđenih u članku 6. stavku 1.
2. Ta se plaćanja mogu dodijeliti poljoprivrednicima, posjednicima šuma i drugim upraviteljima zemljišta za područja s ograničenjima iz stavka 1.
3. Kod utvrđivanja područja s ograničenjima države članice mogu obuhvatiti sljedeća područja:
 - (a) poljoprivredna i šumska područja u okviru mreže Natura 2000 utvrđena u skladu s Direktivom 92/43/EEZ i Direktivom 2009/147/EZ;
 - (b) ostala razgraničena zaštićena prirodna područja s ograničenjima u pogledu okoliša koja se primjenjuju na poljoprivrednu proizvodnju ili šume, a koja pridonose primjeni članka 10. Direktive 92/43/EEZ, pod uvjetom da ta područja ne premašuju 5 % područja u okviru mreže Natura 2000 obuhvaćenih teritorijalnim područjem svakog strateškog plana u okviru ZPP-a;
 - (c) poljoprivredna područja uključena u planove upravljanja riječnim slivom u skladu s Direktivom 2000/60/EZ.
4. Države članice mogu odobriti plaćanja pod ovom vrstom intervencija samo kako bi se korisnicima u cijelosti ili djelomično nadoknadili dodatni troškovi i gubitak prihoda povezan s ograničenjima specifičnima za određeno područje na predmetnom području.
5. Dodatni troškovi i gubitak prihoda iz stavka 4. izračunavaju se kako slijedi:
 - (a) u pogledu ograničenja koja proizlaze iz direktiva 92/43/EEZ i 2009/147/EZ, u vezi s ograničenjima koja proizlaze iz zahtjeva izvan relevantnih standarda

dobrih poljoprivrednih i okolišnih uvjeta utvrđenih u ovoj glavi poglavlju 1. odjeljku 2. ove Uredbe te uvjeta utvrđenih za održavanje poljoprivredne površine u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (a) ove Uredbe;

- (b) u pogledu ograničenja koja proizlaze iz Direktive 2000/60/EZ, u vezi s ograničenjima koja proizlaze iz zahtjeva izvan relevantnih propisanih zahtjeva upravljanja, uz iznimku SMR-a 2. iz Priloga III., i standarda dobrih poljoprivrednih i okolišnih uvjeta utvrđenih u ovoj glavi poglavlju I. odjeljku 2. te uvjeta utvrđenih za održavanje poljoprivredne površine u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (a) ove Uredbe;

- 6. Plaćanja se dodjeljuju godišnje po hektaru površine.

Članak 68. Ulaganja

- 1. Države članice mogu dodijeliti potporu za ulaganja u skladu s uvjetima iz ovog članka i kako je dalje navedeno u njihovim strateškim planovima u okviru ZPP-a.
- 2. Države članice mogu dodijeliti potporu pod ovom vrstom intervencija samo za materijalna i/ili nematerijalna ulaganja koja pridonose postizanju posebnih ciljeva utvrđenih u članku 6. Potpora sektoru šumarstva temelji se na planu upravljanja šumama ili istovrijednom instrumentu.
- 3. Države članice utvrđuju popis neprihvatljivih ulaganja i kategorija rashoda, uključujući barem sljedeće:
 - (a) kupnja prava na poljoprivrednu proizvodnju;
 - (b) kupnja prava na plaćanja;
 - (c) kupnja zemljišta uz iznimku kupnje zemljišta za očuvanje okoliša ili zemljišta koje kupuju mladi poljoprivrednici korištenjem financijskih instrumenata;
 - (d) kupnja životinja, jednogodišnjih biljaka i njihova sadnja osim onih koje služe za obnovu poljoprivrednog ili šumskog potencijala nakon elementarnih nepogoda i katastrofalnih događaja;
 - (e) kamate na dug, s izuzetkom onih na bespovratna sredstva dana u obliku subvencija kamatne stope ili subvencija naknada za jamstvo;
 - (f) ulaganja u navodnjavanje koja nisu u skladu s postizanjem dobrog stanja vodnih tijela kako je utvrđeno u članku 4. stavku 1. Direktive 2000/60/EZ, uključujući širenje navodnjavanja na vodna tijela čije je stanje definirano kao manje od dobro u relevantnom planu upravljanja riječnim slivom;
 - (g) ulaganja u veliku infrastrukturu koja nisu dio strategija lokalnog razvoja;
 - (h) ulaganja u pošumljavanje koja nisu u skladu s ciljevima u području klime i okoliša u skladu s održivim načelima upravljanja šumama kako je navedeno u paneuropskim smjernicama za pošumljavanje.

Prvi podstavak točke (a), (b), (d) i (g) ne primjenjuju se ako se potpora daje putem financijskih instrumenata.

- 4. Države članice ograničavaju potporu na maksimalnu stopu od 75 % prihvatljivih troškova.

Maksimalna stopa potpore može se povećati za sljedeća ulaganja:

- (a) ulaganja u pošumljavanje i neproduktivna ulaganja povezana s posebnim ciljevima u području klime i okoliša utvrđenima u članku 6. stavku 1. točkama (d), (e) i (f);
- (b) ulaganja u osnovne usluge u ruralnim područjima;
- (c) ulaganja u obnovu poljoprivrednog ili šumskog potencijala nakon prirodnih katastrofa i elementarnih nepogoda i ulaganja u odgovarajuće preventivne mjere u šumama i ruralnom okruženju.

Članak 69.

Pokretanje poslovanja mladih poljoprivrednika i novoosnovana ruralna poduzeća

1. Države članice mogu dodijeliti potporu za pokretanje poslovanja mladih poljoprivrednika i novoosnovana ruralna poduzeća u skladu s uvjetima iz ovog članka i kako je dalje navedeno u njihovim strateškim planovima u okviru ZPP-a kako bi se pridonijelo postizanju posebnih ciljeva utvrđenih u članku 6.
2. Države članice mogu dodijeliti potporu pod ovom vrstom intervencija samo za pomoć:
 - (a) pokretanju poslovanja mladih poljoprivrednika koji ispunjavaju uvjete uključene u definiciju utvrđenu u članku 4. stavku 1. točki (e);
 - (b) osnivanju ruralnih poduzeća povezanih s poljoprivredom i šumarstvom ili diversifikacijom dohotka poljoprivrednog kućanstva;
 - (c) osnivanju poduzeća za nepoljoprivredne aktivnosti u ruralnim područjima kao dio strategija lokalnog razvoja.
3. Države članice utvrđuju uvjete za podnošenje i sadržaj poslovnog plana.
4. Države članice dodjeljuju potporu u obliku jednokratnih iznosa. Potpora je ograničena na maksimalni iznos od 100 000 EUR i može se kombinirati s financijskim instrumentima.

Članak 70.

Instrumenti upravljanja rizikom

1. Države članice dodjeljuju potporu za instrumente upravljanja rizikom u skladu s uvjetima iz ovog članka i kako je dalje navedeno u njihovim strateškim planovima u okviru ZPP-a.
2. Države članice dodjeljuju potporu pod ovom vrstom intervencija kako bi poticale instrumente upravljanja rizikom koji pomažu pravim poljoprivrednicima da upravljaju proizvodnjom i dohodovnim rizicima povezanim s njihovom poljoprivrednom djelatnošću koji su izvan njihove kontrole te koji pridonose postizanju posebnih ciljeva utvrđenih u članku 6.
3. Države članice mogu osobito dodijeliti sljedeću potporu:
 - (a) financijski doprinosi premijama za programe osiguranja;
 - (b) financijski doprinosi za uzajamne fondove, uključujući administrativne troškove osnivanja;
4. Države članice utvrđuju sljedeće kriterije prihvatljivosti:
 - (a) vrsta i pokrivenost prihvatljivih programa osiguranja i uzajamnih fondova;

- (b) metodologija za izračun gubitaka i aktivacijski čimbenici za nadoknadu;
 - (c) pravila za uspostavu uzajamnih fondova i upravljanje njima.
5. Države članice osiguravaju da se potpora dodjeljuje samo za pokriće gubitaka od najmanje 20 % prosječne godišnje proizvodnje ili dohotka poljoprivrednika u prethodnom trogodišnjem razdoblju ili trogodišnjeg prosjeka koji se temelji na prethodnom petogodišnjem razdoblju isključujući najveći i najmanji unos.
 6. Države članice ograničavaju potporu na maksimalnu stopu od 70 % prihvatljivih troškova.
 7. Države članice osiguravaju sprječavanje prekomjerne naknade kao rezultat kombinacije intervencija na temelju ovog članka s drugim javnim ili privatnim programima upravljanja rizikom.

Članak 71. Suradnja

1. Države članice mogu dodijeliti potporu za suradnju u skladu s uvjetima iz ovog članka i kako je dalje navedeno u njihovim strateškim planovima u okviru ZPP-a radi izrade i provedbe projekata operativne skupine Europskog partnerstva za inovacije za produktivnost i održivost u poljoprivredi iz članka 114. i LEADER-a, lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice iz članka 25. Uredbe (EU) [CPR], te promicali sustavi kvalitete, organizacije ili skupine proizvođača ili drugi oblici suradnje.
2. Države članice mogu dodijeliti potporu pod ovom vrstom intervencija samo za promicanje oblika suradnje koja uključuje najmanje dva subjekta i koja pridonosi postizanju posebnih ciljeva utvrđenih u članku 6.
3. Države članice mogu pod ovom vrstom intervencija pokrivati troškove povezane sa svim aspektima suradnje.
4. Države članice mogu dodijeliti potporu kao ukupan iznos koji pokriva troškove suradnje te troškove provedenih projekata i operacija ili se mogu pokriti samo troškovi suradnje i korištenja sredstava iz drugih vrsta intervencija, nacionalnih ili Unijinih instrumenata potpore za provedbu projekta.
5. Ako se potpora isplaćuje kao ukupan iznos, države članice osiguravaju da se poštuju pravila i zahtjevi Unije koji se odnose na slične mjere obuhvaćene drugim vrstama intervencija. Ovaj stavak ne primjenjuje se na LEADER, lokalni razvoj pod vodstvom zajednice iz članka 25. Uredbe (EU) [CPR].
6. Države članice pod ovom vrstom intervencija ne dodjeljuju potporu za suradnju koja obuhvaća samo istraživačka tijela.
7. Kad je riječ o suradnji u kontekstu nasljeđivanja poljoprivrednog gospodarstva države članice mogu dodijeliti potporu samo onim poljoprivrednicima koji su navršili dob za umirovljenje utvrđenu u nacionalnom zakonodavstvu.
8. Države članice ograničavaju potporu na najviše sedam godina osim za kolektivne mjere u području okoliša i klime u propisno opravdanim slučajevima kako bi se postigli posebni ciljevi u području klime i okoliša utvrđeni u članku 6. stavku 1. točkama (d), (e) i (f).

Članak 72.

Razmjena znanja i informacije

1. Države članice mogu dodijeliti potporu za razmjenu znanja i informacije o poljoprivrednim, šumarskim i ruralnim poduzećima u skladu s uvjetima iz ovog članka i kako je dalje navedeno u njihovim strateškim planovima u okviru ZPP-a.
2. Pod ovom vrstom intervencija države članice mogu pokrivati troškove svih relevantnih aktivnosti za promicanje inovacija, pristupa izobrazbi te savjetovanja, razmjene i širenja znanja i informacija koje pridonose postizanju posebnih ciljeva utvrđenih u članku 6.
3. Države članice ograničavaju potporu na najviše 75 % prihvatljivih troškova.
Odstupajući od prvog podstavka, u slučaju osnivanja savjetodavne službe za poljoprivredna gospodarstva države članice mogu dodijeliti potporu u obliku fiksnog iznosa od najviše 200 000 EUR.
4. Odstupajući od stavka 3., u najudaljenijim regijama i drugim propisno opravdanim slučajevima države članice mogu primijeniti veću stopu ili veći iznos od onog utvrđenog u tom stavku radi postizanja posebnih ciljeva utvrđenih u članku 6.
5. U slučaju potpore za osnivanje savjetodavne službe za poljoprivredna gospodarstva države članice osiguravaju da se potpora vremenski ograniči.
6. Države članice osiguravaju da se mjere za koje se dodjeljuje potpora pod ovom vrstom intervencija temelje na opisu AKIS-a u strateškom planu u okviru ZPP-a u skladu s člankom 102.(a) točkom (i) i da su u skladu s njime.

ODJELJAK 2.

ELEMENTI KOJI SE PRIMJENJUJU NA NEKOLIKO VRSTA INTERVENCIJA

Članak 73.

Odabir operacija

1. Upravljačko tijelo strateškog plana u okviru ZPP-a ili druga imenovana posrednička tijela definiraju kriterije odabira za intervencije koje se odnose na sljedeće vrste intervencija: ulaganja, pokretanje poslovanja mladih poljoprivrednika i novoosnovana ruralna poduzeća, suradnja te razmjena znanja i informacije, nakon savjetovanja s Odborom za praćenje iz članka 111. Kriterijima odabira mora se osigurati jednako postupanje prema svim podnositeljima zahtjeva, učinkovito korištenje financijskih sredstava i usmjeravanje potpore u skladu sa svrhom intervencija.
Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati kriterije odabira za intervencije ulaganja koje su jasno usmjerene na zaštitu okoliša ili su realizirane u vezi s aktivnostima obnavljanja.
2. Nadležnost Upravljačkog tijela utvrđena u stavku 1. ne dovodi u pitanje zadaće lokalnih akcijskih skupina utvrđene u članku 27. Uredbe (EU) [CPR].
3. Stavak 1. ne primjenjuje se ako se potpora pruža u obliku financijskih instrumenata.
4. Kriteriji odabira ne trebaju se definirati za operacije koje su dobile oznaku kvalitete Pečat izvrsnosti u okviru programa Obzor 2020+ ili Obzor Europa ili su odabrane u okviru programa Life+, pod uvjetom da su te operacije u skladu sa strateškim planom u okviru ZPP-a.

5. Operacije se ne odabiru za potporu ako su fizički završene ili u cijelosti provedene prije nego što je zahtjev za financiranje na temelju strateškog plana u okviru ZPP-a podnesen Upravljačkom tijelu, neovisno o tome jesu li izvršena sva povezana plaćanja.

Članak 74.

Opća pravila za financijske instrumente

1. Ako se potpora pod vrstama intervencija iz ovog poglavlja dodjeljuje u obliku financijskih instrumenata kako je utvrđeno u članku 52. Uredbe (EU) [CPR], primjenjuju se definicije pojmova „financijski instrument”, „financijski proizvod”, „krajnji primatelj”, „holding fond”, „posebni fond”, „učinak financijske poluge”, „multiplikacijski faktor”, „troškovi upravljanja” i „naknade za upravljanje” kako su utvrđene u članku 2. Uredbe (EU) [CPR] i odredbe iz glave V. poglavlja II. odjeljka 2. te uredbe.

Uz to, primjenjuju se odredbe utvrđene u stavcima od 2. do 5.

2. Ako se potpora pod vrstama intervencija iz ovog poglavlja dodjeljuje u obliku financijskih instrumenata kako je utvrđeno u članku 52. Uredbe (EU) [CPR], države članice poštuju zahtjeve utvrđene u sljedećim stavcima.
3. U skladu s člankom 52. stavkom 2. Uredbe (EU) [CPR] i odstupajući od članka 62. stavka 2. ove Uredbe, obrtni kapital, samostalan ili kao dio operacije može biti prihvatljivi rashod.

Za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene članka 42. UFEU-a obrtni kapital može biti prihvatljiv rashod s bruto ekvivalentom bespovratnih sredstava u iznosu do 200 000 EUR tijekom bilo kojeg razdoblja u tri fiskalne godine, ne dovodeći u pitanje nijednu stopu potpore utvrđenu u ovoj Uredbi.

4. Ako se operaciji dodijeli kombinacija potpore u obliku financijskih instrumenata i bespovratnih sredstava, na kombiniranu potporu dodijeljenu operaciji primjenjuje se najveća primjenjiva stopa potpore te kombinirani prihvatljivi rashodi koje je prijavila država članica ne prelaze 100 % prihvatljivih troškova operacije.
5. Prihvatljivi rashodi financijskog instrumenta jesu ukupni iznos doprinosa za strateški plan u okviru ZPP-a koji su uplaćeni, ili, u slučaju jamstva, izdvojeni u skladu s onim što je dogovoreno u ugovorima o jamstvu, iz financijskog instrumenta tijekom razdoblja prihvatljivosti, pri čemu taj iznos odgovara sljedećem:
- (a) plaćanjima krajnjim primateljima ili u njihovu korist u slučaju zajmova, vlasničkih i kvazivlasničkih ulaganja;
 - (b) sredstvima izdvojenima u skladu s onim što je dogovoreno u ugovorima o jamstvu, koja su otvorena ili već dospjela, kako bi se poštovale potencijalne aktivacije jamstava za gubitke, izračunano na temelju multiplikacijskog faktora koji obuhvaća višestruki iznos predmetnih isplaćenih novih zajmova ili vlasničkih ulaganja u krajnje primatelje;
 - (c) plaćanjima krajnjim primateljima ili u njihovu korist ako se financijski instrumenti kombiniraju s bilo kojim drugim doprinosom Unije u jednoj operaciji financijskog instrumenta u skladu s člankom 52. stavkom 5. Uredbe (EU) [CPR];

- (d) plaćanjima naknada za upravljanje i povratima troškova upravljanja nastala tijelima koja provode financijski instrument.

Za potrebe točke (b) ovog stavka, multiplikacijski faktor utvrđuje se u opreznoj *ex ante* procjeni rizika i dogovara u relevantnom sporazumu o financiranju. Multiplikacijski faktor može se revidirati ako je to opravdano naknadnim promjenama tržišnih uvjeta. Takvo revidiranje nema retroaktivni učinak.

Za potrebe točke (d) ovog stavka naknade za upravljanje ovise o uspješnosti. Ako se tijela koja provode holding fond i/ili posebne fondove u skladu s člankom 53. stavkom 3. Uredbe (EU) [CPR] odabiru izravnom dodjelom ugovora, iznosi troškova i naknada za upravljanje plaćeni tim tijelima koji se mogu prijaviti kao prihvatljivi rashodi podliježu pragu od [najviše 5 %] od ukupnog iznosa doprinosa za strateški plan u okviru ZPP-a koji se krajnjim primateljima isplaćuje kao zajam, vlasnička ili kvazivlasnička ulaganja ili se izdvaja u skladu s ugovorima o jamstvu.

Taj se prag ne primjenjuje ako se tijela koja provode financijske instrumente odabiru natječajnim postupkom u skladu s važećim zakonodavstvom te ako zbog natječajnog postupka postoji potreba za povećanjem iznosa troškova i naknada za upravljanje.

Ako su naknade za obradu, ili bilo koji njihov dio, naplaćene krajnjim primateljima, ne prijavljuju se kao prihvatljivi rashodi.

Članak 75.

Korištenje EPFRR-a putem fonda InvestEU ili u kombinaciji s njime

1. U skladu s člankom 10. Uredbe (EU) [CPR] i zahtjevima utvrđenima u tom članku države članice mogu u strateškom planu u okviru ZPP-a dodijeliti iznos koji se osigurava putem fonda InvestEU. Iznos koji se osigurava putem fonda InvestEU ne premašuje 5 % ukupne dodjele EPFRR-a, osim u propisno opravdanim slučajevima. Strateški plan u okviru ZPP-a sadržava obrazloženje za korištenje proračunskih jamstava fonda InvestEU.

Osim dodjele sredstava iz prvog podstavka države članice mogu dodijeliti dio tehničke pomoći kako je utvrđeno u članku 112. kao doprinos u fond InvestEU za odgovarajuću pomoć InvestEU za aktivnosti utvrđene u sporazumu o doprinosu iz članka [9.] [Uredbe o fondu InvestEU].

2. Za zahtjeve za izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a iz članka 107. mogu se utvrditi samo sredstva za buduće godine.

Sredstva za 2026. i 2027. ne koriste se za dodjelu sredstava iz stavka 1.

3. Iznos iz stavka 1. prvog podstavka koristi se za rezervacije dijela jamstva EU-a u okviru komponente države članice.
4. Ako sporazum o doprinosima, kako je utvrđen u članku [9.] [Uredbe o fondu InvestEU], nije sklopljen do 31. prosinca 2021. za iznos iz stavka 1., država članica podnosi zahtjev za izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a u skladu s člankom 107. radi korištenja odgovarajućeg iznosa.

Sporazum o doprinosima za iznos iz stavka 1. dodijeljen u zahtjevu za izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a sklapa se istovremeno s donošenjem odluke o izmjeni plana u okviru ZPP-a.

5. Ako sporazum o jamstvu, kako je utvrđen u članku [9.] [Uredbe o fondu InvestEU], nije sklopljen u roku od [9] mjeseci od odobrenja sporazuma o doprinosima,

predmetni iznosi uplaćeni kao rezervacije u zajednički fond za rezervacije prenose se natrag u strateški plan u okviru ZPP-a i država članica podnosi odgovarajući zahtjev za izmjenu strateškog plana ZPP-a.

6. Ako sporazum o jamstvu, kako je utvrđen u članku [9.] [Uredbe o fondu InvestEU], nije u cijelosti proveden u roku od [četiri godine] od potpisivanja sporazuma o jamstvu, država članica može tražiti da se iznosi koji su odobreni u sporazumu o jamstvu ali ne pokrivaju predmetne zajmove ili druge rizične instrumente tretiraju u skladu sa stavkom 5.
7. Sredstva koja su ostvarena iz iznosa kao doprinosa u fond InvestEU i pružena u okviru proračunskih jamstava, ili im se mogu pripisati, stavljaju se na raspolaganje državi članici i koriste se za povratne oblike potpore u skladu sa strateškim planom u okviru ZPP-a.

Članak 76.

Prikladnost i točnost izračuna plaćanja

Ako je potpora dodijeljena na temelju dodatnih troškova i gubitka prihoda u skladu s člancima 65., 66. i 67., države članice osiguravaju da su relevantni izračuni prikladni i točni te unaprijed utvrđeni na temelju pravedne, nepristrane i provjerljive metode izračuna. U tu svrhu tijelo koje je funkcionalno neovisno od tijela nadležnih za provedbu strateškog plana u okviru ZPP-a, te posjeduje odgovarajuće stručno znanje, radi izračune ili potvrđuje prikladnost i točnost izračuna.

Članak 77.

Pojednostavnjene mogućnosti obračuna troškova

1. Ne dovodeći u pitanje članke 65., 66., 67. i 69., potpora dodijeljena u ovom poglavlju može biti u bilo kojem od sljedećih oblika:
 - (a) nadoknada stvarno nastalih prihvatljivih troškova korisnika;
 - (b) jedinični troškovi;
 - (c) jednokratni iznosi;
 - (d) financiranje uz primjenu paušalne stope.
2. Iznosi za oblike bespovratnih sredstava iz stavka 1. točaka (b), (c) i (d) utvrđuju se na jedan od sljedećih načina:
 - (a) pravedna, nepristrana i provjerljiva metoda izračuna koja se temelji na sljedećem:
 - i. statističkim podacima, drugim objektivnim informacijama ili stručnoj prosudbi; ili
 - ii. provjerenim podacima iz prošlosti pojedinih korisnika ili
 - iii. primjeni uobičajene računovodstvene prakse pojedinih korisnika;
 - (b) nacrti proračuna;
 - (c) u skladu s pravilima za primjenu odgovarajućih jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa koja se primjenjuju u politikama Unije za sličnu vrstu operacije;

- (d) u skladu s pravilima za primjenu odgovarajućih jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa koja se primjenjuju u okviru programa bespovratnih sredstava za sličnu vrstu operacije koje u cijelosti financira država članica.

Članak 78.

Delegirane ovlasti za dodatne zahtjeve za vrste intervencija u području ruralnog razvoja

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se ova Uredba dopunjuje dodatnim zahtjevima uz one iz ovog poglavlja u vezi s uvjetima dodjeljivanja potpore za sljedeće vrste intervencija u području ruralnog razvoja:

- (a) obveze upravljanja iz članka 65.;
- (b) ulaganja iz članka 68.;
- (c) suradnja iz članka 71.

GLAVA IV. FINANCIJSKE ODREDBE

Članak 79.

Rashodi EFJP-a i EPFRR-a

1. Iz EFJP-a financiraju se vrste intervencija koje se odnose na sljedeće:
 - (a) izravna plaćanja utvrđena u članku 14.;
 - (b) sektorske intervencije utvrđene u glavi III. poglavlju III.
2. Iz EPFRR-a financiraju se vrste intervencija iz glave III. poglavlja IV.

Članak 80.

Prihvatljivost rashoda

1. Rashodi su prihvatljivi za doprinos iz EFJP-a i EPFRR-a od 1. siječnja u godini nakon godine u kojoj je Komisija odobrila strateški plan u okviru ZPP-a.
2. Rashodi koji postanu prihvatljivi kao rezultat izmjene strateškog plana u okviru ZPP-a prihvatljivi su za doprinos iz EPFRR-a od datuma podnošenja zahtjeva za izmjenu Komisiji.

Odstupajući od članka 73. stavka 5. i od prvog podstavka, u slučaju kriznih mjera koje se provode zbog elementarnih nepogoda, katastrofalnih događaja ili nepovoljnih klimatskih prilika ili znatnih i naglih promjena socioekonomskih uvjeta u državi članici ili regiji, u strateškom planu u okviru ZPP-a može se predvidjeti da prihvatljivost rashoda financiranih iz EPFRR-a povezanih s izmjenama plana može započeti od datuma nastanka događaja.

3. Rashodi su prihvatljivi za doprinos iz EPFRR-a ako su nastali korisniku i plaćeni su do 31. prosinca [2029.]. Osim toga, rashodi su prihvatljivi za doprinos iz EPFRR-a samo ako je agencija za plaćanje zaista isplatila relevantnu pomoć do 31. prosinca [2029.].

Članak 81.

Dodjela financijskih sredstava za vrste intervencija u obliku izravnih plaćanja

1. Ne dovodeći u pitanje članak 15. Uredbe (EU) [HzR], ukupni iznos za vrste intervencija u obliku izravnih plaćanja koji se može dodijeliti u državi članici u skladu s glavom III. poglavljem II. ove Uredbe u kalendarskoj godini ne premašuje dodijeljena financijska sredstva te države članice kako je utvrđeno u Prilogu IV.

Ne dovodeći u pitanje članak 15. Uredbe (EU) [HzR], najveći iznos koji se može dodijeliti u državi članici u kalendarskoj godini u skladu s glavom III. poglavljem II. odjeljkom 2. pododjeljkom 2. ove Uredbe i prije primjene članka 15. ove Uredbe, ne premašuje dodijeljena financijska sredstva te države članice kako je utvrđeno u Prilogu VI.

Za potrebe članka 86. stavka 5., dodjela financijskih sredstava države članice iz prvog podstavka nakon odbitka iznosa utvrđenih u Prilogu VI. i prije bilo kakvih prijenosa u skladu s člankom 15. utvrđena je u Prilogu VII.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se izmjenjuju financijska sredstva dodijeljena državama članicama utvrđena u prilogima IV. i VII. kako bi se uzela u obzir kretanja povezana s ukupnim najvećim iznosom izravnih plaćanja koja se mogu dodijeliti, uključujući prijenose iz članaka 15. i 90., prijenose dodijeljenih financijskih sredstava iz članka 82. stavka 5. i sve odbitke potrebne za financiranje vrsta intervencija u drugim sektorima iz članka 82. stavka 6.

Odstupajući od prvog podstavka, u prilagodbi Priloga VII. ne uzimaju se u obzir nikakvi prijenosi u skladu s člankom 15.

3. Iznos indikativne dodjele financijskih sredstava po intervenciji iz članka 88. za vrste intervencija u obliku izravnih plaćanja utvrđenih u članku 14. koja se trebaju dodijeliti u državi članici u kalendarskoj godini smije premašiti dodijeljena sredstva te države članice utvrđena u Prilogu IV. za procijenjeni iznos smanjenja plaćanja predviđen u strateškom planu u okviru ZPP-a kako je utvrđeno u članku 100. stavku 2. točki (d) drugoj podtočki.

Članak 82.

Dodjela financijskih sredstava za određene sektorske vrste intervencija

1. Financijska pomoć Unije za vrste intervencija u sektoru vina dodjeljuje se državi članici kako je utvrđeno u Prilogu V.
2. Financijska pomoć Unije za vrste intervencija u sektoru pčelarstva dodjeljuje se državi članici kako je utvrđeno u Prilogu VIII.
3. Financijska pomoć Unije za vrste intervencija u sektoru hmelja dodijeljena Njemačkoj iznosi 2 188 000 EUR godišnje.
4. Financijska pomoć Unije za vrste intervencija u sektoru maslinova ulja i stolnih maslina dodjeljuje se kako slijedi:
 - (a) 10 666 000 EUR godišnje za Grčku;
 - (b) 554 000 EUR godišnje za Francusku i
 - (c) 34 590 000 EUR godišnje za Italiju.
5. Predmetne države članice mogu u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a donijeti odluku o prijenosu ukupnih dodijeljenih financijskih sredstava iz stavaka 3. i 4. u svoja dodijeljena sredstva za izravna plaćanja. Ta se odluka ne smije revidirati.

Dodijeljena financijska sredstva država članica prenesena u sredstva dodijeljena za izravna plaćanja više nisu na raspolaganju za vrste intervencija iz stavaka 3. i 4.
6. Države članice mogu u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a odlučiti da će iskoristiti do 3 % sredstava dodijeljenih državama članicama za izravna plaćanja utvrđena u Prilogu IV. nakon odbitka iznosa koji su na raspolaganju za pamuk utvrđenih u Prilogu VI. za vrste intervencija u drugim sektorima iz glave III. poglavlja III. odjeljka 7.
7. Države članice mogu u 2023. revidirati svoje odluke iz stavka 6. u sklopu zahtjeva za izmjenu svojih strateških planova u okviru ZPP-a iz članka 107.
8. Iznosi utvrđeni u odobrenom strateškom planu u okviru ZPP-a koji proizlaze iz primjene stavaka 6. i 7. obvezuju su u predmetnoj državi članici.

Članak 83.

Dodjela financijskih sredstava za vrste intervencija u području ruralnog razvoja

1. Ukupni iznos potpore Unije za vrste intervencija u području ruralnog razvoja u skladu s ovom Uredbom za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027. iznosi 78 811 milijuna EUR u tekućim cijenama u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom za godine od 2021. do 2027.³⁸
2. 0,25 % sredstava iz stavka 1. namijenjeno je financiranju aktivnosti tehničke pomoći na inicijativu Komisije iz članka 7. Uredbe (EU) [HzR], uključujući Europsku mrežu za zajedničku poljoprivrednu politiku iz članka 113. stavka 2. ove Uredbe i Europskog partnerstva za inovacije za produktivnost i održivost u poljoprivredi iz članka 114. ove Uredbe. Te se aktivnosti mogu odnositi na prethodna i naknadna razdoblja strateških planova u okviru ZPP-a.
3. Godišnja raspodjela iznosa iz stavka 1. po državi članici nakon odbitka iznosa iz stavka 2. utvrđena je u Prilogu IX.
4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. o izmjeni Priloga IX. za reviziju godišnje raspodjele po državi članici kako bi se uzela u obzir relevantna kretanja, uključujući prijenose iz članka 15. i 90., izvršile tehničke prilagodbe bez izmjene ukupne dodjele ili uzele u obzir bilo kakve druge izmjene predviđene zakonodavnim aktom nakon donošenja ove Uredbe.

Članak 84.

Doprinos iz EPFRR-a

U provedbenom aktu Komisije kojim se odobrava strateški plan u okviru ZPP-a u skladu s člankom 106. stavkom 6. utvrđuje se najveći doprinos iz EPFRR-a za plan. Doprinos iz EPFRR-a izračunava se na temelju iznosa prihvatljivih javnih rashoda.

Članak 85.

Stope doprinosa iz EPFRR-a

1. U strateškim planovima u okviru ZPP-a utvrđuje se jedinstvena stopa doprinosa iz EPFRR-a koja se primjenjuje na sve intervencije.
2. Najveća stopa doprinosa iz EPFRR-a iznosi:
 - (a) 70 % prihvatljivih javnih rashoda u najudaljenijim regijama i na manjim egejskim otocima u smislu Uredbe (EU) br. 229/2013;
 - (b) 70 % prihvatljivih javnih rashoda u slabije razvijenim regijama;
 - (c) 65 % prihvatljivih rashoda za plaćanja iz članka 66.;
 - (d) 43 % prihvatljivih javnih rashoda u ostalim regijama.Najmanja stopa doprinosa iz EPFRR-a iznosi 20 %.
3. Odstupajući od stavka 2., najveća stopa doprinosa iz EPFRR-a iznosi:

³⁸ Prijedlog Uredbe Vijeća o utvrđivanju višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, COM(2018)322 final.

- (a) 80 % za obveze upravljanja iz članka 65. ove Uredbe, za plaćanja u skladu s člankom 67. ove Uredbe, za neproduktivna ulaganja iz članka 68. ove Uredbe, za potporu Europskom partnerstvu za inovacije iz članka 71. ove Uredbe i za LEADER, lokalni razvoj pod vodstvom zajednice iz članka 25. Uredbe (EU) [CPR];
- (b) 100 % za operacije za koje se osiguravaju financijska sredstva prenesena u EPFRR u skladu s člancima 15. i 90. ove Uredbe.

Članak 86.

Minimalna i maksimalna dodjela financijskih sredstava

1. Najmanje 5 % ukupnog doprinosa iz EPFRR-a za strateški plan u okviru ZPP-a kako je utvrđeno u Prilogu IX. namijenjeno je za LEADER, lokalni razvoj pod vodstvom zajednice iz članka 25. Uredbe (EU) [CPR].
2. Najmanje 30 % ukupnog doprinosa iz EPFRR-a za strateški plan u okviru ZPP-a kako je utvrđeno u Prilogu IX. namijenjeno je za intervencije koje se odnose na posebne ciljeve u području klime i okoliša utvrđene u članku 6. stavku 1. točkama (d), (e) i (f) ove Uredbe, isključujući intervencije na temelju članka 66.

Prvi podstavak ne primjenjuje se na najudaljenije regije.

3. Maksimalno 4 % ukupnog doprinosa iz EPFRR-a za strateški plan u okviru ZPP-a kako je utvrđeno u Prilogu IX. može se koristiti za financiranje aktivnosti tehničke pomoći na inicijativu države članice kako je navedeno u članku 112.

Doprinos iz EPFRR-a može se povećati na 6 % za strateške planove u okviru ZPP-a ako ukupni iznos potpore Unije za ruralni razvoj iznosi najviše 90 milijuna EUR.

Povrat za tehničku pomoć vrši se kao financiranje uz primjenu paušalne stope u skladu s člankom 125. stavkom 1. točkom (e) Uredbe (EU/Euratom .../...[nova Financijska uredba] u okviru međuplaćanja u skladu s člankom 30. Uredbe (EU) [HzR]. Ta paušalna stopa predstavlja postotak utvrđen u strateškom planu u okviru ZPP-a za tehničku pomoć ukupnih prijavljenih rashoda.

4. Za svaku državu članicu minimalni iznos utvrđen u Prilogu X. namijenjen je za doprinos posebnom cilju „privlačenja mladih poljoprivrednika i olakšavanja poslovnog razvoja” utvrđenom u članku 6. stavku 1. točki (g). Na temelju analize situacije u smislu prednosti, nedostataka, prilika i prijetnji („SWOT analiza”) i utvrđivanja potreba na koje se treba usmjeriti, iznos se koristi za sljedeće vrste intervencija:

- (a) dodatna preraspodijeljena potpora dohotku za mlade poljoprivrednike kako je utvrđeno u članku 27.;

- (b) pokretanje poslovanja mladih poljoprivrednika iz članka 69.

5. Indikativna dodjela financijskih sredstava za intervencije za proizvodno vezanu potporu dohotku iz glave III. poglavlja II. odjeljka 2. pododjeljka 1. ograničava se na najviše 10 % iznosa utvrđenih u Prilogu VII.

Odstupajući od prvog podstavka, države članice koje su u skladu s člankom 53. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1307/2013 u svrhu dobrovoljne proizvodno vezane potpore koristile više od 13 % svoje godišnje nacionalne gornje granice utvrđene u Prilogu II. toj uredbi, mogu donijeti odluku o korištenju više od 10 % iznosa utvrđenog u Prilogu VII. za proizvodno vezanu potporu dohotku. Postotak koji iz

toga proizlazi ne premašuje postotak koji je odobrila Komisija odobrila za dobrovoljnu proizvodno vezanu potporu za godinu zahtjeva 2018.

Postotak iz prvog podstavka može se povećati za najviše 2 % pod uvjetom da se iznos za koji se premašuje postotak od 10 % dodijeli za potporu za proteinske usjeve iz glave III. poglavlja II. odjeljka 2. pododjeljka 1.

Iznos uključen u odobreni strateški plan u okviru ZPP-a koji proizlazi iz primjene prvog i drugog podstavka jest obvezujući.

6. Ne dovodeći u pitanje članak 15. Uredbe (EU) [HzR], maksimalni iznos koji se može dodijeliti u državi članici prije primjene članka 15. ove Uredbe u skladu s glavom III. poglavlje II. odjeljkom 2. pododjeljkom 1. ove Uredbe u kalendarskoj godini ne prelazi iznose utvrđene u strateškom planu u okviru ZPP-a u skladu sa stavkom 6.
7. Države članice mogu u svojem strateškom planu u okviru ZPP-a odlučiti da će koristiti određeni udio dodijeljenih sredstava EPFRR-a kako bi se povećala potpora i primijenili integrirani strateški projekti za zaštitu prirode kako je definirano u [Uredba o programu LIFE] te financirale mjere u pogledu transnacionalne mobilnosti ljudi u svrhu učenja u području poljoprivrednog i ruralnog razvoja s naglaskom na mlade poljoprivrednike, u skladu s [Uredba o Erasmusu].

Članak 87.

Praćenje rashoda za klimu

1. Na temelju informacija koje dostavljaju države članice Komisija ocjenjuje doprinos politike ciljevima u pogledu klimatskih promjena s pomoću jednostavne i zajedničke metodologije.
2. Doprinos ciljnoj vrijednosti rashoda procjenjuje se primjenom posebnih pondera diferenciranih ovisno o tome čini li potpora znatan ili osrednji doprinos ciljevima u pogledu klimatskih promjena. Ti su ponderi sljedeći:
 - (a) 40 % za rashode u skladu s osnovnom potporom dohotku za održivost i dodatnom potporom dohotku iz glave III. poglavlja II. odjeljka II. pododjeljaka 2. i 3.;
 - (b) 100 % za rashode u skladu s programima za klimu i okoliš iz glave III. poglavlja II. odjeljka II. pododjeljaka 4.;
 - (c) 100 % za rashode za intervencije iz članka 86. stavka 2. prvog podstavka;
 - (d) 40 % za rashode za područja s prirodnim i ostalim posebnim ograničenjima iz članka 66.

Članak 88.

Indikativna dodjela financijskih sredstava

1. Države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a utvrđuju indikativnu dodjelu financijskih sredstava za svaku intervenciju. Za svaku intervenciju umnožak planiranog jediničnog iznosa, bez primjene postotka odstupanja iz članka 89., i planiranih ostvarenja jednak je indikativnoj dodjeli financijskih sredstava.
2. Ako su unutar intervencije planirani različiti jedinični iznosi, zbroj umnožaka planiranih jediničnih iznosa, bez primjene postotka odstupanja iz članka 89., i odgovarajućih planiranih ostvarenja jednak je indikativnoj dodjeli financijskih sredstava iz stavka 1.

Članak 89.
Odstupanje jediničnog iznosa

1. Ne dovodeći u pitanje članak 15., države članice utvrđuju najveći iznos potpore po jedinici ili postotku odstupanja za svaku intervenciju sljedećih vrsta intervencija:
 - (a) proizvodno nevezana izravna plaćanja i proizvodno vezana potpora dohotku iz glave III. poglavlja II.;
 - (b) plaćanja za obveze upravljanja iz članka 65.;
 - (c) plaćanja područjima s prirodnim i ostalim ograničenjima specifičnima za određeno područje iz članaka 66. i 67.

Postotak odstupanja jest postotak za koji realizirani prosjek ili jedinstveni jedinični iznos smije prelaziti planirani prosjek ili jedinstveni jedinični iznos iz strateškog plana u okviru ZPP-a.

Za svaku intervenciju u obliku izravnih plaćanja realizirani prosjek ili jedinstveni jedinični iznos nije nikad niži od planiranog jediničnog iznosa osim ako realizirano ostvarenje premašuje planirano ostvarenje kako je utvrđeno u strateškom planu u okviru ZPP-a.

Ako su unutar intervencije definirani različiti jedinični iznosi, taj podstavak primjenjuje se na svaki jedinstveni ili prosječni jedinični iznos te intervencije.

2. Za potrebe ovog članka realizirani prosjek ili jedinstveni jedinični iznos izračunava se dijeljenjem plaćenih godišnjih rashoda s odgovarajućim realiziranim ostvarenjem za svaku intervenciju.

Članak 90.
Fleksibilnost između dodjele sredstava za izravna plaćanja i dodjele sredstava za EPFRR

1. Kao dio svojeg prijedloga strateškog plana u okviru ZPP-a iz članka 106. stavka 1. države članice mogu odlučiti o prijenosu:
 - (a) do 15 % sredstava dodijeljenih državi članici za izravna plaćanja utvrđena u Prilogu IV. nakon odbitka dodijeljenih sredstava za pamuk utvrđenih u Prilogu VI. za kalendarske godine od 2021. do 2026. u dodijeljena sredstva države članice za EPFRR u financijskim godinama 2022. – 2027.; ili
 - (b) do 15 % dodijeljenih sredstava države članice za EPFRR u financijskim godinama 2022. – 2027. u dodijeljena sredstva države članice za izravna plaćanja utvrđena u Prilogu IV. za kalendarske godine od 2021. do 2026.

Postotak prijenosa iz dodijeljenih sredstava države članice za izravna plaćanja u dodijeljena sredstva za EPFRR iz prvog podstavka može se povećati za:

- (a) do 15 postotnih bodova pod uvjetom da države članice koriste odgovarajuće povećanje za intervencije financirane iz EPFRR-a koje se odnose na posebne ciljeve u području klime i okoliša iz članka 6. stavka 1. točaka (d), (e) i (f);
 - (b) do 2 postotna boda pod uvjetom da države članice koriste odgovarajuće povećanje u skladu s člankom 86. stavkom 4. točkom (b).
2. U odluci iz stavka 1. utvrđuje se postotak iz stavka 1. koji se može mijenjati po kalendarskim godinama.

3. Države članice mogu u 2023. revidirati svoje odluke iz stavka 1. u sklopu zahtjeva za izmjenu svojih strateških planova u okviru ZPP-a iz članka 107.

GLAVA V. STRATEŠKI PLAN U OKVIRU ZPP-a

POGLAVLJE I. OPĆI ZAHTJEVI

Članak 91.

Strateški planovi u okviru ZPP-a

Države članice utvrđuju strateške planove u okviru ZPP-a u skladu s ovom Uredbom kako bi provele potporu Unije koja se financira iz EFJP-a i EPFRR-a za postizanje posebnih ciljeva utvrđenih u članku 6.

Na temelju SWOT analize iz članka 103. stavka 2. i procjene potreba iz članka 96. države članice u strateškim planovima u okviru ZPP-a utvrđuju strategiju intervencije iz članka 97. u kojoj se utvrđuju kvantitativne ciljne vrijednosti i ključne etape za postizanje posebnih ciljeva utvrđenih u članku 6. Ciljne vrijednosti definiraju se s pomoću zajedničkog skupa pokazatelja rezultata utvrđenih u Prilogu I.

Kako bi postigle te ciljne vrijednosti države članice utvrđuju intervencije na temelju vrsta intervencija utvrđenih u glavi III.

Svaki strateški plan u okviru ZPP-a obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027.

Članak 92.

Veće ambicije u pogledu ciljeva u području klime i okoliša

1. Cilj je država članica putem svojih strateških planova u okviru ZPP-a i osobito putem elemenata strategije intervencije iz članka 97. stavka 2. točke (a) dati veći ukupni doprinos postizanju posebnih ciljeva u području klime i okoliša utvrđenih u članku 6. stavku 1. točkama (d), (e) i (f) u usporedbi s ukupnim doprinosom postizanju cilja utvrđenog u članku 110. stavku 2. prvom podstavku točki (b) Uredbe (EU) br. 1306/2013 putem potpore iz EFJP-a i EPFRR-a u razdoblju od 2014. do 2020.
2. Države članice u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a objašnjavaju, na temelju dostupnih informacija, kako namjeravaju postići veći ukupni cilj naveden u stavku 1. To se objašnjenje temelji na relevantnim informacijama kako što su elementi iz članka 95. stavka 1. točaka od (a) do (f) i članka 95. stavka 2. točke (b).

Članak 93.

Struktura strateškog plana u okviru ZPP-a

Svaka država članica utvrđuje jedan strateški plan u okviru ZPP-a za cijelo svoje državno područje.

Ako se elementi strateškog plana u okviru ZPP-a utvrđuju na regionalnoj razini, država članica osigurava dosljednost i usklađenost s elementima strateškog plana u okviru ZPP-a utvrđenog na nacionalnoj razini.

Članak 94.
Postupovni zahtjevi

1. Države članice izrađuju strateške planove u okviru ZPP-a na temelju transparentnih procedura u skladu sa svojim institucionalnim i pravnim okvirom.
2. Tijelo države članice nadležno za izradu strateškog plana u okviru ZPP-a osigurava da su nadležna tijela za okoliš i klimu učinkovito uključena u izradu plana u pogledu okolišnih i klimatskih aspekata.
3. Svaka država članica uspostavlja partnerstvo s nadležnim regionalnim i lokalnim tijelima. Partnerstvo uključuje najmanje sljedeće partnere:
 - (a) relevantna javna tijela;
 - (b) gospodarski i socijalni partneri;
 - (c) relevantna tijela koja predstavljaju civilno društvo i, prema potrebi, tijela odgovorna za promicanje socijalne uključenosti, temeljnih prava, ravnopravnosti spolova i nediskriminacije.Države članice uključuju navedene partnere u izradu strateških planova u okviru ZPP-a.
4. Države članice i Komisija surađuju kako bi se osigurala učinkovita koordinacija u provedbi strateških planova u okviru ZPP-a, uzimajući u obzir načela proporcionalnosti i podijeljenog upravljanja.

POGLAVLJE II.
SADRŽAJ STRATEŠKOG PLANA U OKVIRU ZPP-a

Članak 95.
Sadržaj strateškog plana u okviru ZPP-a

1. Svaki strateški plan u okviru ZPP-a sadržava sljedeće odjeljke:
 - (a) procjena potreba;
 - (b) strategija intervencije;
 - (c) opis elemenata koji su zajednički za nekoliko intervencija;
 - (d) opis izravnih plaćanja, sektorskih intervencija te intervencija za ruralni razvoj navedenih u strategiji;
 - (e) ciljne vrijednosti i financijski planovi;
 - (f) opis sustava za upravljanje i koordinaciju;
 - (g) opis elemenata kojima se osigurava modernizacija ZPP-a;
 - (h) opis elemenata povezanih s pojednostavnjenjem i smanjenjem administrativnog opterećenja za krajnje korisnike.
2. Svaki strateški plan u okviru ZPP-a sadržava sljedeće priloge:
 - (a) Prilog I. o *ex ante* evaluaciji i strateškoj procjeni okoliša;
 - (b) Prilog II. o SWOT analizi;
 - (c) Prilog III o savjetovanju s partnerima;
 - (d) Prilog IV. o posebnom plaćanju za pamuk;

- (e) Prilog V. o dodatnom nacionalnom financiranju predviđenom u području primjene strateškog plana u okviru ZPP-a.
3. Detaljna pravila o sadržaju odjeljaka i priloga strateških planova u okviru ZPP-a iz stavaka 1. i 2. utvrđena su u člancima od 96. do 103.

*Članak 96.
Procjena potreba*

Procjena potreba iz članka 95. stavka 1. točke (a) uključuje sljedeće:

- (a) sažetak SWOT analize iz članka 103. stavka 2.;
- (b) utvrđivanje potreba za svaki posebni cilj utvrđen u članku 6. na temelju dokaza iz SWOT analize. Opisuju se sve potrebe, neovisno o tome hoće li biti obuhvaćene strateškim planom u okviru ZPP-a ili ne;
- (c) za poseban cilj poticanja održivog prihoda i otpornosti poljoprivrednih gospodarstava utvrđen u članku 6. stavku 1. točki (a), procjena potreba u odnosu na upravljanje rizicima;
- (d) prema potrebi, analiza posebnih potreba ranjivih zemljopisnih područja kao što su najudaljenije regije;
- (e) utvrđivanje prioriteta i rangiranje potreba, uključujući utemeljeno obrazloženje odabira i, prema potrebi, obrazloženje zašto određene utvrđene potrebe nisu obuhvaćene ili su djelomično obuhvaćene strateškim planom u okviru ZPP-a.

Za posebne ciljeve u području klime i okoliša iz članka 6. stavka 1. točaka (d), (e), i (f) u procjeni se uzimaju u obzir nacionalni planovi u području klime i okoliša koji proizlaze iz zakonodavnih instrumenata iz Priloga XI.

Države članice za tu procjenu koriste najnovije i najpouzdanije podatke.

*Članak 97.
Strategija intervencije*

1. U strategiji intervencije iz članka 95. stavka 1. točke (b) za svaki poseban cilj utvrđen u članku 6. stavku 1. i obuhvaćen strateškim planom u okviru ZPP-a utvrđuje se sljedeće:
- (a) ciljne vrijednosti za sve relevantne zajedničke i, prema potrebi, posebne pokazatelje rezultata i povezane ključne etape strateškog plana u okviru ZPP-a. Vrijednost tih ciljnih vrijednosti obrazlaže se s obzirom na procjenu potreba iz članka 96. U pogledu posebnih ciljeva utvrđenih u članku 6. stavku 1. točkama (d), (e), i (f) ciljne vrijednosti izvode se iz elemenata objašnjenih u stavku 2. točkama (a) i (b) ovog članka;
 - (b) intervencije, koje se temelje na vrstama intervencija utvrđenima u glavi III., osim posebnog plaćanja za pamuk utvrđenog u toj glavi poglavlju II. odjeljku 3. pododjeljku 2., osmišljene su tako da se njima rješava posebna situacija u predmetnom području prema zdravoj logici intervencije uz podršku *ex ante* evaluacije iz članka 125., SWOT analize iz članka 103. stavka 2. i procjene potreba iz članka 96.;
 - (c) elementi koji pokazuju kako se intervencijama mogu postići ciljne vrijednosti i kako su one međusobno koherentne i usklađene;

- (d) elementi koji dokazuju da je dodjela financijskih sredstava intervencijama iz strateškog plana u okviru ZPP-a opravdana i prikladna za postizanje postavljenih ciljnih vrijednosti te u skladu s financijskim planom iz članka 100.
2. U strategiji intervencije navedeni su i sljedeći elementi koji dokazuju dosljednost strategije i komplementarnost intervencija s posebnim ciljevima utvrđenima u članku 6. stavku 1.:
- (a) pregled strukture za klimu i okoliš u strateškom planu u okviru ZPP-a gdje su opisani komplementarnost i osnovni uvjeti između uvjetovanosti i različitih intervencija koje se odnose na posebne ciljeve u području klime i okoliša utvrđene u članku 6. stavku 1. točkama (d), (e), i (f), te način za postizanje većeg ukupnog doprinosa iz članka 92.;
 - (b) objašnjenje kako će struktura za klimu i okoliš u strateškom planu u okviru ZPP-a pridonijeti već utvrđenim dugoročnim nacionalnim ciljnim vrijednostima koje su utvrđene u zakonodavnim instrumentima iz Priloga XI. ili proizlaze iz njih;
 - (c) u vezi s posebnim ciljem „privlačenja mladih poljoprivrednika i olakšavanja poslovnog razvoja” utvrđenim u članku 6. stavku 1. točki (g), predstavlja se pregled relevantnih intervencija i posebnih uvjeta iz strateškog plana u okviru ZPP-a, kao što su oni navedeni u članku 22. stavku 4., člancima 27., 69. i članku 71. stavku 7. Države članice posebno se upućuju na članak 86. stavak 5. kada predstavljaju financijski plan u vezi s vrstama intervencija iz članaka 27. i 69. U pregledu se objašnjava i međudjelovanje s nacionalnim instrumentima u cilju poboljšanja usklađenosti između Unijinih i nacionalnih mjera u tom području;
 - (d) pregled intervencija povezanih sa sektorima, uključujući proizvodno vezanu potporu dohotku iz glave III. poglavlja II. odjeljka 3. pododjeljka 1. i sektorske intervencije iz glave III. poglavlja III., u kojem se navodi obrazloženje usmjeravanja na predmetne sektore, popis intervencija po sektoru, njihova komplementarnost te potencijalne dodatne posebne ciljne vrijednosti povezane s intervencijama na temelju sektorskih vrsta intervencija iz glave III. poglavlja III.;
 - (e) objašnjenje koje će intervencije pridonijeti osiguravanju usklađenog i integriranog pristupa upravljanju rizicima;
 - (f) opis međudjelovanja nacionalnih i regionalnih intervencija, uključujući raspodjelu dodijeljenih financijskih sredstava po intervenciji i po fondu.

Članak 98.

Elementi koji su zajednički za nekoliko intervencija

Opis elemenata koji su zajednički za nekoliko intervencija iz članka 95. stavka 1. točke (c) uključuje sljedeće:

- (a) definicije koje su navele države članice u skladu s člankom 4. stavkom 1. te minimalne zahtjeve za intervencije u obliku proizvodno nevezanih izravnih plaćanja u skladu s člankom 16.;

- (b) opis sustava ispunjenja uvjeta koji obuhvaća sljedeće:
 - i. za svaki standard GAEC iz Priloga III. opis načina na koji se standard Unije provodi, uključujući sljedeće elemente: sažetak prakse na poljoprivrednim gospodarstvima, teritorijalno područje, vrsta predmetnih poljoprivrednika, obrazloženje doprinosa glavnom cilju prakse;
 - ii. opis ukupnog doprinosa posebnim ciljevima u području klime i okoliša utvrđenima u članku 6. stavku 1. točkama (d), (e) i (f);
- (c) opis korištenja „tehničke pomoći” iz članka 83. stavka 2., članka 86. stavka 3. i članka 112. mreža za ZPP iz članka 113.;
- (d) ostale informacije o provedbi, osobito:
 - i. kratak opis utvrđivanja vrijednosti prava na plaćanja i funkcioniranje rezerve, prema potrebi;
 - ii. primjena procijenjenog iznosa smanjenja izravnih plaćanja iz članka 15.;
 - iii. pregled koordinacije, razgraničenja i komplementarnosti između EPFRR-a i drugih fondova Unije za ruralna područja;

Članak 99. Intervencije

Opis svake intervencije navedene u strategiji iz članka 95. stavka 1. točke (d) uključuje sljedeće:

- (a) vrsta intervencija kojoj pripada;
- (b) teritorijalno područje;
- (c) posebna struktura ili zahtjevi te intervencije kojima se osigurava stvarni doprinos posebnim ciljevima utvrđenima u članku 6. stavku 1. Za intervencije u području klime i okoliša, povezivanje sa zahtjevima za ispunjenje uvjeta pokazuje da se prakse ne preklapaju;
- (d) uvjeti prihvatljivosti;
- (e) za svaku intervenciju koja se temelji na vrstama intervencija navedenima u Prilogu II. ovoj Uredbi, kako se poštuju relevantne odredbe iz Priloga 2. Sporazumu WTO-a o poljoprivredi navedene u članku 10. ove Uredbe i u Prilogu II. ovoj Uredbi, a za svaku intervenciju koja se ne temelji na vrstama intervencija navedenima u Prilogu II. ovoj Uredbi, poštuju li se, i ako da, kako se poštuju relevantne odredbe iz članka 6.5 ili iz Priloga 2. Sporazumu WTO-a o poljoprivredi;
- (f) godišnja planirana ostvarenja i, prema potrebi, raspodjela po jedinstvenom ili prosječnom jediničnom iznosu potpore;
- (g) godišnji planirani jedinični iznos potpore, njegovo obrazloženje i obrazložena najveće gornje odstupanje tog jediničnog iznosa iz članka 89. Prema potrebi, navode se i sljedeće informacije:
 - i. oblik i stopa potpore;
 - ii. izračun jediničnog iznosa potpore i njegovo ovjeravanje iz članka 76.;
 - iii. različiti jedinstveni jedinični iznosi potpore u toj intervenciji, osobito za skupine državnih područja definiranih u članku 18. stavku 2.;

- iv. ako države članice odluče primjenjivati različite iznose osnovne potpore dohotku po hektaru u skladu s člankom 18. stavkom 2. za svaku skupinu državnih područja;
- (h) rezultat dodjele financijskih sredstava za intervenciju kako je navedeno u članku 88. Prema potrebi, navodi se raspodjela iznosa planiranih za bespovratna sredstva i iznosa planiranih za financijske instrumente;
- (i) informacija o tome je li intervencija izvan područja primjene članka 42. UFEU-a i podliježe li procjeni državne potpore.

Članak 100.

Ciljne vrijednosti i financijski planovi

1. Ciljni plan iz članka 95. stavka 1. točke (e) sastoji se od zbirne tablice u kojoj su prikazane ciljne vrijednosti iz članka 97. stavka 1. točke (a) te je navedena raspodjela godišnjih ključnih etapa.
2. Financijski plan iz članka 95. stavka 1. točke (e) sadržava tablice u skladu s člankom 99. točkama (f) i (h), uključujući:
 - (a) dodijeljena sredstva države članice za vrste intervencija za izravna plaćanja iz članka 81. stavka 1., za sektorske vrste intervencija za vino iz članka 82. stavka 1., za pčelarstvo iz članka 82. stavka 2. i za vrste intervencija u području ruralnog razvoja iz članka 83. stavka 3.;
 - (b) prijenos iznosa između vrsta intervencija u obliku izravnih plaćanja i vrsta intervencija u području ruralnog razvoja u skladu s člankom 90. i svi odbici sredstava dodijeljenih državama članicama za vrste intervencija u obliku izravnih plaćanja kako bi iznosi bili na raspolaganju za vrste intervencija u drugim sektorima kako je navedeno u glavi III. poglavlju III. odjeljku VII. u skladu s člankom 82. stavkom 7.;
 - (c) dodijeljena sredstva države članice za sektorske vrste intervencija za maslinovo ulje kako je navedeno u članku 82. stavku 4. i za hmelj kako je navedeno u članku 82. stavku 3. i ako te vrste intervencija nisu provedene, odluka o uključivanju odgovarajućih dodijeljenih sredstava u dodijeljena sredstva države članice za izravna plaćanja u skladu s člankom 82. stavkom 5.;
 - (d) raspodjela dodijeljenih sredstava države članice za vrste intervencija u obliku izravnih plaćanja nakon prijenosa kako je navedeno u točkama (b) i (c) na temelju indikativne dodjele sredstava po vrsti intervencija i po intervenciji gdje se navode planirana ostvarenja, prosječni ili jedinstveni jedinični iznos i maksimalno odstupanje iz članka 89. Prema potrebi, u raspodjeli se navodi iznos rezerve za prava na plaćanja.

Navodi se ukupni procijenjeni iznos smanjenja plaćanja.

Uzimajući u obzir iznos smanjenja plaćanja iz članka 15. i članka 81. stavka 3. te indikativne dodjele financijskih sredstava, povezana planirana ostvarenja i odgovarajući prosječni jedinični iznosi ili jedinstveni jedinični iznosi utvrđuju se prije smanjenja plaćanja;
 - (e) raspodjela dodijeljenih sredstava za sektorske vrste intervencija iz glave III. poglavlja III. odjeljka VII. po intervenciji i s navedenim planiranim ostvarenjima te prosječni jedinični iznos;

- (f) raspodjela dodijeljenih sredstava države članice za ruralni razvoj nakon prijenosa u izravna plaćanja i iz njih kako je navedeno u točki (b), po vrsti intervencija i po intervenciji, uključujući ukupne iznose za razdoblje, uz navođenje primjenjive stope doprinosa iz EPFRR-a, raščlanjeno po intervenciji i po vrsti regije, prema potrebi. U slučaju prijenosa sredstava iz izravnih plaćanja navodi se intervencija/intervencije ili dio intervencije koja se financira prijenosom. U toj tablici navode se i planirana ostvarenja po intervenciji i prosječni ili jedinstveni jedinični iznosi te, prema potrebi, raspodjela iznosa planiranih za bespovratna sredstva i iznosi planirani za financijske instrumente. Navode se i iznosi za tehničku pomoć;
- (g) informacije o intervencijama kojima se pridonosi minimalnim zahtjevima za rashode utvrđenima u članku 86.

Elementi iz ovog stavka utvrđuju se po godini.

Članak 101.

Sustavi za upravljanje i koordinaciju

Opis sustava za upravljanje i koordinaciju iz članka 95. stavka 1. točke (f) obuhvaća sljedeće:

- (a) utvrđivanje svih upravljačkih tijela iz glave II. poglavlja II. Uredbe (EU) [HzR];
- (b) utvrđivanje i uloga delegiranih i posredničkih tijela koja nisu navedena u Uredbi (EU) [HzR];
- (c) informacije o kontrolnim sustavima i kaznama iz glave IV. Uredbe (EU) [HzR], uključujući sljedeće:
 - i. integrirani administrativni i kontrolni sustav iz glave IV. poglavlja II. Uredbe (EU) [HzR];
 - ii. sustav kontrola i kazni povezan s ispunjenjem uvjeta iz glave IV. poglavlja IV. Uredbe (EU) [HzR];
 - iii. nadležna kontrolna tijela odgovorna za kontrole;
- (d) opis strukture za praćenje i izvješćivanje.

Članak 102.

Modernizacija

U opisu elemenata kojima se osigurava modernizacija ZPP-a iz članka 95. stavka 1. točke (g). naglašavaju se elementi strateškog plana u okviru ZPP-a kojima se podupire modernizacija poljoprivrednog sektora i ZPP-a, a konkretno sadržava sljedeće:

- (a) pregled načina na koji će strateški plan u okviru ZPP-a pridonijeti međusektorskom općem cilju poticanja i dijeljenja znanja, inovacija i digitalizacije te poticanja njihove primjene iz članka 5. drugog podstavka, posebno putem sljedećega:
 - i. opisa organizacijske strukture AKIS-a, osmišljene kao kombinirani prijenos organizacijskih elemenata i znanja između osoba, organizacija i institucija koje upotrebljavaju i proizvode znanje za poljoprivredu i međusobno povezana područja;
 - ii. opisa načina na koji će savjetodavne službe iz članka 13., istraživačke mreže i mreže ZPP-a surađivati u okviru AKIS-a i načina na koji se pružaju usluge potpore savjetovanju i inovacijama;

- (b) opis strategije za razvoj digitalnih tehnologija u poljoprivredi i ruralnim područjima i za uporabu tih tehnologija u cilju poboljšanja učinkovitosti i djelotvornosti intervencija u okviru strateškog plana u okviru ZPP-a.

Članak 103.

Prilozi

1. Prilog I. strateškom planu u okviru ZPP-a iz članka 95. stavka 2. točke (a) sadržava sažetak glavnih rezultata evaluacije *ex ante* iz članka 125. i stratešku procjenu utjecaja na okoliš iz Direktive 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁹, način na koji ih se rješava ili obrazloženje zašto nisu uzeti u obzir te poveznicu na potpuno izvješće o *ex ante* evaluaciji i izvješće o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš.
2. Prilog II. strateškom planu u okviru ZPP-a iz članka 95. stavka 2. točke (b). sadržava SWOT analizu trenutačnog stanja područja obuhvaćenog strateškim planom u okviru ZPP-a.

SWOT analiza temelji se na trenutačnom stanju područja obuhvaćenog strateškim planom u okviru ZPP-a i, za svaki posebni cilj iz članka 6. stavka 1., sadržava sveobuhvatan opći opis trenutačnog stanja područja obuhvaćenog strateškim planom u okviru ZPP-a koji se temelji na zajedničkim pokazateljima konteksta i drugim kvantitativnim i kvalitativnim ažuriranim informacijama kao što su studije, prošla izvješća o evaluaciji, sektorske analize i pouke iz prijašnjih iskustava.

Osim toga, u tom se opisu posebno naglašavaju sljedeći elementi povezani sa svim općim i posebnim ciljevima iz članka 5. i članka 6. stavka 1.:

- (a) prednosti utvrđene u području strateškog plana u okviru ZPP-a;
- (b) nedostaci utvrđeni u području strateškog plana u okviru ZPP-a;
- (c) prilike utvrđene u području strateškog plana u okviru ZPP-a;
- (d) prijetnje utvrđene u području strateškog plana u okviru ZPP-a;
- (e) ako je relevantno, analizu teritorijalnih aspekata u kojoj se naglašavaju državna područja na koje su posebno usmjerene intervencije;
- (f) ako je relevantno, analizu sektorskih aspekata, posebno za sektore koji podliježu posebnim intervencijama i/ili sektorskim programima.

Za posebne ciljeve iz članka 6. stavka 1. točaka (d), (e) i (f), SWOT analiza upućuje na nacionalne planove koji proizlaze iz zakonodavnih instrumenata iz Priloga XI.

Za posebni cilj privlačenja mladih poljoprivrednika iz članka 6. stavka 1. točke (g) SWOT sadržava kratku analizu pristupa zemljištu, prijenosa vlasništva i restrukturiranja zemljišta, pristupa financiranju i kreditima te pristupa znanju i savjetovanju.

Za opći međusektorski cilj koji se odnosi na poticanje i razmjenu znanja, inovacija i digitalizacije te promicanje njihove upotrebe iz članka 5. drugog podstavka, u okviru

³⁹ Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš (SL L 197, 21.7.2001., str. 30.).

SWOT analize također se pružaju relevantne informacije o funkcioniranju AKIS-a i povezanih struktura.

3. Prilog III. strateškom planu u okviru ZPP-a iz članka 95. stavka 2. točke (c) sadržava rezultate savjetovanja s partnerima i kratak opis načina na koji je savjetovanje provedeno.
4. Prilog IV. strateškom planu u okviru ZPP-a iz članka 95. stavka 2. točke (d) sadržava kratak opis posebnog plaćanja za pamuk i njegove komplementarnosti s ostalim intervencijama u okviru strateškog plana u okviru ZPP-a.
5. Prilog V. strateškom planu u okviru ZPP-a iz članka 95. stavka 2. točke (e) sadržava sljedeće:
 - (a) kratak opis dodatnog nacionalnog financiranja predviđenog strateškim planom u okviru ZPP-a, uključujući iznose po mjerama i prikaz usklađenosti sa zahtjevima iz ove Uredbe;
 - (b) objašnjenje komplementarnosti s intervencijama u okviru strateškog plana u okviru ZPP-a i
 - (c) informaciju o tome izlazi li dodatno nacionalno financiranje iz područja primjene članka 42. UFEU-a i podliježe li procjeni državne potpore.

Članak 104.

Delegirane ovlasti u odnosu na sadržaj strateškog plana u okviru ZPP-a

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se ovo poglavlje mijenja u pogledu sadržaja strateškog plana u okviru ZPP-a i njegovih priloga.

Članak 105.

Provedbene ovlasti u odnosu na sadržaj strateškog plana u okviru ZPP-a

Komisija može donijeti provedbene akte u kojima se utvrđuju pravila predstavljanja elemenata opisanih u člancima od 96. do 103. strateških planova u okviru ZPP-a. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 139. stavka 2.

POGLAVLJE III. ODOBRENJE I IZMJENA STRATEŠKOG PLANA U OKVIRU ZPP-A

Članak 106.

Odobrenje strateškog plana u okviru ZPP-a

1. Svaka država članica najkasnije 1. siječnja 2020. Komisiji dostavlja prijedlog strateškog plana u okviru ZPP-a koji sadržava informacije iz članka 95.
2. Komisija procjenjuje predložene strateške planove u okviru ZPP-a na temelju potpunosti planova, dosljednosti i usklađenosti s općim načelima zakonodavstva Unije, ovom Uredbom i odredbama donesenima u skladu s njom i s Horizontalnom uredbom, njihovim stvarnim doprinosom posebnim ciljevima iz članka 6. stavka 1., utjecaja na pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i narušavanje tržišnog natjecanja te na razinu administrativnog opterećenja za korisnike i upravu. U procjeni se pozornost konkretno posvećuje primjerenosti strategije iz strateškog plana u okviru ZPP-a, odgovarajućim posebnim ciljevima, ciljnim vrijednostima,

intervencijama i dodjeli proračunskih sredstava za ispunjenje posebnih ciljeva strateškog plana u okviru ZPP-a s pomoću predloženog niza intervencija na temelju SWOT analize i *ex ante* evaluacije.

3. Ovisno o rezultatima procjene iz stavka 2., Komisija se primjedbama država članica može posvetiti u roku od tri mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva za strateški plan u okviru ZPP-a.

Država članica dostavlja Komisiji sve dodatne nužne informacije i prema potrebi revidira predloženi plan.

4. Komisija odobrava predloženi strateški plan u okviru ZPP-a uz uvjet da su dostavljene potrebne informacije i da plan smatra usklađenim s općim načelima zakonodavstva Unije, sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i odredbama donesenima u skladu s njom te sa zahtjevima utvrđenima u Uredbi (EU) [HzR].
5. Svaki strateški plan u okviru ZPP-a odobrava se najkasnije osam mjeseci nakon što ga je dostavila predmetna država članica.

Odobrenje ne obuhvaća informacije iz članka 101. točke (c) i priloga od I. do IV. strateškom planu u okviru ZPP-a iz članka 95. stavka 2. točaka od (a) do (d).

U potpuno opravdanim slučajevima država članica može od Komisije zatražiti odobrenje strateškog plana u okviru ZPP-a koji ne sadržava sve elemente. U tom slučaju predmetna država članica navodi dijelove strateškog plana u okviru ZPP-a koji nedostaju i iznosi indikativne ciljne vrijednosti i financijske planove iz članka 100. za cijeli strateški plan u okviru ZPP-a kako bi pokazala opću dosljednost i usklađenost plana. Elementi strateškog plana u okviru ZPP-a koji nedostaju dostavljaju se Komisiji kao izmjena plana u skladu s člankom 107.

6. Komisija sve strateške planove u okviru ZPP-a odobrava provedbenom odlukom bez primjene postupka odbora iz članka 139.
7. Strateški planovi u okviru ZPP-a imaju pravni učinak tek nakon što ih odobri Komisija.

Članak 107.

Izmjena strateškog plana u okviru ZPP-a

1. Države članice Komisiji mogu dostaviti zahtjeve za izmjenu strateških planova u okviru ZPP-a.
2. Zahtjevi za izmjenu strateških planova u okviru ZPP-a moraju biti potpuno opravdani te se u njima konkretno navodi očekivani učinak izmjena plana na ostvarenje posebnih ciljeva iz članka 6. stavka 1. Njima se prilaže izmijenjeni plan uključujući, po potrebi, ažurirane priloge.
3. Komisija procjenjuje usklađenost izmjene s ovom Uredbom i odredbama donesenima u skladu s njom te s Uredbom (EU) [HzR], i njezin stvarni doprinos posebnim ciljevima.
4. Komisija odobrava zatraženu izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a uz uvjet da su dostavljene potrebne informacije i da izmijenjeni plan smatra usklađenim s općim načelima zakonodavstva Unije, sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i odredbama donesenima u skladu s njom te sa zahtjevima utvrđenima u Uredbi (EU) [HzR].

5. Komisija može iznijeti svoje primjedbe u roku od 30 radnih dana od dana podnošenja zahtjeva za izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a. Država članica dostavlja Komisiji sve dodatne potrebne informacije.
6. Zahtjev za izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a odobrava se najkasnije tri mjeseca nakon što ga je dostavila država članica, uz uvjet da su sve primjedbe Komisije uzete u obzir na odgovarajući način.
7. Zahtjev za izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a može se podnijeti najviše jedanput u kalendarskoj godini, podložno mogućim iznimkama koje određuje Komisija u skladu s člankom 109.
8. Komisija sve izmjene strateških planova u okviru ZPP-a odobrava provedbenom odlukom bez primjene postupka odbora iz članka 139.
9. Ne dovodeći u pitanje članak 80., izmjene strateških planova u okviru ZPP-a imaju pravni učinak tek nakon što ih odobri Komisija.
10. Ispravci isključivo administrativne ili uredničke prirode ili ispravci očitih pogrešaka koji ne utječu na provedbu politike i intervencija ne smatraju se zahtjevom za izmjenu. Svaka država članica obavješćuje Komisiju o tim ispravcima.

Članak 108.

Izračun rokova za djelovanje Komisije

Za potrebe ovog poglavlja, ako je određen rok za djelovanje Komisije, taj rok počinje teći kad su dostavljene sve informacije koje su usklađene sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i s odredbama donesenima u skladu s njom.

Navedenim rokom nije obuhvaćeno razdoblje koje započinje na dan koji slijedi nakon dana u kojem je Komisija državi članici poslala svoje primjedbe ili zahtjev za revidirane dokumente i koje završava na dan u kojem država članica odgovori Komisiji.

Članak 109.

Delegirane ovlasti

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se ovo poglavlje mijenja u pogledu sljedećega:

- (a) postupaka i rokova za odobrenje strateških planova u okviru ZPP-a;
- (b) postupaka i rokova za podnošenje i odobrenje zahtjeva za izmjene strateških planova u okviru ZPP-a;
- (c) učestalosti kojom je potrebno podnositi strateške planove u okviru ZPP-a tijekom programskog razdoblja, uključujući određivanje iznimnih slučajeva za koje najveći broj izmjena iz članka 107. stavka 7. ne vrijedi.

GLAVA VI. KOORDINACIJA I UPRAVLJANJE

Članak 110. Upravljačko tijelo

1. Države članice imenuju upravljačko tijelo za svoje strateške planove u okviru ZPP-a.
Države članice dužne su osigurati uspostavu odgovarajućeg sustava upravljanja i kontrole kojim se jamči jasna raspodjela i razgraničenje dužnosti između upravljačkog tijela i ostalih tijela. Države članice odgovorne su za uspješno funkcioniranje sustava tijekom razdoblja strateškog plana u okviru ZPP-a.
2. Upravljačko tijelo odgovorno je za djelotvoran, učinkovit i ispravan način upravljanja strateškim planom u okviru ZPP-a i njegovom provedbom. Konkretno osigurava sljedeće:
 - (a) primjeren siguran elektronički sustav za evidentiranje, održavanje, upravljanje i izvješćivanje o statističkim podacima vezanima uz plan i njegovu provedbu u svrhu praćenja i evaluacije programa te posebice o podacima potrebnima da bi se pratio napredak projekta u odnosu na utvrđene ciljeve i ciljne vrijednosti;
 - (b) da korisnici i druga tijela koji su uključeni u provedbu intervencija:
 - i. budu upoznati su sa svojim obvezama koje proizlaze iz dodijeljene pomoći te da vode ili odvojeni računovodstveni sustav ili odgovarajuće računovodstvene kodove za sve transakcije povezane s operacijom;
 - ii. budu svjesni zahtjeva za pružanje podataka upravljačkom tijelu i evidenciju ostvarenja i rezultata;
 - (c) da predmetnim korisnicima bude dostavljen, prema potrebi elektroničkim putem, popis propisanih zahtjeva o upravljanju i minimalnih standarda dobrih poljoprivrednih i ekoloških uvjeta utvrđenih na temelju glave III. poglavlja I. odjeljka 2. koji će se primjenjivati na razini poljoprivrednog gospodarstva te jasne i precizne informacije o tome;
 - (d) da *ex ante* evaluacija iz članka 125. bude usklađena sa sustavom za evaluaciju i praćenje, da bude prihvaćena i podnesena Komisiji;
 - (e) da na snazi bude plan evaluacije iz članka 126., da se *ex post* evaluacija iz tog članka provodi u rokovima utvrđenima u ovoj Uredbi i da te evaluacije budu usklađene sa sustavom za praćenje i evaluaciju te da budu podnesene odboru za praćenje iz članka 111. i Komisiji;
 - (f) da se odboru za praćenje dostave informacije i dokumenti potrebni za praćenje provedbe strateškog plana u okviru ZPP-a s obzirom na njegove posebne ciljeve i prioritete;
 - (g) da se izradi godišnje izvješće o uspješnosti, uključujući zbirne tablice za praćenje te da se, nakon savjetovanja s odborom za praćenje, dostavi Komisiji;
 - (h) da se poduzmu odgovarajuće daljnje mjere u vezi s primjedbama Komisije o godišnjim izvješćima o uspješnosti;

- (i) da agencija za plaćanja dobije sve potrebne informacije, prije svega o izvršenim postupcima i svim provedenim kontrolama vezanim uz intervencije odabrane za financiranje, prije odobrenja plaćanja;
 - (j) da korisnici intervencija koje se financiraju iz EPFRR-a, osim intervencija povezanih s površinom i životinjama, naglase da su primili financijsku potporu, među ostalim primjerenom upotrebom amblema Unije u skladu s pravilima koja utvrdi Komisija u skladu sa stavkom 5.
 - (k) da se poduzmu promotivne aktivnosti povezane sa strateškim planom u okviru ZPP-a, među ostalim putem nacionalne mreže ZPP-a, tako da potencijalni korisnici, stručne organizacije, gospodarski i socijalni partneri, tijela uključena u promociju jednakosti spolova te relevantne nevladine organizacije, uključujući organizacije za zaštitu okoliša, budu obaviješteni o mogućnostima koje nudi strateški plan u okviru ZPP-a i o pravilima za ostvarivanje prava na financiranje iz strateškog plana u okviru ZPP-a, a da korisnici i opća javnost budu obaviješteni o potporama Unije za poljoprivredu i ruralni razvoj u okviru strateškog plana u okviru ZPP-a.
3. Država članica ili upravljačko tijelo mogu imenovati jedno ili više posredničkih tijela, uključujući tijela lokalne vlasti, tijela nadležna za regionalni razvoj ili nevladine organizacije, za upravljanje intervencijama u okviru strateškog plana u okviru ZPP-a i njihovu provedbu.
4. Ako je dio zadataka upravljačkog tijela delegiran na drugo tijelo, upravljačko tijelo zadržava potpunu odgovornost za djelotvornost i ispravnost upravljanja tim zadacima i njihove provedbe. Upravljačko tijelo dužno je osigurati primjenu odgovarajućih odredbi kako bi se omogućilo da drugo tijelo ima sve potrebne podatke i informacije za izvršavanje tih zadataka.
5. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se ova Uredba dopunjuje detaljnim pravilima za provedbu zahtjeva povezanih s informacijama, promotivnim aktivnostima i prepoznatljivošću iz stavka 2. točaka (j) i (k).
- Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 139. stavka 2.

Članak 111.

Odbor za praćenje

1. Država članica prije dostavljanja strateškog plana u okviru ZPP-a uspostavlja odbor za praćenje provedbe strateškog plana u okviru ZPP-a („odbor za praćenje”).
- Svaki odbor za praćenje donosi vlastiti poslovnik.
- Odbor za praćenje sastaje se najmanje jedanput godišnje i preispituje sva pitanja koja utječu na napredak strateškog plana u okviru ZPP-a prema ostvarivanju njegovih ciljnih vrijednosti.
- Država članica objavljuje poslovnik odbora za praćenje te sve podatke i informacije razmijenjene s odborom za praćenje putem interneta.
2. Država članica odlučuje o sastavu odbora za praćenje i osigurava uravnoteženu zastupljenost relevantnih javnih tijela i posredničkih tijela te predstavnika partnerâ iz članka 94. stavka 3.

Svaki član odbora za praćenje ima jedan glas.

Država članica objavljuje popis članova odbora za praćenje na internetu.

Predstavnici Komisije sudjeluju u radu odbora za praćenje u svojstvu savjetnika.

3. Odbor za praćenje konkretno preispituje:

- (a) napredak u provedbi strateškog plana u okviru ZPP-a i ostvarivanju ključnih etapa i ciljnih vrijednosti;
- (b) sva pitanja koja utječu na uspješnost strateškog plana u okviru ZPP-a i mjere poduzete za rješavanje tih pitanja;
- (c) elemente *ex ante* procjene navedene u članku 52. stavku 3. Uredbe (EU) [CPR] i strateški dokument iz članka 53. stavka 1. Uredbe (EU) [CPR];
- (d) napredak ostvaren u provedbi evaluacija, sinteza evaluacija i daljnjem postupanju na temelju nalaza;
- (e) provedbu komunikacijskih mjera i mjera za povećanje vidljivosti;
- (f) po potrebi, jačanje administrativnih kapaciteta za javna tijela i korisnike.

4. Odbor za praćenje daje mišljenje o sljedećem:

- (a) nacrtu strateškog plana u okviru ZPP-a;
- (b) metodologiji i kriterijima korištenima pri odabiru operacija;
- (c) godišnjim izvješćima o uspješnosti;
- (d) planu evaluacije i svim njegovim izmjenama;
- (e) svim prijedlozima izmjena strateškog plana u okviru ZPP-a koje iznese upravljačko tijelo.

Članak 112.

Tehnička pomoć na inicijativu država članica

- 1. Na inicijativu države članice u okviru EPFRR može se pružiti potpora za mjere potrebne za djelotvorno upravljanje i provedbu potpora povezanih sa strateškim planom u okviru ZPP-a, među ostalim za uspostavu i rad nacionalnih mreža ZPP-a iz članka 113. stavka 1. Mjere iz ovog stavka mogu se odnositi na prethodna i naredna razdoblja strateškog plana u okviru ZPP-a.
- 2. Potpora se može pružiti i za mjere tijela glavnog fonda u skladu s člankom 25. stavcima 4., 5. i 6. Uredbe (EU) [CPR].
- 3. U okviru tehničke pomoći na inicijativu država članica ne financiraju se tijela za ovjeravanje u smislu članka 11. Uredbe (EU) [HzR].

Članak 113.

Europske i nacionalne mreže zajedničke poljoprivredne politike

- 1. Svaka država članica uspostavlja nacionalnu mrežu zajedničke poljoprivredne politike (nacionalna mreža ZPP-a) radi umrežavanja organizacija i uprava, savjetnika, istraživača i drugih inovacijskih subjekata u području poljoprivrede i ruralnog razvoja na nacionalnoj razini najkasnije 12 mjeseci nakon što Komisija odobri strateški plan u okviru ZPP-a.

2. Europska mreža zajedničke poljoprivredne politike (europska mreža ZPP-a) uspostavlja se radi umrežavanja nacionalnih mreža, organizacija i uprava u području poljoprivrede i ruralnog razvoja na razini Unije.
3. Umrežavanje s pomoću mreža ZPP-a ima sljedeće ciljeve:
 - (a) povećati uključenost svih dionika u izradu i provedbu strateških planova u okviru ZPP-a;
 - (b) pratiti uprave država članica u provedbi strateških planova u okviru ZPP-a i prijelazu na model ostvarivanja politike koji se temelji na uspješnosti;
 - (c) olakšati izravno međusobno učenje i interakciju među svim dionicima u poljoprivredi i ruralnom razvoju;
 - (d) poticati inovacije i pružati potporu uključivanju svih dionika u proces razmjene znanja i stjecanja znanja;
 - (e) pružati potporu kapacitetima svih dionika za praćenje i evaluaciju;
 - (f) pridonijeti širenju rezultata strateških planova u okviru ZPP-a.
4. Zadaće mreža ZPP-a za ostvarenje ciljeva navedenih u stavku 3. jesu sljedeće:
 - (a) prikupljanje, analiziranje i širenje informacija o mjerama kojima se pruža potpora u okviru strateških planova u okviru ZPP-a;
 - (b) doprinos jačanju kapaciteta za uprave država članica i drugih subjekata uključenih u provedbu strateških planova u okviru ZPP-a, uključujući u vezi s postupcima praćenja i evaluacije;
 - (c) prikupljanje i širenje dobre prakse;
 - (d) prikupljanje informacija, uključujući statističke i administrativne informacije, i analiziranje kretanja u poljoprivrednim i ruralnim područjima koja su relevantna za posebne ciljeve navedene u članku 6. stavku 1.;
 - (e) uspostava platformi, foruma i događanja kako bi se olakšala razmjena iskustava među dionicima i izravno međusobno učenje, po potrebi uključujući razmjene s mrežama u trećim zemljama;
 - (f) prikupljanje informacija i olakšavanje umrežavanja financiranih struktura i projekata, kao što su lokalne akcijske skupine iz članka 27. Uredbe (EU) [CPR], operativne skupine u okviru Europskog partnerstva za inovacije za produktivnost i održivost poljoprivrede iz članka 114. stavka 4. i jednakovrijedne strukture i projekti;
 - (g) pružanje potpore projektima suradnje među lokalnim akcijskim grupama ili sličnim strukturama lokalnog razvoja, uključujući transnacionalnu suradnju;
 - (h) izrada poveznica s ostalim strategijama ili mrežama koje financira Unija;
 - (i) doprinos daljnjem razvoju ZPP-a i priprema svih narednih razdoblja strateških planova u okviru ZPP-a;
 - (j) u slučaju nacionalnih mreža ZPP-a, sudjelovanje u i doprinos aktivnostima europske mreže ZPP-a.

Članak 114.

Europsko partnerstvo za inovacije za produktivnost i održivost poljoprivrede

1. Komisija uspostavlja Europsko partnerstvo za inovacije za produktivnost i održivost poljoprivrede (EIP).
2. Cilj EIP-a jest poticati inovacije i poboljšati razmjenu znanja.
3. EIP pridonosi ostvarenju posebnih ciljeva navedenih u članku 6. stavku 1.
4. U okviru EIP-a pruža se potpora AKIS-u iz članka 13. stavka 2. povezivanjem politika i instrumenata radi ubrzavanja inovacija. U okviru EIP-a konkretno se provodi sljedeće:
 - (a) stvara se dodana vrijednost boljim povezivanjem istraživanja i poljoprivredne prakse te poticanjem učestalijeg korištenja dostupnih inovacijskih mjera;
 - (b) povezuju se subjekti i projekti u području inovacija;
 - (c) promiče se brže i učestalije prenošenje inovativnih rješenja u praksu i
 - (d) obavješćuje se znanstvena zajednica o potrebama istraživanja poljoprivredne prakse.

Operativne skupine u okviru EIP-a dio su EIP-a. Izrađuju plan za razvoj, ispitivanje, prilagodbu i provedbu inovativnih projekata na temelju interaktivnog inovacijskog modela čija su ključna načela sljedeća:

- (a) razvijati inovativna rješenja usmjerena na potrebe poljoprivrednika ili šumara te, po potrebi, istodobno rješavati interakcije u cijelom opskrbnom lancu;
- (b) okupljati partnere s komplementarnim znanjima kao što su poljoprivrednici, savjetnici, istraživači, poduzeća ili nevladine organizacije u ciljanim kombinacijama koje su najprikladnije za ostvarenje ciljeva projekta i
- (c) sudjelovati u odlučivanju i stvaranju cijelim tijekom trajanja projekta.

Predviđena inovacija može se temeljiti na novoj praksi, ali i na tradicionalnoj praksi u novom geografskom ili ekološkom kontekstu.

Operativne skupine dužne su širiti svoje planove i rezultate svojih projekata, prije svega putem mreža ZPP-a.

GLAVA VII. PRAĆENJE, IZVJEŠĆIVANJE I EVALUACIJA

POGLAVLJE I. OKVIR USPJEŠNOSTI

Članak 115.

Uspostava okvira uspješnosti

1. Države članice uspostavljaju okvir uspješnosti kojim se omogućuje izvješćivanje, praćenje i evaluacija uspješnosti strateškog plana u okviru ZPP-a tijekom njegove provedbe.
2. Okvir uspješnosti uključuje sljedeće elemente:
 - (a) skup zajedničkih pokazatelja konteksta, ostvarenja, rezultata i učinka, uključujući one navedene u članku 7., koji će se upotrebljavati kao temelj za praćenje, evaluaciju i godišnje izvješćivanje o uspješnosti;
 - (b) ciljne vrijednosti i godišnje ključne etape utvrđene u odnosu na relevantni posebni cilj primjenom pokazatelja rezultata;
 - (c) prikupljanje, pohranjivanje i slanje podataka;
 - (d) redovito izvješćivanje o uspješnosti i aktivnostima praćenja i evaluacije;
 - (e) mehanizme za nagrađivanje dobrih rezultata i za rješavanje loših rezultata;
 - (f) *ex ante* evaluacije, evaluacije na sredini programskog razdoblja i *ex post* evaluacije te sve ostale aktivnosti evaluacije povezane sa strateškim planom u okviru ZPP-a;
3. Okvir uspješnosti obuhvaća sljedeće elemente:
 - (a) sadržaj strateških planova u okviru ZPP-a;
 - (b) tržišne mjere i druge intervencije predviđene u Uredbi (EU) br. 1308/2013.

Članak 116.

Ciljevi okvira uspješnosti

Ciljevi okvira uspješnosti jesu:

- (a) procijeniti učinak, učinkovitost, djelotvornost, relevantnost, usklađenost i dodanu vrijednost ZPP-a za Uniju;
- (b) utvrditi ključne etape i ciljne vrijednosti za posebne ciljeve iz članka 6.;
- (c) pratiti napredak prema ostvarivanju ciljnih vrijednosti strateških planova u okviru ZPP-a;
- (d) procijeniti učinak, učinkovitost, djelotvornost, relevantnost i usklađenost intervencija u okviru strateških planova u okviru ZPP-a;
- (e) pružiti potporu postupku zajedničkog učenja povezanom s praćenjem i evaluacijom.

Članak 117.
Elektronički informacijski sustav

Države članice uspostavljaju elektronički informacijski sustav u kojem bilježe i čuvaju ključne informacije o provedbi strateškog plana u okviru ZPP-a, koje su potrebne za praćenje i evaluacije, konkretno o svakoj intervenciji koja je odabrana za financiranje te o dovršenim operacijama, uključujući informacije o svakom korisniku i svakoj operaciji.

Članak 118.
Pružanje informacija

Države članice dužne su osigurati da se korisnici potpore u okviru intervencija iz strateškog plana u okviru ZPP-a i lokalne akcijske skupine obvežu upravljačkom tijelu ili drugim tijelima delegiranim za obavljanje njegovih dužnosti pružati sve informacije koje su potrebne za praćenje i evaluaciju strateškog plana u okviru ZPP-a.

Države članice dužne su osigurati uspostavu sveobuhvatnih, potpunih, pravodobnih i pouzdanih izvora podataka kako bi se omogućio djelotvoran nastavak napretka politike prema ostvarenju ciljeva s pomoću pokazatelja ostvarenja, rezultata i učinka.

Članak 119.
Postupci praćenja

Upravljačko tijelo i odbor za praćenje prate provedbu strateškog plana u okviru ZPP-a i napredak u ostvarenju ciljnih vrijednosti strateškog plana u okviru ZPP-a na temelju pokazatelja ostvarenja i rezultata.

Članak 120.
Provedbene ovlasti za okvir uspješnosti

Komisija donosi provedbene akte o sadržaju okvira uspješnosti. Ti akti uključuju popis pokazatelja konteksta, ostalih pokazatelja koji su potrebni za odgovarajuće praćenje i evaluaciju politike, metode za izračun pokazatelja i potrebne odredbe kojima se jamči točnost i pouzdanost podataka koje su prikupile države članice. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 139. stavka 2.

POGLAVLJE II. **GODIŠNJA IZVJEŠĆA O USPJEŠNOSTI**

Članak 121.
Godišnja izvješća o uspješnosti

1. Države članice do 15. veljače 2023. te do 15. veljače svake sljedeće godine do 2030., uključujući tu godinu, Komisiji dostavljaju godišnje izvješće o uspješnosti u provedbi strateškog plana u okviru ZPP-a u prethodnoj financijskoj godini. Izvješće dostavljeno 2023. obuhvaća financijske godine 2021. i 2022. Za izravna plaćanja iz glave III. poglavlja II. izvješće obuhvaća samo financijsku godinu 2022.
2. Zadnje godišnje izvješće o uspješnosti, koje se dostavlja do 15. veljače 2030., obuhvaća sažetak evaluacija obavljenih tijekom razdoblja provedbe.
3. Kako bi bilo prihvatljivo, godišnje izvješće o uspješnosti mora sadržavati sve informacije koje se zahtijevaju u stavcima 4., 5. i 6. Ako godišnje izvješće o uspješnosti nije prihvatljivo, Komisija o tome obavješćuje državu članicu u roku od

15 radnih dana od datuma njegova primitka, a u suprotnom ono se smatra prihvatljivim.

4. U godišnjim izvješćima o uspješnosti navode se ključne kvalitativne i kvantitativne informacije o provedbi strateškog plana u okviru ZPP-a upućivanjem na financijske podatke, pokazatelje ostvarenja i rezultata te u skladu s člankom 118. drugim stavkom. Izvješća sadržavaju i informacije o realiziranim ostvarenjima, realiziranim rashodima i realiziranim rezultatima te razlici u odnosu na odgovarajuće ciljne vrijednosti.

Za vrste intervencija na koje se ne primjenjuje članak 89. ove Uredbe i u kojima omjer realiziranih ostvarenja i realiziranih rashoda odstupa za 50 % od planiranog omjera godišnjeg ostvarenja i rashoda, država članica dostavlja obrazloženje za to odstupanje.

5. Dostavljeni podaci odnose se na ostvarene vrijednosti za pokazatelje za djelomično provedene intervencije i intervencije provedene u cijelosti. U njima se navodi i sinteza trenutnog stanja provedbe strateškog plana u okviru ZPP-a ostvarene tijekom prethodne financijske godine, sva pitanja koja utječu na uspješnost strateškog plana u okviru ZPP-a, prije svega u pogledu odstupanja od ključnih etapa te se navode razlozi i, po potrebi, opis poduzetih mjera.

6. Za financijske instrumente, uz podatke koji se dostavljaju u skladu sa stavkom 4., dostavljaju se sljedeće informacije:

- (a) prihvatljivi rashodi po vrsti financijskog proizvoda;
- (b) iznos troškova i naknada za upravljanje koji je prijavljen kao prihvatljiv rashod;
- (c) iznos privatnih ili javnih sredstava, po vrsti financijskog proizvoda, mobiliziranih uz EPFRR;
- (d) kamate i drugi dobici koji proizlaze iz potpora u okviru doprinosa EPFRR-a financijskim instrumentima iz članka 54. Uredbe (EU) [CPR] te vraćena sredstva koja se mogu pripisati potpori iz EPFRR-a kako je navedeno u članku 56. te uredbe.

7. Komisija provodi godišnji pregled uspješnosti i godišnje poravnanje s obzirom na uspješnost iz članka [52.] Uredbe (EU) [HzR] na temelju informacija dostavljenih u godišnjim izvješćima o uspješnosti.

8. Komisija u godišnjem pregledu uspješnosti može iznijeti primjedbe na godišnja izvješća o uspješnosti u roku od jednog mjeseca od njihova dostavljanja. Ako Komisija ne dostavi svoje primjedbe u navedenom roku, izvješća se smatraju prihvaćenima.

Članak 108. o izračunu rokova za djelovanje Komisije primjenjuje se *mutatis mutandis*.

9. Ako prijavljena vrijednost jednog ili više pokazatelja rezultata pokaže da postoji razlika veća od 25 % u odnosu na odgovarajuću ključnu etapu za predmetnu godinu izvješćivanja, Komisija od države članice može zatražiti da dostavi akcijski plan u skladu s člankom 39. stavkom 1. Uredbe (EU) [HzR] s opisom korektivnih mjera koje namjerava poduzeti i očekivanim trajanjem.

10. Godišnja izvješća o uspješnosti i sažetak njihova sadržaja namijenjen građanima stavljaju se na raspolaganje javnosti.

11. Komisija donosi provedbene akte u kojima se utvrđuju pravila za predstavljanje sadržaja godišnjeg izvješća o uspješnosti. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 139. stavka 2.

Članak 122.

Godišnji pregledni sastanci

1. Države članice svake godine organiziraju godišnji pregledni sastanak s Komisijom pod zajedničkim predsjedanjem ili predsjedanjem Komisije, koji se održava najranije dva mjeseca nakon dostavljanja godišnjeg izvješća o uspješnosti.
2. Cilj godišnjeg preglednog sastanka jest ispitivanje uspješnosti svakog plana, uključujući napredak u ostvarenju utvrđenih ciljnih vrijednosti, sva pitanja koja utječu na uspješnost te prošle ili buduće mjere koje se poduzimaju za njihovo rješavanje.

POGLAVLJE III. SUSTAV POTICAJA ZA USPJEŠNOST U POGLEDU OKOLIŠA I KLIME

Članak 123.

Bonus za uspješnost

1. Državama članicama može se dodijeliti bonus za uspješnost u godini 2026. kako bi se nagradilo zadovoljavajuće rezultate u odnosu na ciljne vrijednosti u pogledu okoliša i klime, uz uvjet da je predmetna država članica ispunila uvjet iz članka 124. stavka 1.
2. Bonus za uspješnost jednak je 5 % iznosa po državi članici za financijsku godinu 2027. kako je utvrđen u Prilogu IX.

Sredstva prenesena između EFJP-a i EPFRR-a na temelju članka 15. i 90. isključena su iz izračuna bonusa za uspješnost.

Članak 124.

Dodjela bonusa za uspješnost

1. Na temelju pregleda uspješnosti za godinu 2026. bonus za uspješnost zadržan iz sredstava dodijeljenih državi članici na temelju članka 123. stavka 2. dodjeljuje se toj državi članici ako su pokazatelji rezultata koji se primjenjuju na posebne ciljeve povezane s okolišem i klimom iz članka 6. stavka 1. točaka (d), (e) i (f) iz njezina strateškog plana u okviru ZPP-a dosegнули najmanje 90 % svoje ciljne vrijednosti za godinu 2025.
2. Komisija u roku od dva mjeseca od primitka godišnjeg izvješća o uspješnosti u godini 2026. donosi provedbeni akt bez primjene postupka odbora iz članka 139. kako bi za svaku državu članicu odlučila jesu li u okviru njihovih strateških planova u okviru ZPP-a ostvarene ciljne vrijednosti iz stavka 1. tog članka.
3. Ako su ciljne vrijednosti iz stavka 1. ostvarene, Komisija predmetnim državama članicama dodjeljuje iznos bonusa za uspješnost za koji se smatra da je definitivno dodijeljen za financijsku godinu 2027. na temelju odluke iz stavka 2.

4. Ako ciljne vrijednosti iz stavka 1. nisu ostvarene, Komisija ne dodjeljuje obveze za financijsku godinu 2027. koje se odnose na iznos bonusa za uspješnost predmetnih država članica.
5. Komisija pri dodjeli bonusa za uspješnost može u obzir uzeti slučajeve više sile i teških socioekonomskih kriza koji onemogućavaju ostvarenje relevantnih ključnih etapa.
6. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju detaljni mehanizmi za osiguravanje usklađenog pristupa pri određivanju dodjele bonusa za uspješnost državama članicama. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 139. stavka 2.

POGLAVLJE IV.

EVALUACIJA STRATEŠKOG PLANA U OKVIRU ZPP-A

Članak 125.

Ex ante evaluacije

1. Države članice provode *ex ante* evaluacije radi poboljšanja kvalitete izrade svojih strateških planova u okviru ZPP-a.
2. *Ex ante* evaluacije provode se u okviru odgovornosti tijela koje je nadležno za izradu strateškog plana u okviru ZPP-a.
3. U *ex ante* evaluacijama ocjenjuje se sljedeće:
 - (a) doprinos strateškog plana u okviru ZPP-a posebnim ciljevima ZPP-a, uzimajući u obzir nacionalne i regionalne potrebe i potencijal za razvoj te iskustva stečena u provedbi ZPP-a u prethodnim programskim razdobljima;
 - (b) unutarnja usklađenost strateškog plana u okviru ZPP-a i njegov odnos s ostalim relevantnim instrumentima;
 - (c) usklađenost dodjele proračunskih sredstava s posebnim ciljevima strateškog plana u okviru ZPP-a;
 - (d) način na koji će predviđena ostvarenja pridonijeti rezultatima;
 - (e) ostvarivost kvantificiranih ciljnih vrijednosti za rezultate, uzimajući u obzir predviđenu potporu iz EFJP-a i EPFRR-a;
 - (f) primjerenost ljudskih resursa i administrativnih kapaciteta za upravljanje strateškim planom u okviru ZPP-a;
 - (g) prikladnost postupaka za praćenje strateškog plana u okviru ZPP-a i prikupljanje podataka potrebnih za provođenje evaluacija;
 - (h) prikladnost ključnih etapa odabranih za okvir uspješnosti;
 - (i) planirane mjere za smanjenje administrativnog opterećenja korisnika;
 - (j) razlozi za uporabu financijskih instrumenata koji se financiraju iz EPFRR-a.
4. *Ex ante* evaluacije uključuju zahtjeve za stratešku procjenu utjecaja na okoliš navedene u Direktivi 2001/42/EZ, uzimajući u obzir potrebe za ublažavanje klimatskih promjena.

Članak 126.

Evaluacija strateških planova u okviru ZPP-a tijekom razdoblja provedbe i ex post evaluacija

1. Države članice provode evaluacije strateških planova u okviru ZPP-a radi poboljšanja kvalitete izrade i provedbe tih planova te kako bi se ocijenila njihova učinkovitost, djelotvornost, relevantnost, usklađenost, dodana vrijednost Unije i učinak u pogledu njihova doprinosa općim i posebnim ciljevima ZPP-a iz članka 5. i članka 6. stavka 1.
2. Države članice povjeravaju evaluacije funkcionalno neovisnim stručnjacima.
3. Države članice dužne su osigurati primjenu postupaka za izradu i prikupljanje podataka koji su potrebni za evaluacije.
4. Države članice nadležne su za evaluaciju primjerenosti intervencija u okviru strateškog plana u okviru ZPP-a u svrhu ostvarenja posebnih ciljeva iz članka 6. stavka 1.
5. Države članice izrađuju plan evaluacije u kojem se navode evaluacijske mjere koje se namjeravaju poduzeti tijekom razdoblja provedbe.
6. Države članice plan evaluacije dostavljaju odboru za praćenje najkasnije godinu dana nakon donošenja strateškog plana u okviru ZPP-a.
7. Upravljačko tijelo odgovorno je za dovršetak sveobuhvatne evaluacije strateškog plana u okviru ZPP-a do 31. prosinca 2031.
8. Države članice dužne su staviti sve evaluacije na raspolaganje javnosti.

POGLAVLJE V. OCJENA USPJEŠNOSTI KOJU PROVODI KOMISIJA

Članak 127.

Ocjena uspješnosti i evaluacija

1. Komisija uspostavlja višegodišnji plan evaluacije ZPP-a čija je provedba njezina odgovornost.
2. Prije kraja treće godine od početka provedbe strateških planova u okviru ZPP-a Komisija provodi evaluaciju na sredini programskog razdoblja radi ispitivanja djelotvornosti, učinkovitosti, relevantnosti i dosljednosti EFJP-a i EPFRR-a te njihove dodane vrijednosti Unije, uzimajući u obzir pokazatelje iz Priloga I. U skladu s člankom [128.] [nove Financijske uredbe] Komisija može iskoristiti sve već dostupne relevantne informacije.
3. Komisija provodi *ex post* evaluaciju radi ispitivanja djelotvornosti, učinkovitosti, relevantnosti i dosljednosti EFJP-a i EPFRR-a te njihove dodane vrijednosti Unije.
4. Na temelju dokaza iz evaluacija ZPP-a, uključujući evaluacije strateških planova u okviru ZPP-a, i iz drugih relevantnih izvora informacija, Komisija nakon dovršetka evaluacije na sredini programskog razdoblja Europskom parlamentu i Vijeću podnosi početno izvješće o provedbi tog članka, uključujući prve rezultate o uspješnosti ZPP-a. Drugo izvješće, koje uključuje procjenu uspješnosti ZPP-a, podnosi se do 31. prosinca 2031.

Članak 128.

Izvjješćivanje na temelju ključnog skupa pokazatelja

U skladu s obvezom o izvješćivanju na temelju [članka 38. stavka 3. točke (e) podtočke i.] [Nove financijske uredbe] Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi informacije o uspješnosti iz tog članka, izmjerene na temelju ključnog skupa pokazatelja iz Priloga XII.

Članak 129.

Opće odredbe

1. Države članice Komisiji dostavljaju sve potrebne informacije koje joj omogućuju da provede praćenje i evaluaciju ZPP-a.
2. Podaci potrebni za pokazatelje konteksta i učinka dolaze prvenstveno iz etabliranih izvora podataka, kao što su sustav računovodstvenih podataka u poljoprivredi i Eurostat. Ako podaci za te pokazatelje nisu dostupni ili nisu potpuni, praznine se rješavaju u okviru europskog statističkog programa uspostavljenog na temelju Uredbe (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁰, u pravnom okviru kojim se uređuje Mreža računovodstvenih podataka za poljoprivredna gospodarstva ili putem službenih sporazuma s drugim pružateljima podataka kao što su Zajednički istraživački centar i Europska agencija za okoliš.
3. Zadržavaju se postojeći administrativni registri kao što su IAKS, LPIS te registri životinja i vinograda. IAKS i LPIS potrebno je dodatno usavršiti kako bi bolje odgovorili na statističke potrebe ZPP-a. Podaci iz administrativnih registara u najvećoj se mogućoj mjeri koriste u statističke svrhe, u suradnji sa statističkim tijelima u državama članicama i s Eurostatom.
4. Komisija može donositi provedbene akte u kojima se utvrđuju pravila o informacijama koje trebaju poslati države članice, uzimajući u obzir potrebu za izbjegavanjem nepotrebnog administrativnog opterećenja te pravila o potrebi za podacima i sinergijama među potencijalnim izvorima podataka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 139. stavka 2.

GLAVA VIII. ODREDBE O TRŽIŠNOM NATJECANJU

Članak 130.

Pravila koja se primjenjuju na poduzetnike

Ako se potpora na temelju glave III. ove Uredbe dodjeljuje za oblike suradnje među poduzetnicima, može se dodijeliti samo za one oblike suradnje koji su u skladu s pravilima tržišnog natjecanja koja se primjenjuju na temelju članaka od 206. do 209. Uredbe (EU) br. 1308/2013.

⁴⁰ Uredba (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (SL L 87, 31.3.2009., str. 164.).

Članak 131.
Državne potpore

1. Osim ako je drukčije predviđeno u ovoj glavi, članci 107., 108. i 109. UFEU-a primjenjuju se na potpore u okviru ove Uredbe.
2. Članci 107., 108. i 109. UFEU-a ne primjenjuju se na plaćanja država članica na temelju ove Uredbe i u skladu s njom ni na dodatno nacionalno financiranje iz članka 132. ove Uredbe, obuhvaćeno područjem primjene članka 42. UFEU-a.
3. Odstupajući od stavka 2., članci 107., 108. i 109. UFEU-a primjenjuju se na potporu predviđenu za određenu operaciju koja istodobno jest i nije obuhvaćena područjem primjene članka 42. UFEU-a, osim ako je potpora za obrtna sredstva osigurana putem financijskog instrumenta.

Članak 132.
Dodatno nacionalno financiranje

Plaćanja država članica povezana s operacijama koje su obuhvaćene područjem primjene članka 42. UFEU-a koja su namijenjena za dodatno financiranje intervencija za koje je dodijeljena potpora Unije u bilo kojem trenutku tijekom razdoblja provedbe strateškog plana u okviru ZPP-a mogu se izvršiti isključivo ako su u skladu s ovom Uredbom, ako su navedena u Prilogu V. strateškim planovima u okviru ZPP-a kako je predviđeno člankom 103. stavkom 5. te ako ih odobri Komisija.

Članak 133.
Nacionalne fiskalne mjere

Članci 107., 108. i 109. UFEU-a ne primjenjuju se na nacionalne fiskalne mjere kojima države članice odluče odstupiti od općih poreznih pravila dopuštajući da se osnovica poreza na dohodak za poljoprivrednike izračunava na temelju višegodišnjeg razdoblja.

GLAVA IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 134.

Mjere za rješavanje posebnih problema

1. Kako bi se riješili posebni problemi Komisija donosi provedbene akte koji su i potrebni i opravdani u hitnim slučajevima. Takvi provedbeni akti mogu odstupati od odredaba ove Uredbe, u mjeri i u trajanju u kojima je to nužno potrebno. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 139. stavka 2.
2. Na temelju potpuno opravdanih razloga krajnje hitnosti te kako bi se riješili ti posebni problemi iz stavka 1. i istodobno osigurao kontinuitet sustava izravnih plaćanja u slučaju izvanrednih okolnosti Komisija donosi provedbene akte koji su odmah primjenjivi u skladu s postupkom iz članka 139. stavka 3.
3. Mjere donesene na temelju stavka 1. ili 2. ostaju na snazi najviše dvanaest mjeseci. Ako nakon tog razdoblja posebni problemi iz tih stavaka nisu riješeni, Komisija može podnijeti prikladan zakonodavni prijedlog kako bi se pronašlo trajno rješenje.
4. Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće o svakoj mjeri donesenoj na temelju stavaka 1. ili 2. u roku od dva radna dana od njezina donošenja.

Članak 135.

Primjena na najudaljenije regije i manje otoke u Egejskom moru

1. U pogledu izravnih plaćanja dodijeljenih u najudaljenijim regijama Unije u skladu s poglavljem IV. Uredbe (EU) br. 228/2013 primjenjuju se samo članak 3. stavak 2. točke (a) i (b), članak 4. stavak. 1. točke (a), (b) i (d), glava III. poglavlje I. odjeljak 2., članak 16. i glava IX. ove Uredbe. Članak 4. stavak. 1. točke (a), (b) i (d), glava III. poglavlje I. odjeljak 2., članak 16. i glava IX. primjenjuju se bez ikakvih obveza povezanih sa strateškim planom u okviru ZPP-a.
2. U pogledu izravnih plaćanja dodijeljenih u manjim otocima u Egejskom moru u skladu s poglavljem IV. Uredbe (EU) br. 229/2013 primjenjuju se samo članak 3. stavak 2. točke (a) i (b), članak 4. glava III. poglavlje I. odjeljak 2. te glava III. poglavlje II. odjeljci 1. i 2. i glava IX. ove Uredbe. Članak 4., glava III. poglavlje I. odjeljak 2., glava III. poglavlje II. odjeljci 1. i 2. te glava IX. ove Uredbe primjenjuju se bez ikakvih obveza povezanih sa strateškim planom u okviru ZPP-a.

POGLAVLJE II. INFORMACIJSKI SUSTAV I ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA

Članak 136.

Razmjena informacija i dokumenata

1. Komisija, u suradnji s državama članicama, uspostavlja informacijski sustav kako bi se omogućila sigurna razmjena podataka od zajedničkog interesa za Komisiju i svaku od država članica.
2. Komisija osigurava primjeren siguran elektronički sustav u kojem se mogu bilježiti i čuvati ključne informacije i izvješća o praćenju i evaluaciji te upravljati njima.
3. Komisija donosi provedbene akte u kojima se utvrđuju pravila za funkcioniranje sustava iz stavka 1. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 139. stavka 2.

Članak 137.

Obrada i zaštita osobnih podataka

1. Ne dovodeći u pitanje članke [96., 97. i 98.] Uredbe (EU) [HzR] države članice i Komisija prikupljaju osobne podatke za potrebe izvršavanja svojih obveza u pogledu kontrola, praćenja i evaluacije upravljanja na temelju ove Uredbe, konkretno obveza utvrđenih u glavama VI. i VII., te ne smiju obrađivati te podatke na način koji nije u skladu s tim potrebama.
2. Ako se osobni podaci obrađuju za potrebe praćenja i evaluacije na temelju glave VII. korištenjem sigurnog elektroničkog sustava iz članka 136., potrebno ih je anonimizirati i obraditi isključivo u agregiranom obliku.
3. Osobni se podaci obrađuju u skladu s pravilima iz uredaba (EZ) br. 45/2001 i (EU) br. 2016/679. Konkretno, ti podaci ne pohranjuju se u obliku koji omogućuje identificiranje osoba čiji se podaci obrađuju duže nego što je potrebno za svrhe za koje su prikupljeni ili za koje se dalje obrađuju, uzimajući u obzir minimalna razdoblja zadržavanja utvrđena važećim nacionalnim pravom i pravom Unije.
4. Države članice obavješćuju osobe čiji se podaci obrađuju da njihove osobne podatke mogu obraditi nacionalna tijela i tijela Unije u skladu sa stavkom 1. i da u tom smislu uživaju prava na zaštitu podataka predviđena u Uredbama (EZ) br. 45/2001 i (EU) br. 2016/679.

POGLAVLJE III. DELEGIRANJE OVLASTI I PROVEDBENE ODREDBE

Članak 138.

Postupak delegiranja

1. Ovlasti za donošenje delegiranih akata dodjeljuju se Komisiji pod uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlasti za donošenje delegiranih akata iz članaka 4., 7., 12., 15., 23., 28., 32., 35., 36., 37., 41., 50., 78., 81., 104. i 141. dodjeljuju se Komisiji na razdoblje od sedam godina, počevši od datuma stupanja na snagu ove Uredbe. Komisija izrađuje izvješće

o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od sedam godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju ne usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članaka 4., 7., 12., 15., 23., 28., 32., 35., 36., 37., 41., 50., 78., 81., 104. i 141. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave te odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članaka 4., 7., 12., 15., 23., 28., 32., 35., 36., 37., 41., 50., 78., 81., 104. i 141. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

*Članak 139.
Postupak Odbora*

1. Komisiji pomaže odbor pod nazivom „Odbor za zajedničku poljoprivrednu politiku”. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011 u vezi s nejinim člankom 5.

**POGLAVLJE IV.
ZAVRŠNE ODREDBE**

*Članak 140.
Stavljanje izvan snage*

1. Uredba (EU) 1305/2013 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021.
No i dalje se primjenjuje na operacije provedene u skladu s programima ruralnog razvoja koje je Komisija odobrila na temelju te Uredbe prije 1. siječnja 2021.
Članak 32. i Prilog III. Uredbe (EU) br. 1305/2013 i dalje se primjenjuju u vezi s određivanjem područja s prirodnim ili drugim posebnim ograničenjima. Sva upućivanja na programe ruralnog razvoja smatraju se upućivanjima na strateške planove u okviru ZPP-a.
2. Uredba (EU) br. 1307/2013 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021.
Međutim i dalje se primjenjuje na zahtjeve za potporu koji se odnose na godine zahtjeva koje počinju prije 1. siječnja 2021.

Članci 17. i 19. Uredbe (EU) br. 1307/2013 i Prilog I. toj uredbi i dalje se primjenjuju do 31. prosinca 2021. ako je to relevantno za Hrvatsku.

*Članak 141.
Prijelazne mjere*

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 138. kojima se ova Uredba dopunjuje mjerama za zaštitu svih stečenih prava i legitimnih očekivanja korisnika u mjeri u kojoj je to potrebno za prijelaz s mehanizama predviđenih Uredbama (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013 na mehanizme utvrđene u ovoj Uredbi. Prijelaznim pravilima konkretno se utvrđuju uvjeti pod kojima se potpora koju je odobrila Komisija na temelju Uredbe (EU) br. 1305/2013 može integrirati u potporu predviđenu u okviru ove Uredbe, među ostalim za tehničku pomoć i za *ex post* evaluacije.

*Članak 142.
Stupanje na snagu i primjena*

Ova Uredba stupa na snagu dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative
- 1.2. Odgovarajuća područja politike u strukturi ABM/ABB
- 1.3. Vrsta prijedloga/inicijative
- 1.4. Osnova prijedloga/inicijative
- 1.5. Trajanje i financijski učinak
- 1.6. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila nadzora i izvješćivanja
- 2.2. Sustav upravljanja i kontrole
- 2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak
- 3.2. Procijenjeni učinak na rashode
 - 3.2.1. *Sažetak procijenjenog učinka na rashode*
 - 3.2.2. *Procijenjeni učinak na administrativna odobrena sredstva*
 - 3.2.3. *Doprinos trećih strana*
- 3.3. Procijenjeni učinak na prihode

1. OKVIR PRIJEDLOGA

1.1. Naslov prijedloga

- a) Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1306/2013;
- b) Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća;
- c) Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, (EU) br. 251/2014 o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina, (EU) br. 228/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije i (EU) br. 229/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u korist manjih egejskih otoka.

1.2. Predmetna područja politike (*klaster programa*)

Klaster programa 8. – Poljoprivredna i pomorska politika u okviru naslova 3. višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za 2021.–2027. – Prirodni resursi i okoliš

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

- ☐ novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja⁴¹
- ☒ produženje postojećeg djelovanja
- ☐ spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Osnova prijedloga/inicijative

1.4.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

- U članku 39. Ugovora o funkcioniranju Europske unije utvrđeni su sljedeći ciljevi zajedničke poljoprivredne politike (ZPP):
- (a) povećati poljoprivrednu produktivnost (među ostalim s pomoću tehničkog napretka i optimalnog korištenja faktora proizvodnje);
 - (b) na taj način osigurati primjeren životni standard poljoprivrednog stanovništva (među ostalim povećanjem zarade);
 - (c) stabilizirati tržišta;
 - (d) osigurati dostupnost opskrbe; i
 - (e) pobrinuti se da roba dođe do potrošača po razumnim cijenama.

⁴¹

Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

Oni su prilagođeni i formulirani u skladu s izazovima navedenima u odjeljku 1.4.2. u nastavku kako bi se stavio naglasak na 10 prioriteta Komisije za razdoblje 2015.–2019. i na ciljeve održivog razvoja UN-a, a kako bi se ispunili, cilj je prijedlogâ utvrđivanje zakonodavnog okvira za zajedničku poljoprivrednu politiku za razdoblje 2021.–2027. – jednostavniji, pametniji, moderan i održiviji ZPP.

- 1.4.2. *Dodana vrijednost angažmana Unije (može proizlaziti iz raznih čimbenika, npr. bolje koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke, „dodana vrijednost angažmana Unije” vrijednost je intervencije Unije koja je dodana vrijednosti koju bi države članice inače ostvarile svojim zasebnim djelovanjima.*

Ključni problemi za poljoprivredu i ruralna područja EU-a prekogranične su i globalne prirode, stoga ih je potrebno sagledati u okviru zajedničke politike na razini EU-a. U okviru ZPP-a na te se izazove odgovara na sljedeće načine:

- osiguravanjem jedinstvenog tržišta i jednakih uvjeta s pomoću zaštitnog mehanizma zajedničkog dohotka kao sustava potpore kojim se osigurava sigurnost opskrbe hranom i izbjegavaju moguća narušavanja tržišnog natjecanja,
- jačanjem otpornosti poljoprivrednog sektora EU-a radi lakšeg svladavanja globalizacije i
- ostvarivanjem rezultata povezanih s ključnim dimenzijama izazova povezanih s održivosti, kao što su klimatske promjene, upotreba vode, kvaliteta zraka i bioraznolikost s pomoću okolišnih elemenata ZPP-a.

U drugim područjima snažnu dimenziju EU-a treba kombinirati s većom supsidijarnošću. Ta područja obuhvaćaju sigurnost hrane (npr. usklađivanje standarda), probleme ruralnih područja (velike su razlike među državama članicama u stopi nezaposlenosti u ruralnim područjima), lošu ruralnu infrastrukturu i usluge, nedostatke u istraživanju i inovacijama te probleme povezane s kvalitetom hrane, javnim zdravstvom i prehranom. S pomoću primjerenog odgovora na te izazove na razini EU-a u kombinaciji s većom fleksibilnošću na razini država članica omogućilo bi se djelotvorno i učinkovito djelovanje.

- 1.4.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

Na temelju evaluacija postojećeg okvira politike, opsežnog savjetovanja s dionicima te analize budućih izazova i potreba izrađena je sveobuhvatna procjena učinka. Više pojedinosti dostupno je u procjeni učinka i obrazloženju koji se dostavljaju uz zakonodavne prijedloge.

- 1.4.4. *Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima*

Kad je riječ prvenstveno o ZPP-u, uključivanjem provedbe intervencija koje se financiraju iz EFJP-a i EPFRR-a u jedan strateški okvir strateškog plana u okviru ZPP-a ostvarit će se znatne sinergije i učinci pojednostavnjenja. Zadržat će se postojeće strukture u državama članicama, a pravila o upravljanju i kontroli pojednostavnit će se i prilagoditi konkretnim intervencijama koje provode države članice.

U okviru ZPP-a održavaju se snažne sinergije s klimatskom politikom i politikom okoliša, sa sigurnošću hrane i pitanjima povezanim sa zdravljem, s digitalnom agendom u ruralnim područjima i biogospodarstvom, sa znanjem i inovacijama, s

proširenjem i susjedskom politikom, s trgovinskom i razvojnom politikom te s Erasmusom+.

ZPP će djelovati u sinergiji i komplementarno s drugim politikama i fondovima EU-a, kao što su djelovanja koja se provode u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova, fonda InvestEU, devetog okvirnog programa za istraživanje te s politikom okoliša i klimatskom politikom. Ako to bude primjereno, utvrdit će se zajednička pravila radi postizanja najveće moguće usklađenosti i komplementarnosti između fondova, poštujući pritom specifičnosti tih politika.

Sinergije s devetim okvirnim programom za istraživanje provodit će se preko njegova klastera „Hrana i prirodni resursi”, čiji je cilj postići sigurnost, održivost, otpornost, raznovrsnost i inovativnost poljoprivrede i prehrambenih sustava u okviru kružnoga gospodarstva. Biogospodarstvo će postati jedan od prioriteta ZPP-a i stoga će se on još jače povezati s politikom istraživanja i inovacija EU-a. U okviru klastera „Hrana i prirodni resursi” naglasak se stavlja i na iskorištavanje prednosti digitalne revolucije, pa će aktivnosti istraživanja i inovacija doprinijeti digitalnoj transformaciji poljoprivrede i ruralnih područja.

Zakonodavne prijedloge na koje se odnosi ovaj financijski izvještaj trebalo bi promatrati u širem kontekstu Prijedloga uredbe o zajedničkim odredbama, u kojemu se utvrđuje jedinstven okvir zajedničkih pravila za različite fondove, kao što su EPFRR, Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond, Kohezijski fond, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo i drugi. Ta okvirna uredba znatno će doprinijeti smanjenju administrativnog opterećenja, djelotvornoj potrošnji sredstava EU-a te pojednostavnjenju u praksi.

1.5. Trajanje i financijski učinak

☒ Ograničeno trajanje

- ☒ na snazi od 1.1.2021. do 31.12.2027.
- ☒ Financijski učinak od 2021. do 2027. za odobrena sredstva za preuzete obveze te od 2021. do 2027. za odobrena sredstva za plaćanje.

☒ **Neograničeno trajanje** za Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, (EU) br. 251/2014 o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina, (EU) br. 228/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije i (EU) br. 229/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u korist manjih egejskih otoka.

- Provedba od (proračunske godine) 2021.

1.6. Predviđeni načini upravljanja⁴²

☒ **Izravno upravljanje** koje provodi Komisija

⁴²

Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

- ☒ putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije;
- ☒ putem izvršnih agencija

☒ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

☐ **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile;
- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti);
- ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu;
- ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe;
- ☐ tijelima javnog prava;
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva;
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva;
- ☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.
- *Ako je označeno više načina upravljanja, pojedinosti navesti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

Nema znatnih promjena u odnosu na postojeću situaciju, tj. većinom rashoda obuhvaćenih zakonodavnim prijedlozima o ZPP-u upravljat će se u okviru podijeljenog upravljanja s državama članicama. Međutim vrlo malim dijelom nastavit će upravljati Komisija u okviru izravnog upravljanja.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila nadzora i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Uspostavlja se okvir za uspješnost, praćenje i evaluaciju sa sljedećim ciljevima:

- (a) ocjenjivati učinak, djelotvornost, učinkovitost, relevantnost i dosljednost ZPP-a te njegovu dodanu vrijednost EU-a;
- (b) utvrditi ključne etape i ciljne vrijednosti za posebne ciljeve iz strateških planova u okviru ZPP-a;
- (c) pratiti postignuti napredak prema ostvarenju ciljnih vrijednosti iz strateških planova u okviru ZPP-a;
- (d) ocjenjivati učinak, djelotvornost, učinkovitost, relevantnost i dosljednost intervencija iz strateških planova u okviru ZPP-a;
- (e) pružiti potporu postupku zajedničkog učenja povezanom s praćenjem i evaluacijom.

Upravljačko tijelo i odbor za praćenje pratit će provedbu strateškog plana u okviru ZPP-a i postignuti napredak prema ostvarenju ciljnih vrijednosti iz strateškog plana u okviru ZPP-a.

Godišnja izvješća o uspješnosti

Do 15. veljače 2023. te do 15. veljače svake sljedeće godine, zaključno s 2030., države članice Komisiji dostavljaju godišnja izvješća o uspješnosti u pogledu provedbe strateškog plana u okviru ZPP-a u prethodnoj financijskoj godini. U tim izvješćima iznose se najvažnije kvalitativne i kvantitativne informacije o provedbi strateškog plana u okviru ZPP-a, uz upućivanje na financijske podatke te pokazatelje ostvarenja i rezultata. Izvješća sadržavaju i informacije o realiziranim ostvarenjima, realiziranim rashodima i realiziranim rezultatima te razlici u odnosu na odgovarajuće ciljne vrijednosti.

Dostavljeni podaci odnose se na ostvarene vrijednosti za pokazatelje za djelomično provedene intervencije i intervencije provedene u cijelosti. Navodi se i sažetak stanja provedbe strateškog plana u okviru ZPP-a ostvarene u prethodnoj financijskoj godini, eventualni problemi koji utječu na uspješnost strateškog plana u okviru ZPP-a, posebno u pogledu odstupanja od ključnih etapa, i razlozi za njih te, ako je to relevantno, poduzete mjere.

Komisija na temelju informacija iz godišnjih izvješća o uspješnosti provodi godišnji pregled uspješnosti i godišnje poravnanje s obzirom na uspješnost.

Evaluacija strateškog plana u okviru ZPP-a

Države članice provode *ex ante* evaluacije, uključujući analizu prednosti, nedostataka, prilika i prijetnji relevantnih za predmetni strateški plan u okviru ZPP-a, kako bi utvrdile potrebe na koje se strateški plan u okviru ZPP-a treba usmjeriti.

Države članice provode evaluacije strateških planova u okviru ZPP-a kako bi poboljšale kvalitetu izrade i provedbe planova te kako bi ocijenile njihovu djelotvornost, učinkovitost, relevantnost, dosljednost i dodanu vrijednost EU-a te učinak u odnosu na njihov doprinos općim i posebnim ciljevima ZPP-a.

Ocjena uspješnosti koju provodi Komisija

Komisija uspostavlja višegodišnji plan evaluacije ZPP-a, čija je provedba njezina odgovornost.

Komisija provodi evaluaciju na sredini programskog razdoblja radi ispitivanja djelotvornosti, učinkovitosti, relevantnosti i dosljednosti Fondova te njihove dodane vrijednosti EU-a, uzimajući u obzir pokazatelje iz Priloga VII. Komisija može iskoristiti sve već dostupne relevantne informacije u skladu s člankom 128. Financijske uredbe.

Komisija provodi retrospektivnu evaluaciju radi ispitivanja djelotvornosti, učinkovitosti, relevantnosti i dosljednosti Fondova te njihove dodane vrijednosti EU-a.

Na temelju dokaza iz evaluacija ZPP-a, uključujući evaluacije strateških planova u okviru ZPP-a, i iz drugih relevantnih izvora informacija, Komisija do 31. prosinca 2025. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi početno izvješće o provedbi tog članka, uključujući prve rezultate o uspješnosti ZPP-a. Drugo izvješće, koje uključuje procjenu uspješnosti ZPP-a, podnosi se do 31. prosinca 2031.

Izvjешćivanje na temelju ključnog skupa pokazatelja

Informacije koje su dostavile države članice temelj su na osnovi kojeg Komisija izvješćuje o napretku prema ostvarenju posebnih ciljeva tijekom cijelog programskog razdoblja, koristeći se u tu svrhu temeljnim skupom pokazatelja.

U skladu s obvezom o izvješćivanju na temelju članka 38. stavka 3. točke (e) podtočke i. Financijske uredbe Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi informacije o uspješnosti iz tog članka, izmjerene na temelju ključnog skupa pokazatelja.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

ZPP se prvenstveno provodi u okviru podijeljenog upravljanja s državama članicama. Postojeća upravljačka tijela koja su osnovale države članice, a posebno agencije za plaćanja i tijela za ovjeravanje, pokazala su da su djelotvorna u zaštiti proračuna EU-a i osiguravanju dobrog financijskog upravljanja. Postojane niske stope pogreške u okviru ZPP-a u posljednjim godinama pokazuju da sustavi upravljanja i kontrole koje su uspostavile države članice pravilno funkcioniraju i da pružaju razumna jamstva.

U novom modelu ostvarivanja politike u okviru ZPP-a uzima se u obzir ta situacija i državama članicama povjerava se veća supsidijarnost u odlučivanju i upravljanju postojećim sustavima kontrole uz općenitiji skup pravila na razini Unije. Osim toga, na temelju strategije za izradu proračuna na temelju rezultata i plaćanja usmjerenih na uspješnost u ZPP-u će se prihvatljivost plaćanja povezivati s ostvarivanjem ciljeva u praksi. Uspješnost je stoga ključna za model financijskog upravljanja i pružanja jamstava iz zakonodavnih prijedloga za ZPP nakon 2020.

Strategija kontrole za novo razdoblje bit će u potpunosti usklađena s pristupom jedinstvene revizije, čime se osigurava da akreditirane agencije za plaćanja i tijela za ovjeravanje pružaju potrebna jamstva. Komisija će posvetiti posebnu pozornost djelotvornom funkcioniranju postojećih sustava upravljanja i pouzdanosti

izvješćivanja o uspješnosti. Kao i dosad, na početku razdoblja i provedbe višegodišnjeg programa rada sastavit će se revizijska strategija.

Ukratko, Komisija će osigurati da sustavi upravljanja koje su uspostavile države članice učinkovito funkcioniraju, nadoknadit će plaćanja akreditiranih agencija za plaćanja te će provoditi godišnja poravnanja s obzirom na uspješnost u kojima će ocijeniti postignuta ostvarenja koja su prijavile države članice.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima radi smanjivanja tih rizika*

ZPP ima više od sedam milijuna korisnika, koji primaju potporu iz niza različitih programa potpore. Trend smanjenja stope pogreške u okviru ZPP-a pokazatelj je da su sustavi kontrole u agencijama za plaćanja učinkoviti i pouzdani.

ZPP se dosad provodio na temelju detaljnih pravila prihvatljivosti na razini korisnika, što je dovodilo do veće složenosti, administrativnog opterećenja i rizika od pogreške. Troškovi sustava upravljanja i kontrole za potrebe smanjivanja tog rizika smatraju se donekle nerazmjernima.

U zakonodavnom paketu za ZPP nakon 2020. znatno se smanjuje taj element usklađenosti i naglasak se više stavlja na uspješnost. Države članice trebaju ispuniti obveze u skladu s pravilima EU-a i zatim uspostaviti primjeren sustav upravljanja i kontrole. Države članice imat će veću fleksibilnost u izradi programa i mjera koji su prilagođeniji njihovim konkretnim okolnostima. Stoga će uvjet za financiranje u okviru ZPP-a biti strateška provedba politika u cilju ostvarenja zajedničkih ciljeva utvrđenih na razini EU-a. Plan u okviru ZPP-a bit će sporazum između država članica i Komisije u kojemu će se utvrditi i odobriti strategija za narednih 7 godina, ciljne vrijednosti, intervencije i planirani rashodi.

Prijedlogom uredbe o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te o upravljanju njome postojeći okvir prilagođava se tom novom modelu ostvarivanja politike, ali zadržavaju se upravljačka tijela koja dobro funkcioniraju (agencije za plaćanja i tijela za ovjeravanje). Kao i sada, ravnatelj svake agencije za plaćanja svake godine mora dostaviti izjavu o upravljanju, koja obuhvaća potpunost, točnost i istinitost financijskih izvještaja, pravilno funkcioniranje upravljačkih struktura (uključujući ispunjavanje osnovnih zahtjeva EU-a) te pouzdanost izvješćivanja o uspješnosti. Neovisno revizorsko tijelo (tijelo za ovjeravanje) mora dostaviti mišljenje o tim elementima.

Ako države članice ne postignu ostvarenja u skladu s dogovorenim standardima, rashodi će se smanjiti. Nastavit će se provoditi revizije usklađenosti radi ocjenjivanja funkcioniranja upravljačkih struktura. Komisija će i dalje provoditi revizije poljoprivrednih rashoda, a primjenjivat će se pristup koji se temelji na riziku kako bi se osiguralo da su njezine revizije usmjerene na područja s najvećim rizikom, u skladu s načelom jedinstvene revizije. Osim toga, postoje jasni mehanizmi za suspenzije plaćanja u slučaju ozbiljnih nedostataka u upravljačkim strukturama ili trendova značajne slabe uspješnosti.

Glavni predviđeni rizik za novo razdoblje odnosi se na mogućnost da ublažavanje konkretnih i detaljnih pravila o tome kako bi države članice trebale uspostaviti sustav upravljanja i kontrole na razini agencija za plaćanja imaju utjecaj na ugled Komisije u slučajevima nepoštovanja pravila prihvatljivosti koja su uspostavile države članice. Treba naglasiti da će se Komisija pobrinuti da se uspostave sustavi upravljanja te da

se postižu ostvarenja i rezultati. U duhu izrade proračuna na temelju rezultata Komisija će naglasak staviti na ostvarivanje politike.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Očekuje se da će novim modelom ostvarivanja politike u okviru ZPP-a znatno smanjiti troškovi kontrola i za države članice i za korisnike.

Znatno su ublaženi zahtjevi na razini EU-a i utvrđeni su na razini država članica, koje bi trebale iskoristiti tu priliku da prilagode obveze za korisnike konkretnim nacionalnim ili regionalnim okolnostima.

Države članice definirat će sustav upravljanja i kontrole na temelju pojednostavnjenog okvira EU-a utvrđenog u zakonodavnim prijedlozima. Integrirani administrativni i kontrolni sustav (IAKS), koji čini otprilike 88 % plaćanja u okviru ZPP-a, zadržava se, ali određeni elementi koji su dosad bili utvrđeni na razini EU-a prepustit će se državama članicama. Stoga se intenzitet i opseg kontrola, koje čine najveći dio troškova, više ne utvrđuju na razini EU-a.

Za stavljanje većeg naglaska na uspješnost potreban je učinkovit i pouzdan sustav izvješćivanja, na koji će se primjenjivati neovisne revizije kako je navedeno u prethodnim odjeljcima. Ne očekuje se da će to imati znatan učinak na administrativno opterećenje država članica jer je većina pokazatelja ostvarenja već dostupna u akreditiranim agencijama za plaćanja.

Države članice mogu pojednostavniti i smanjiti administrativno opterećenje uzrokovano upravljanjem ZPP-om i njegovom kontrolom jer će moći prilagoditi pravila o prihvatljivosti na razini korisnika te odabrati najprikladniju metodu kontrole (ne primjenjuje se isti pristup za sve). Kako je navedeno u poglavlju o pojednostavnjenju u procjeni učinka dostavljenoj uz zakonodavne prijedloge o ZPP-u, ne očekuje se da će troškovi za ostvarenje ciljeva u okviru novog ZPP-a biti veći (trenutačno iznose 3,6 %), čak ni kad se uzme u obzir veći naglasak na izvješćivanju o uspješnosti.

Kad je riječ o očekivanim stopama pogreške, prema novom modelu ostvarivanja politike prihvatljivost rashoda ocjenjuje se s obzirom na postignuta ostvarenja. Stoga se pogreške ne bi izračunavale na temelju zakonitosti i regularnosti pojedinačnih transakcija, nego na temelju razina postignutih ostvarenja u odnosu na nadoknađene rashode. Rashodi za koje nije postignuto odgovarajuće ostvarenje smanjit će se u okviru godišnjeg poravnanja s obzirom na uspješnost kako bi proračun EU-a ostao zaštićen.

2.3. **Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti**

Naveći postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

U zakonodavnom paketu predviđa se da će države članice osigurati djelotvornu zaštitu od prijevara tako što će sprečavati, otkrivati i ispravljati nepravilnosti i prijave, posebno u područjima s većom razinom rizika. Države članice moraju uvesti djelotvorne, odvraćajuće i razmjerne kazne kako su utvrđene u zakonodavstvu Unije ili nacionalnom pravu te moraju osigurati povrat svih nepravilnih plaćanja uz kamate.

Ti osnovni zahtjevi EU-a dio su upravljačkih struktura koje će biti predmet revizije tijela za ovjeravanje i, u skladu s pristupom koji se temelji na riziku, Komisije prema načelu jedinstvene revizije.

Pojedinosti će se prema potrebi utvrditi u strategiji za borbu protiv prijevara koju će izmijeniti GU AGRI. Međutim ne očekuje se da će se vrste prijevara i drugih ozbiljnih nepravilnosti u budućnosti znatno promijeniti u odnosu na postojeće stanje.

Postojeći pristup provedbe ciljanih osposobljavanja u državama članicama o sprečavanju, otkrivanju i ispravljanju prijevara i drugih ozbiljnih nepravilnosti vjerojatno će se prenijeti i u buduću ZPP. Isto vrijedi i za tematske smjernice za države članice u pogledu konkretnih područja s visokim rizikom.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA

Iznosi navedeni u ovom financijskom izvještaju izraženi su u tekućim cijenama.

Osim promjena nastalih na temelju zakonodavnih prijedloga navedenih u tablicama u nastavku, zakonodavni prijedlozi uzrokuju i neke druge promjene koje nemaju financijski učinak.

Kad je riječ o rashodima povezanim s tržištem, treba istaknuti da su iznosi uzeti u obzir za te rashode utemeljeni na pretpostavci da ni u jednom sektoru neće biti provedena javna intervencija otkupa ni druge mjere povezane s nekom kriznom situacijom.

U EFJP-u uspostaviti će se nova pričuva za poljoprivredu, iz koje će se pružati dodatna potpora poljoprivrednom sektoru za potrebe zaštitnih mjera u kontekstu upravljanja tržištem ili stabilizacije tržišta i/ili u slučaju kriza koje utječu na poljoprivrednu proizvodnju ili distribuciju. Ta će pričuva iznositi najmanje 400 milijuna EUR na početku svake financijske godine. Iznos pričuve za krize u poljoprivredi neiskorišten u financijskoj godini 2020. prenijet će se u financijsku godinu 2021. za potrebe uspostave te pričuve; u razdoblju 2021.–2027. primjenjivat će se godišnje prebacivanje neiskorištenih iznosa. Ako se upotrijebe sredstva iz pričuve, ona će se popuniti raspoloživim postojećim proračunskim sredstvima ili novim odobrenim sredstvima. Ako se prijeđe posebna gornja granica za EFJP utvrđena u VFO-u za razdoblje 2021.–2027., primijenit će se financijska disciplina kako bi se pokrile sve potrebe iznad te gornje granice, uključujući potrebe za popunjavanjem pričuve. Stoga se za razdoblje 2021.–2027. ne predviđa višestruka primjena financijske discipline za potrebe uspostavljanja pričuve. Mehanizam financijske discipline zadržat će se kako bi se osiguralo poštovanje gornje granice za EFJP.

Kad je riječ o vrstama intervencija za izravna plaćanja, neto gornje granice za financijsku godinu 2021. (kalendarska godina 2020.) utvrđene u Uredbi (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća veće su od iznosa dodijeljenih za vrste intervencija za izravnih plaćanja kako su navedeni u priloženim tablicama te će ih stoga trebati prilagoditi u skladu s konačnim dogovorom o financijskoj omotnici ZPP-a unutar rokova koji su potrebni za pravovremenu provedbu u državama članicama.

Prijedlog obuhvaća nastavak provedbe postupka vanjske konvergencije izravnih plaćanja: države članice čija je prosječna razina potpore niža od 90 % prosječne razine u EU-u zabilježenu razliku do 90 % prosječne razine smanjit će za 50 % u šest postupnih koraka, počevši od 2022. Sve države članice doprinijet će financiranju te konvergencije. Ta konvergencija uzeta je u obzir u utvrđivanju sredstava dodijeljenih državama članicama za izravna plaćanja iz Priloga IV. Uredbi o strateškim planovima u okviru ZPP-a.

Učinak smanjenja izravnih plaćanja poljoprivrednicima proračunski je neutralan za dodijeljena sredstva za izravna plaćanja jer će se rezultat smanjenja plaćanja upotrijebiti za financiranje preraspodijeljenog plaćanja u istoj državi članici. Ako se rezultat smanjenja plaćanja ne može iskoristiti u financiranju vrsta intervencija za izravna plaćanja, prenijet će se u dodijeljena sredstva za EPFRR za predmetnu državu članicu. Iznos tog mogućeg prijenosa u ovom trenutku ne može se kvantificirati.

Kad je riječ o prihodu dodijeljenom EFJP-u, u procjeni je uzet u obzir učinak odobrenih odgoda plaćanja i obroka iz prethodno donesenih odluka o poravnanju koji će se naplatiti nakon 2020., kao i procijenjeni namjenski prihod koji će se prikupiti na temelju poravnanja i nepravilnosti. Očekuje se da će se taj namjenski prihod smanjiti u odnosu na trenutačne razine nakon uvođenja novog modela ostvarivanja politike.

Kad je riječ o EPFRR-u, u prijedlogu se predviđa smanjenje stopa sufinanciranja EU-a, slično kao i za druge europske strukturne i investicijske fondove. Zahvaljujući tome i dodijeljenim sredstvima za vrste intervencija u okviru EPFRR-a omogućit će se da javna potpora za europska ruralna područja ostane gotovo nepromijenjena. Raspodjela među državama članicama temelji se na objektivnim kriterijima i dosadašnjoj uspješnosti.

Prijedlozi za reformu sadržavaju odredbe kojima se državama članicama daje određena razina fleksibilnosti kad je riječ o njihovim dodijeljenim sredstvima za vrste intervencija za izravna plaćanja i za vrste intervencija u području ruralnog razvoja, kao i kad je riječ o njihovim dodijeljenim sredstvima za vrste intervencija za izravna plaćanja u odnosu na određene sektorske vrste intervencija. Ako države članice odluče iskoristiti tu fleksibilnost, to će imati financijske posljedice unutar odgovarajućih financijskih iznosa, no one se u ovom trenutku ne mogu kvantificirati.

3.1. Naslov višegodišnjeg financijskog okvira i preliminarni popis predloženih novih proračunskih linija rashoda⁴³

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Naslov 3.: Prirodni resursi i okoliš	Dif./nedif. ⁴⁴	zemalja EFTA-e ⁴⁵	zemalja kandidatkinja ⁴⁶	trećih zemalja	u smislu članka [21. stavka 2. točke (b)] Financijske uredbe
3	[08.01.YY] EFJP – neoperativna tehnička pomoć	Nedif.	NE	NE	NE	NE
3	[08.01.YY] EPFRR – neoperativna tehnička pomoć	Nedif.	NE	NE	NE	NE
3	[08.01.YY] Izvršne agencije	Nedif.	NE	NE	NE	NE
3	[08.02.YY] Pričuva za poljoprivredu	Nedif.	NE	NE	NE	NE
3	[08.02.YY] Sektorske vrste	Nedif.	NE	NE	NE	NE

⁴³ Zadržat će se dio postojećih proračunskih linija, a brojevi će se prilagoditi novoj proračunskoj nomenklaturi (npr. sadašnja poglavlja 05 07 i 05 08). Nomenklatura bi se mogla promijeniti na temelju daljnjeg rada na prijedlogu za ZPP.

⁴⁴ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva

⁴⁵ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁴⁶ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalne zemlje kandidatkinje sa zapadnog Balkana.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Naslov 3.: Prirodni resursi i okoliš	Dif./nedif. 44	zemalja EFTA-e ⁴⁵	zemalja kandidatkin ja ⁴⁶	trećih zemalja	u smislu članka [21. stavka 2. točke (b)] Financijske uredbe
	intervencija u planu u okviru ZPP-a					
3	[08.02.YY] Rashodi povezani s tržištem izvan plana u okviru ZPP-a	Dif. i nedif.	NE	NE	NE	NE
3	[08.02.YY] Vrste intervencija za izravna plaćanja u planu u okviru ZPP-a	Nedif.	NE	NE	NE	NE
3	[08.02.YY] Izravna plaćanja izvan plana u okviru ZPP-a	Nedif.	NE	NE	NE	NE
3	[08.02.YY] EFJP – operativna tehnička pomoć	Dif. i nedif.	NE	NE	NE	NE
3	[08.03.YY] Vrste intervencija za ruralni razvoj za razdoblje 2021.–2027. u planu u okviru ZPP-a	Dif.	NE	NE	NE	NE
3	[08.03.YY] EPFRR – operativna tehnička pomoć	Dif.	NE	NE	NE	NE
7	[08.01.YY] Rashodi koji se odnose na dužnosnike i privremeno osoblje u području politike „Poljoprivreda i ruralni razvoj”	Nedif.	NE	NE	NE	NE
7	[08.01.YY] Rashodi za vanjsko osoblje i ostali rashodi upravljanja za potporu području politike „Poljoprivreda i ruralni razvoj”	Nedif.	NE	NE	NE	NE
7	[08.01.YY] Rashodi koji se odnose na opremu i usluge informacijske i komunikacijske tehnologije u području politike „Poljoprivreda i ruralni razvoj”	Nedif.	NE	NE	NE	NE

Popis proračunskih stavki u prethodno navedenoj tablici preliminaran je i njime se ne prejudicira konkretna proračunska nomenklatura koju će Komisija predložiti u kontekstu godišnjeg proračunskog postupka.

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	3	Prirodni resursi i okoliš
---	----------	----------------------------------

			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Nakon 2027.	UKUP NO
08 02 YY – Pričuva za poljoprivredu	Obveze = plaćanja	(1)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		p.m.
08 02 YY – Sektorske vrste intervencija u planu u okviru ZPP-a ⁴⁷	Obveze = plaćanja	(2)	2 044,116	2 066,584	2 091,060	2 115,010	2 139,737	2 165,443	2 192,347		14 814,294
08 02 YY – Rashodi povezani s tržištem izvan plana u okviru ZPP-a	Obveze	(3)	638,309	638,309	638,309	638,309	638,309	638,309	638,309		4 468,163
	Plaćanja	(4)	605,136	611,601	623,808	627,643	629,770	630,334	630,314	109,558	4 468,164
08 02 YY – Vrste intervencija za izravna plaćanja	Obveze = plaćanja	(5)	37 392,689	37 547,129	37 686,679	37 802,859	37 919,038	38 035,217	38 151,396		264 535,007
08 02 YY – Izravna plaćanja izvan plana u okviru ZPP-a	Obveze = plaćanja	(6)	421,321	421,321	421,321	421,321	421,321	421,321	421,321		2 949,249
08 02 YY – EFJP – operativna tehnička pomoć ⁴⁸	Obveze = plaćanja ⁴⁹	(7)	71,000	71,000	71,000	71,000	71,000	71,000	71,000		497,000

⁴⁷ Povećanje u sektorskim vrstama intervencija u planu u okviru ZPP-a uzrokovano je predloženom dodjelom sredstava u iznosu od 60 milijuna EUR za potporu sektoru pčelarstva te kretanjem rashoda u sektoru voća i povrća, koji nisu ograničeni omotnicom na razini EU-a, uzimajući u obzir razinu izvršenja zabilježenu u prošlosti.

08 01 YY – Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz EFJP-a ⁵⁰	Obveze = plaćanja	(8)	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000		91,000
67 01 i 67 02 – Prihod dodijeljen EFJP-u	Obveze = plaćanja	(9)	280,000	230,000	130,000	130,000	130,000	130,000	130,000		1 160,000
MEĐUZBROJ – EFJP	Obveze	(10) = (1+2+3+5+6+7+8-9)	40 300,435	40 527,343	40 791,369	40 931,499	41 072,405	41 214,290	41 357,373		286 194,715
	Plaćanja	(11) = (1+2+4+5+6+7+8-9)	40 267,262	40 500,635	40 776,868	40 920,833	41 063,866	41 206,315	41 349,378	109,558	286 194,715

08 03 YY – Vrste intervencija za ruralni razvoj	Obveze	(12)	11 230,561	11 230,561	11 230,561	11 230,561	11 230,561	11 230,561	11 230,561		78 613,927
	Plaćanja	(13)	786,139	3 703,699	6 314,312	7 860,977	9 356,414	10 331,700	11 025,236	29 235,450	78 613,927
08 03 YY – EPFRR– operativna tehnička pomoć	Obveze = plaćanja ⁵¹	(14)	22,147	22,147	22,147	22,147	22,147	22,147	22,147		155,029
08 01 YY – Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz EPFRR-a	Obveze = plaćanja	(15)	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000		42,000
MEĐUZBROJ – EPFRR	Obveze	(16) = (12+14+15)	11 258,708	11 258,708	11 258,708	11 258,708	11 258,708	11 258,708	11 258,708		78 810,955

⁴⁸ Uključujući iznose koji se trenutačno financiraju u okviru poglavlja 05 07 (Revizija poljoprivrednih rashoda) i 05 08 (Strategija i koordinacija politike u području politike „Poljoprivreda i ruralni razvoj”).

⁴⁹ Radi pojednostavnjenja, odobrena sredstva za tehničku pomoć u okviru EFJP-a ovdje se smatraju nediferenciranima. Iznos RAL-a najčešće je neznačajan u usporedbi s ukupnim iznosima na koje se odnosi ovaj financijski izvještaj.

⁵⁰ Uključujući iznose koji se trenutačno financiraju iz stavki 05 01 04 01 – Rashodi za potporu za Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP) – Neoperativna tehnička pomoć i 05 01 06 01 – Izvršna agencija za potrošače, zdravlje, poljoprivredu i hranu – Doprinos iz programa Promicanje poljoprivrede.

⁵¹ Radi pojednostavnjenja, odobrena sredstva za tehničku pomoć u okviru EPFRR-a ovdje se smatraju nediferenciranima. Iznos RAL-a najčešće je neznačajan u usporedbi s ukupnim iznosima na koje se odnosi ovaj financijski izvještaj.

	Plaćanja	(17) = (13+14+15)	814,286	3 731,846	6 342,459	7 889,124	9 384,561	10 359,847	11 053,383	29 235,450	78 810,955
UKUPNA odobrena sredstva za ZPP	Obveze	=10+16	51 559,143	51 786,051	52 050,077	52 190,207	52 331,113	52 472,998	52 616,081		365 005,670
	Plaćanja	=11+17	41 081,548	44 232,481	47 119,327	48 809,957	50 448,427	51 566,162	52 402,761	29 345,008	365 005,670

Ukupni iznosi nisu jednaki zbroju pojedinačnih iznosa zbog zaokruživanja.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7	„Administrativni rashodi”
---	----------	---------------------------

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
Ljudski resursi		125,678	125,678	125,678	125,678	125,678	125,678	125,678		879,746
Ostali administrativni rashodi		6,008	6,008	6,008	6,008	6,008	6,008	6,008		42,056
Financirano iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze plaćanja =	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686		921,802

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva u svim NASLOVIMA višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	51 690,829	51 917,737	52 181,763	52 321,893	52 462,799	52 604,684	52 747,767		365 927,472
	Plaćanja	41 213,234	44 364,167	47 251,013	48 941,643	50 580,113	51 697,848	52 534,447	29 345,008	365 927,472

Ukupni iznosi nisu jednaki zbroju pojedinačnih iznosa zbog zaokruživanja.

3.2.2. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	125,678	125,678	125,678	125,678	125,678	125,678	125,678	879,746
Ostali administrativni rashodi	6,008	6,008	6,008	6,008	6,008	6,008	6,008	42,056
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686	921,802

Izvan NASLOVA 7.⁵² višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	1,850	1,850	1,850	1,850	1,850	1,850	1,850	12,950
Ostali administrativni rashodi	17,150	17,150	17,150	17,150	17,150	17,150	17,150	120,050
Međuzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	19,000	19,000	19,000	19,000	19,000	19,000	19,000	133,000

Ukupni iznosi nisu jednaki zbroju pojedinačnih iznosa zbog zaokruživanja.

UKUPNO	150,686	150,686	150,686	150,686	150,686	150,686	150,686	1 054,802
---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, bilo kojim dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

⁵² Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbe programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.2.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

Godine		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)								
Sjedište i predstavništva Komisije		845	845	845	845	845	845	845
Delegacije		3	3	3	3	3	3	3
Istraživanje								
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV) – UO, LO, UNS, UsO i MSD ⁵³								
Naslov 7.								
Financirano iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	– u sjedištima	57,75	57,75	57,75	57,75	57,75	57,75	57,75
	– u delegacijama	1	1	1	1	1	1	1
Financirano iz omotnice programa ⁵⁴	– u sjedištima	29	29	29	29	29	29	29
	– u delegacijama							
Istraživanje								
Ostalo (navesti)								
UKUPNO		935,75	935,75	935,75	935,75	935,75	935,75	935,75

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

⁵³ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

⁵⁴ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.3. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ☒ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- ☐ predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Navedi tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- ☐ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☒ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - ☐ na vlastita sredstva
 - ☒ na ostale prihode

navesti ako su prihodi dodijeljeni proračunskim linijama rashoda ☒

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Proračunska linija prihoda:	Učinak prijedloga						
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
67 01 i 67 02	280	230	130	130	130	130	130

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

08 02 YY – Sektorske vrste intervencija

08 02 YY – Vrste intervencija za izravna plaćanja

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

Vidjeti napomene iz točke 3.